

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

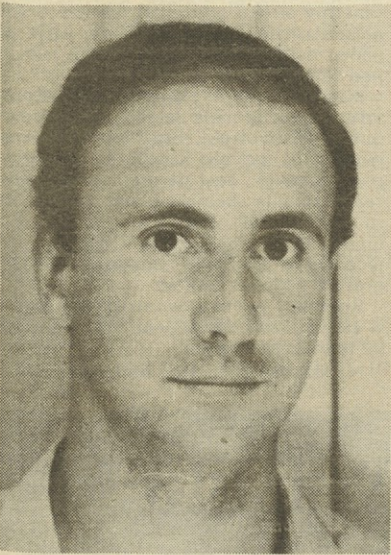
Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 244 (12.876)

Trst, petek, 16. oktobra 198

Četrta ure po vzletu z milanskega letališča Linate

Italijansko letalo s 37 osebami na krovu strmoglavilo sinoči pri Comskem jezeru

Letalo ATR 42 družbe ATI je bilo namenjeno v Köln
Kopilot je bil 29-letni Tržačan Luigi Lampronti

Kopilot Luigi Lampronti, 29 let, doma iz Trsta, zaposlen pri družbi ATI od marca 1985; skupno je opravi-
l že 920 ur letenja.

MILAN — Italijansko letalo s 34 potniki in tremi člani posadke je sinoči strmoglavilo severno od Milana. Nesreči, do katere je prišlo okoli 19.30 ob južni obali Comskega jezera, je verjetno botrovalo hudo neurje, ki je v tistem času divjalo v Lombardiji. Ob času, ko poročamo, reševalne ekipe še niso prispale na kraj nesreče, vendar je le malo upanja, da bi se bil kateri od potnikov ali članov posadke rešil.

Letalo ATR 42, last družbe ATI (letalo pa je na progi družbe Alitalia), je vzletelo z milanskega letališča Linate ob 19. in 13 minut. Namenjeno je bilo v Köln, kjer bi moralo pristati uro in 55 minut kasneje. Pri vzletu kljub slabemu vremenu ni bilo težav. Šestnajst minut po vzletu, ko je letalo preletelo gorato področje med obema rokavoma Comskega jezera, je pilot sporočil kontrolnemu stolpu na letališču Linate, da je v težavah, nato pa je njegov glas umolknil in letalo je izginilo z radarskih ekranov.

Na kraj so nemudoma odhitele številne reševalne ekipe, tako z avtomobili kot tudi s štirimi helikop-

terji, ki pa zaradi slabega vremena niso mogli preleteti kraja nesreče, ampak so pristali na letališču v Lecu. Reševalci so se morali tako nanašati predvsem na sporočila nekaterih očividcev in pa karabinjerjev iz Mandella Laria, vasi onstran rokava jezera. Vsi so govorili o silovitem poku, nekateri pa so na goratem področju videli tudi močan blisk. Še zlasti pomembno je bilo pričevanje lastnikov nekega hotela, ki so sporočili, da so slišali ropot letala, ki je letelo zelo nizko in takoj nato silovit tresk. Na osnovi teh pričevanj so malo pred polnočjo ugotovili kraj, kjer je letalo strmoglavilo; gre za področje v bližini prelaza Ghisallo, južno od Comskega jezera. Na kraj nesreče pa reševalci še niso prispeli.

Družba ATI je sinoči uradno sporočila, da je bilo na letalu 34 potnikov in trije člani posadke. Imen potnikov še niso sporočili, znani so le štirje italijanski priimki: Castiglia, Passeggio, Rovelli in dve osebi s priimkom Seminara. Ostalih 29 potnikov ima nemške priimke. Pilot letala je bil Lamberto Laine, 43 let,

doma iz Rima. Kopilot je bil 29-letni Tržačan Luigi Lampronti, na letalu pa je bila tudi 35-letna stekardesa Carla Corneliiani iz Mantove.

Letalska družba ATI je že imenovala preiskovalno komisijo. Letalo je bilo sorazmeroma novo, saj je prvi polet opravilo junija letos in je doslej letelo samo 900 ur. Včeraj je opravilo tri polete, iz Firenc v Milan, nazaj v Firence in zopet v Milan, z milanskega letališča Linate pa je vzletelo z drugo posadko. Po prvih domnevah bi kazalo, da letalo ni doseglo predvidene višine 4.000 metrov in je treščilo v eno izmed gora južno od Comskega jezera, kjer meri najvišji vrh 1.600 metrov.

Območje, na katerem je strmoglavilo letalo, je zelo redko obljudeno. Gre za kraje, v katerih je mnogo po-
čitniških hišic Milančanov, ki pa v tem letnem času seveda živijo v mestu. Zato so morali reševalci osredotočiti svojo pozornost na nekaj gostinskih obratov in na karabinjer-
sko postajo. Fragmentarnost podatkov je seveda otežkočila iskanje

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kurdi prihajajo pri zahtevi o umiku ladij

LONDON — Predstavniki Patriotske zveze iraškega Kurdistan v raznih evropskih prestolnicah zagotavljajo, da se ugrabljeni italijanski tehniki dobro počutijo. Še več, tajnik londonske podružnice te proiranske organizacije Omar De Babe je celo izjavil, da jim ne bodo storili nič hudega, tudi v primeru da ne bi Italija izpolnila kurdskega zahteva za osvoboditev. Tehniki bi seveda v nedogled ostali »gostje«
svojih gostiteljev. Kurdske predstavniki namreč poudarjajo, da niso Italijani ne talci in ne ujetniki, z gverilci le delijo tegobe vsakdanjega kurdskega življenja. Morajo se torej bati predvsem iraških letalskih napadov, v manjši meri akcij iraških elitnih oddelkov, saj so sedaj Italijani že globoko na kurdskem ozemlju v bližini vasi Suleimaniye. Omar De Babe je včeraj ponovil, da je glavni pogoj njegove organizacije za osvoboditev treh tehnikov umik italijanske vojaške eskadre iz Zaliva. V primeru pozitivnega razpleta bi Italijane izročili iranske-
mu Rdečemu polmeseču.

Iz Teherana pa je glasnik Patriotske zveze navedel, da italijanske »gostje«
premeščajo v nedostopno dolino, kjer bodo varni pred iraškimi letalskimi napadi. Italijani dobro prenašajo pohod, kljub pomanjkanju hrane in slabim življenjskim pogojem, ki pa so enaki kot za vse kurdske gverilce. Tudi iz Teherana so ponovili zahtevo o umiku italijanskega ladjstva in o prekinitvi vojaških dobav Iraku.

Tako v Londonu kot v Parizu in Teheranu poudarjajo obenem, da bi morala Italija nuditi iraškim Kurdom tudi humanitarno pomoč. In prav v to zadnjo postavko upajo italijanski pogajalci. Kurdi so do sedaj ugrabili že nešteto tujih delavcev in tehnikov, za osvoboditev pa so se zadovoljili le z denarnimi odkupninami. Italijansko veleposlaništvo v Bagdadu je včeraj potrdilo, da so njeni funkcionarji stopili v stik s Kurdi. Farnesina pa je to demantirala. Previdnost italijanskega zunanjega ministrstva je navsezadnje upravičena. Položaj v Kurdistanu je namreč skrajno zapleten. Že res, da je med odporiškiimi organizacijami najpomembnejša Patriotska zveza iraškega Kurdistan, ki jo vodi Džalal Talabani. Ob njej pa so še druge skupine, ki nasprotujejo tako Iraku kot Iranu, da ob tem ne omenimo protiturskih in plemenskih ter klanskih oboroženih grupacij. Za vse so tuji delavci in tehniki le plačanci bagdadskega režima, ki bi morali prositi dovoljenje in seveda plačati pristojbine, da so lahko na ozemlju Kurdistan. Meje med bagdadsko in kurdsko oblastjo so namreč tu precej nejasne.

Vsekakor pa je nesporna ugotovitev, da je Patriotska zveza iraškega Kurdistan izrabila to ugrabitev, da si je priskrbelo ceno reklamo in podprla iranski režim.

Na pobudo senatorjev KPI Battella, Spetiča in Tedescove Parlament se bo kmalu ukvarjal z vprašanjem poitalijančenih imen

SANDOR TENCE

RIM — Parlament se bo v kratkem ukvarjal z zapletenim ter v marsičem protislovnim postopkom za spremembo poitalijančenih imen in priimkov ter za njihovo vrnitev v izvorno slovensko obliko. Pobuda je prišla iz komunističnih vrst, točneje iz senatne skupine, ki je prav včeraj izročila notranjemu ministru Fanfaniju obširno dokumentacijo v zvezi s to problematiko, predložila o tem posebno interpelacijo ter hkrati napovedala, da bo v zvezi s tem argumentom v kratkem izdelala tudi specifični zakonski osnutek. Dokument je kot pravnik izdelal goriški senator Nereo Battello, interpelacijo Fanfaniju pa sta poleg njega podpisala še senatorja Stojan Spetič in podpredsednica komunistične skupina Giglia Tedesco.

S tem problemom se je naš dnevnik v preteklosti večkrat ukvarjal in zato res nima smisla spet obnavljati in ponavljati pomembnosti vrnitve poitalijančenih priimkov v izvorno obliko. Zanimivo je, da glede tega vprašanja ni v italijanski zakonodaji nobenega pre-

ciznega zakonskega normativa, kar pomeni, da se postopek naslanja izključno na nekatere upravne okrožnice, posebno na tisto iz leta 1948, ki jo je podpisal tedanji notranji minister. Za nekatere primere je vsekakor pristojno sodišče, za druge pa prefektura, ki lahko vrne poitalijančeni priimek (ali ime) v izvorno obliko na podlagi dekreta fašističnih oblasti. Postopek je torej od primera do primera lahko precej različen, kar večkrat ustvarja nepotrebne birokratske težave in zaplete, medtem ko bi morala biti vsa zadeva dosti bolj enostavna in rešljiva tudi za ljudi, ki niso posebno podkovani v pravnih vprašanjih.

Senator Battello v svojem dokumentu omenja nedavni primer z goriške prefekture, kjer je namestnik prefekta z nesprijemljivo utemeljitvijo zavrnil prošnjo nekega Slovenca s poitalijančenim priimkom Abrami, ki je na podlagi obstoječih upravnih norm (ter z dekretom o spremembi priimka iz leta 1931) zahteval vrnitev v izvorno obliko Abram. Prefektura je bila namreč mnenja, da bi lahko sprememba priimka, po tolikih letih, imela

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Obšli so prepoved izvoza Iraku in Iranu Številne aretacije trgovcev z orožjem

RIMINI — Sodstvo iz Riminija je izdalo šest zapornih nalogov in 12 sodnih pozivov proti osemnajstim osebami, ki jih poleg običajnega združevanja v zločinske namene obtožujejo protizakonitega izvažanja orožja in denarnih transakcij v tujini. Za zapahi so se znašli Abas Abdul Husein iz Bagdada (upravitelj družbe Euromac European Manufacturer Center), podjetnik Mario Maras iz Vareseja, trgovec Ugo Brunini iz Rima, upravitelj družbe »G & G Import-Export«
Franco Gaggero iz Vercellija in Giovanni Facchinetti (eden od voditeljev družbe Misar iz Castenedola pri Bresciji). Šesti obtoženec je izginil neznan kam, izvedelo se je le, da je Arabec, imena pa niso preiskovalci navedli. Prav tako niso znana imena ljudi, ki so prejeli sodne pozive. Kaže celo, da je sodnih pozivov več kot dvanajst. V takih primerih sta navsezadnje tajnost in previdnost obvezni.

Iz bornih agencijskih vesti se je izvedelo, da so osumljene osebe aretirali v raznih krajih Italije. Sodniki so baje ugotovili tudi posredne povezave s preiskavo v La Spezii, v katero je vpletena družba Valsella Meccanotecnica. Sedanji osumljenci so izvažali orožje na bližnjevzhodno območje, končna odjemalca pa naj bi bila Irak in Iran. Kot običajno za nezakonito trgovino z orožjem, so se tudi tu posluževali lažnih spremnih listin in tako imenovanih trikotniških operacij. Rakete, mine, letalske bombe, topovske granate, strojne in najrazličnejše vojaško opremo so uradno izvažali v Brazilijo, Singapur in Pakistan, končala pa je na bojiščih zalivske vojne. V to trgovino smrti so seveda vpletene tudi tuje družbe in brodarji, preiskovalci dosledno prikrivajo njihova imena.

O vprašanju strožjega nadzorstva nad trgovino z orožjem bo v četrtek razpravljala poslanska zbornica, saj je lahko vsakomur jasno, da ima dosedanji normativ vse preveč lukenj.

Včeraj se je odprlo novo poglavje v zalivskem zapletu Iran napadel ameriški supertanker

KUVAJT — Z včerajšnjim dnevom se je v zalivskem zapletu odprlo novo poglavje, iranska raketa je namreč včeraj ob zori v kuvajtskem pristanišču Mina al Ahmadi zadela libe-
rijski supertanker Sangari z nosilnostjo 275 tisoč ton. Supertanker je last newyorške družbe Omi Corp. in je zato plul pod ameriško zastavo. Raketa je težko poškodovala sprednji del ladje, ki je pri tem pričela goreti, požar pa so pogasili šele po peturnem trudu. Po tolikih grožnjah so tako Iranci prvič z raketo napadli tanker, doslej je namreč le Irak z raketami napadal ladje, ki so prevažale iransko nafto.

Nedaleč od tankerja so bili med iranskim napadom štirje »amerikanizirani«
kuvajtski tankerji, kolikor jih je bilo v zadnjem konvoju. Kot znano, konvoje ameriško-kuvajtskih tankerjev po zalivskih vodah ščitijo ameriške vojske ladje, te pa so včeraj ob zori že zapustile kuvajtske teritorialne vode. Domnevajo, da

so Iranci napadli z raketo silkwarm, kitajske izdelave, ki ima domet 80—100 kilometrov.

Z zalivskega »bojišča«
prihajajo običajne novice. Iraški lovci so ob iranskih obalah streljali na dva tankerja, iraški bombniki pa so napadli tri iranske naftne naprave. Iran pa je bil posebno aktiven na fronti, kjer je cel dan z artilerijo obstreljeval nasprotnikove položaje.

Nekoliko boljše novice prihajajo iz New Yorka, kjer so članice Varnostnega sveta OZN dale generalnemu tajniku Perezu De Cuellarju »nova navodila«
pri pogajanjih z Irakom in Iranom. Porajajo se torej nova upanja za miren konec sedemletne vojne.

V italijanski eskadri skrbno načrtujejo pot drugemu konvoju, ko bo spremljal kontejnersko ladjo Merzario Italia. Italijanski minolovci so včeraj »čistili«
morje ob obali Saudske Arabije.

Italijanski lovci na mine Sapri, Milazzo in Vieste (arhivski posnetek)

Drevi v Trstu
v Kulturnem domu
začetek sezone
SSG
z Nušičevo
Sumljivo osebo

Začenja se nov val polemik med strankami vladne večine

Demokristjani in socialisti odprli kampanjo za bližnje referendum

RIM — Kampanja za referendum postaja končno živahna. Polemike se križajo in stopnjujejo, tudi znotraj tistih, ki so se izrekli za »da«. Predvsem pa je živahna polemika med tistimi, ki so se izrekli za odpravo določil, ki omejujejo civilno odgovornost sodnikov. »Da«, za katerega se ogrevajo demokristjani, je drugačen od onega, ki ga zagovarjajo komunisti, še predvsem pa je drugačen od tistega, ki ga poudarjajo socialisti. Govorice se med seboj razlikujejo in cilji prav tako. Demokristjani, ki so včeraj v Rimu zbrali vse pokrajinske in deželne tajnike, ocenjujejo ta referendum kot »odvečno sleparijo« in obtožujejo socialiste ter druge stranke, ki so se izrekle za referendum, da so si zamislile to pobudo z namenom, da osamijo krščansko demokracijo pred predčasnimi volitvami. Spomladi je prišlo celo do namigovanja na možnost oblikovanja vladne večine, ki bi bila osnovana na stališčih do referendumov, tega pa krščanska demokracija ne sprejema. Odgovorni za vprašanja sodstva pri vsedržavnem vodstvu KD Giuseppe Gargani je dejal, da so socialisti v teh dneh zelo nervozni, kajti KD je s tem, da se je odločila, da bo glasovala »da«, preprečila politični

spopad s socialisti in z liberalci. Podtajnik Vincenzo Scotti pa je dejal, da je nezaslišano, da so nekatere večinske stranke med pobudniki referenduma. Referendum sam ne rešuje vprašanje civilne odgovornosti sodnikov in če je KD pristala na odpravo sedanjih določil, je to storila samo zato, ker je že predložila svoj zakonski osnutek v zvezi s tem vprašanjem. In dejstvo, da so v senatu socialisti naredili isto, ocenjujejo demokristjani kot svojo zmago.

Craxi pa je na včerajšnji tiskovni konferenci takoj pojasnil, da ne gre za predlog socialistične stranke ampak za pobudo skupine senatorjev, ki želijo na ta način prispevati k razpravi. Na tiskovni konferenci, s katero je odprl kampanjo za referendum, je Craxi označil kot neodgovorno stališče tistih poslancev (nanašal se je predvsem na demokristjanko Anselmijevo), ki bodo glasovali »ne« iz solidarnosti do sodnikov. Tajnik PSI je bil tudi sarkastičen do demokristjanov in komunistov, češ da so se odločili za »da« šele v zadnjih dneh in se tako povzpeli na »Noetovo barko«.

Osemnajstmesečna Jessica že dva dni čaka na pomoč

MIDLAND — Pred leti je Italijo pretresla nezgoda malega Alfredina Rampija, ki je pri Rimu padel v globoko jamo, v kateri je umrl, preden so do njega prišli reševalci. Podoben primer je te dni v središču pozornosti ameriške javnosti. V Midlandu, ameriška zvezna država Texas, je namreč v sredo padla v le 20 centimetrov široko podzemeljsko cev osemnajstmesečna Jessica McClure, ki je po padcu neobogljeno obstala sedem metrov pod zemljo.

Nezgoda se je pripetila na tetinem vrtu, kjer se je mala Jessica igrala z drugimi štirimi otroki. Reševalne ekipe so nemudoma pričele kopati luknjo vzporedno s cevjo, dela pa grede zelo počasi zaradi debele skalnate plasti. Do Jessice so spustili mikrofoni in televizijsko kamero, otrok včasih zaspi, dolge ure pa joče. Da bi preprečili zamrznitev cev segrevajo s toplim zrakom.

Reševalni akciji z neposrednimi prenosi sledijo vse najbolj pomembne ameriške televizijske mreže.

Na sliki (AP): Jessica McClure.

Posojilo Svetovne banke SFRJ za posodobitev cest

WASHINGTON — Svetovna banka je Jugoslaviji odobrila 68 milijonov dolarjev posojila za gradnjo, posodobitev in vzdrževanje cest v Makedoniji, Črni gori, Vojvodini, na Hrvaškem in Kosovu. Posojilo so odobrili za 15 let, odplačevati pa ga bodo začeli čez tri leta ob spremenljivih obrestih. Ta čas znašajo obresti za podobna posojila Svetovne banke 7,76 odstotka.

To je tako imenovano drugo sektorsko posojilo za ceste, ki ga je Svetovna banka odobrila Jugoslaviji. Prvo posojilo so uporabile Slo-

venija, Hrvaška, Srbija ter Bosna in Hercegovina. Svetovna banka je doslej odobrila Jugoslaviji 750 milijonov dolarjev za gradnjo cest, njihovo posodobitev, vzdrževanje in povezovanje.

Sporočilo Svetovne banke ob odobritvi kredita pravi, da je Jugoslavija zaradi svojega zemljepisnega položaja »zgodovinsko pomembno križišče«, ki omogoča dostop do morja mnogim srednjeevropskim državam, kakor tudi promet med Zahodno Evropo, Grčijo in Srednjim Vzhodom.

Boljši vpogled nad sredstvi namenjenimi razvoju nerazvitih

BEOGRAD — V skladu federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko premalo razvitih republik in Kosova, z velikim zanimanjem pričakujejo, kaj bo pokazal prvi pregled učinkovitosti in namenske porabe denarja v lanskem in letošnjem letu. Nadzor so v prejšnjih dneh opravili strokovnjaki sklada, SDK, bank in gospodarskih zbornic. Poročilo o rezultatih pregleda bo končano do konca oktobra.

Z odločitvijo o načinu uresničevanja vpogleda v namensko in učinkovito izrabljanje sredstev sklada, ki so jo sprejeli konec julija, so do nadrobности predvideli scenarij zbiranja

podatkov, njihovo preverjanje in obveščanje o rezultatih, ki jih dobijo, če nadzor pokaže nenamensko rabo denarja, skupščina sklada mora od republike ali pokrajine, v kateri je prišlo do nepravilnosti, zahtevati nujno vrnitev denarja ob rednih in zamudnih obrestih.

Vsi, ki spodbujajo hitrejši razvoj gospodarsko premalo razvitih delov države, bodo imeli tako natančen vpogled, kam odhaja skupni dinar in za kaj ga uporabijo. Lani so s posredovanjem sklada namenili za nerazvite kraje 242 milijard dinarjev, letos pa najmanj 493.

Letalo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

razbitin letala in zaradi tega so minile več kot štiri ure, preden so lahko sploh kolikor toliko natančno ugotovili kraj nesreče.

Sindikata civilnih pilotov ANPAC je sinoči že imenoval svoje predstavnike v preiskovalno komisijo; sindikat je tudi odpovedal stavko pilotov, ki je bila napovedana za te dni.

Vest o letalski nesreči je povzročila veliko žalost in zaskrbljenost na kölnskem letališču, kjer so sorodnike potnikov italijanskega letala pospremili v posebno čakalnico in jim sporočili, da so izgubili zvezo z letalom. Še zlasti je bil pretresen neki Italijan, ki je dejal, da je imel na letalu ženo in dva otroke; letalska družba Alitalia je potrdila, da sta bila na letalu dva italijanska otroka, stara 6 in 11 let.

Letalo vrste ATR 42, znano z vzdevkom »colibri«, je eno najsodobnejših letal za krajše polete. Izdeluje ga v italijansko-francoski kooperaciji družbi Aeritalia in Aerospaiale. Letalo je na propelerski pogon, opremljeno z dvema motorjema, lahko leti na višini 8.500 metrov s hitrostjo 500 kilometrov na uro; sprejme lahko največ 46 potnikov. Za vzlet in pristanež mu zadostuje tisoč metrov dolga steza, brez pristanka pa lahko preleti razdaljo do 1.500 kilometrov. Tovrstno letalo je v prometu od leta 1985 in doslej so ga že prodali 33 družbam; skupnih naročil je doslej preko 200.

Sinočnja nesreča je druga za italijansko civilno letalstvo v tem desetletju. Leta 1980 je na doslej še nepojasnjen način v zraku nad otokom Ustica eksplodiral DC 9 italijanske družbe Itavia. Dve najhujši nesreči italijanskega civilnega letalstva sta se pripetili v prejšnjem desetletju v Palermu. 5. maja 1972 je DC 8 družbe Alitalia treščil v goro Montagna Longa pri letališču Punta Raisi (življenje je izgubilo 115 oseb), 23. decembra 1978 pa je DC 9 iste družbe med pristajanjem strmoglavil v morje; življenje je izgubilo 108 oseb.

Parlament

NADALJEVANJE S 1. STRANI

negativne posledice »v odnosih med omenjenim državljanom in državnimi telesi«. Goriška prefektura, pravi senator Battello, se je v preteklosti že nekajkrat tako omejevalno obnašala, pri čemer si utira pot sum, da se verjetno tudi kdo na notranjem ministrstvu strinja s takim nesprejemljivim tolmačenjem obstoječega normativa. Odporov pa sicer ne zabeležimo v nasprotnem postopku, ki izhaja iz fašističnih časov, po katerem lahko državljani »vrne v italijansko obliko priimke, ki so tuje izvor«. Battello, ki je po poklicu odvetnik, navaja s tem v zvezi primer s tržaške prefektore, kjer so pristojna telesa pred kratkim (brez posebnih težav) spremenila priimek Fabian v Fabiani.

Battello, Spetič in Giglia Tedesco zato sprašujejo ministra Fanfanija, kako misli notranje ministrstvo odpraviti te težave, izhajajoč iz dogajanj na goriški prefekturi, o katerih bo v kratkem, po zaslugi svetovalca SSK Stoke, tekla beseda tudi v deželni svet. Komunisti pa istočasno napovedujejo tudi zakonski predlog o tej aktualni problematiki.

PONUDBA OD 16. OKTOBRA DO 2. NOVEMBRA

Vzameš 3 × 2 Plačaš

Nekateri izmed 50 kakovostnih artiklov v ponudbi

Domače surovo maslo 250 g
3 zavočki namesto 6510 lir

4340 lir (5786 lir kg)

Rezine »STARLETTE« x 10 200 g
3 zavočki namesto 5340 lir

3560 lir (5933 lir kg)

Wurstel »SERVELADE« x 2 180 g
3 konf. namesto 5340 lir

3560 lir (6593 lir kg)

Zelenjavna juha »VALLE DEGLI ORTI« 450 g
3 vrečke namesto 6540 lir

4360 lir (3230 lir kg)

Crackers »SPIGHE« slani 700 g
3 konf. namesto 6540 lir

4360 lir (2076 lir kg)

Moka »COOP« 00 1 kg
3 vrečke namesto 2550 lir

1700 lir (566 lir kg)

Jajčne testenine »TOMADINI« 250 g
3 vrečke namesto 2970 lir

1980 lir (2640 lir kg)

Biskvit »BARILLA« bombolone x 8
kakav 320 g - zavočki namesto 8940 lir

5960 lir (6208 lir kg)

Gazirana miner. voda »GUIZZA«
PET 1,5 l - 3 plastenke namesto 1170 lir

780 lir (173 lir l)

Kava »PRESTIGIO« 250 g
3 vrečke namesto 8040 lir

5360 lir (7147 lir kg)

Detergent »VIM amoniacal« tekoči 1 l
3 posode namesto 7440 lir

4960 lir (1653 lir l)

Šampon »GARNIER« Baby neutro
300 g - 3 stekl. namesto 7440 lir

4960 lir (5511 lir kg)

Olivno olje extravergine »SAGRA«
1 l - 3 pločevinke namesto 18450 lir

12.300 lir (4100 lir l)

Paradižnikova mezga »S. ROSA«
700 g - 3 pločevinke namesto 3540 lir

2360 lir (1685 lir kg)

coop

Consumatori - Potrošniki

Zadovoljstvo po odobritvi zakonskega osnutka o deželnih referendumih

TRST — Predsednik deželne vlade Furlanije — Julijske krajine Adriano Biasutti je izrazil globoko zadovoljstvo, potem ko je prva svetovalska komisija odobrila zakonski osnutek, ki urejuje vprašanje deželnih referendumov; osnutek predvideva določila za razveljavitev deželnih zakonov, določila za posvetovalne referendume za spremembe občinskih okrožij in za predstavitev zakonskih osnutkov (deželnemu svetu) s strani prebivalstva.

Zadovoljstvo je včeraj izrazila tudi svetovalska skupina Proletarske demokracije, ki pa je obenem dodala, da se je s tem končno začelo reševanje vprašanja, ki je zaradi določenih odporov — predvsem s strani KD — čakalo na primeren odgovor.

Svetovalska komisija, ki ji načeljuje demokratist Jan Angeli, je omenjeni zakonski osnutek odobrila z glasovi strank večine, medtem ko so se predstavniki komunistične partije, Proletarske demokracije in misovci vzdržali. V razpravi je bilo pet zakonskih osnutkov, od katerih so jih štiri predložile svetovalske skupine, enega pa deželni odbor. In prav ta osnutek je bil glavna osnova za razpravo, v kateri so predlagatelji (z izjemo predstavnik Furlanskega gibanja, ki je bil odsoten) orisali cilje in namene osnutkov, ki so jih predložili.

V odobrenem zakonskem osnutku je predvsem predvideno, da se bodo morali pristojni organi najprej izreči, če je referendum sploh predložitelj; šele nato bo možno zbirati potrebne podpise. Pravo sporno vprašanje pa zadeva prav število podpisov, ki jih morajo predlagatelji zbrati, da lahko sploh predložijo zahtevo o razpisu referenduma.

V razpravi so sodelovali svetovalci Gambassini (LpT), Zanfagnini in Saro (PSI), Bratina, Tarondo in Padovan (KPI), Longo, Carpenedo in Comelli (KD), Morelli (MSI) in Štoka (SSK).

Ministrstvo za šolstvo naj poskrbi za verouk v slovenščini v obveznih šolah videmske pokrajine

RIM — Ministrstvo za šolstvo naj poskrbi za izvajanje resolucije višjega šolskega sveta, ki v pričakovanju ustanovitve slovenskih šol v videmski pokrajini, pooblašča pristojna telesa, da na obveznih šolah na tem področju uvedejo verouk v slovenskem jeziku. To je med včerajšnjo senatno razpravo o uri verouka zahteval senator zelene liste Marco Boato, ki je pred ministrskim predsednikom Gorio in ministrom za šolstvo Gallonijem, dobesedno prebral omenjeno resolucijo, ki jo je svojčas izdelal ter predložil profesor Samo Pahor.

Boato, ki je doma iz Trenta, se je v svojem razčlenjenem posegu navezal tako na problematiko Ladincev v Tridentinski pokrajini, kot na problematiko Beneških Slovencev, katerim država, podobno kot La-

dincem, ne priznava pravice do šolanja v materinem jeziku. Senator Zelene liste je ministrskega predsednika in ministra za šolstvo Gallonija spomnil tudi na nekatere zakonske norme, ki izhajajo iz konkordata, po katerih so na določenih obmejnih področjih v državi (posebno na tistih, ki so nekoč pripadala Avstro-Ogrski) v veljavi posebni normativi o poučevanju verouka, ki pa jih nihče ne izvaja.

Boato je napovedal, da bo o tej zadevi v kratkem predložil tudi posebno interpelacijo. Vsedržavni šolski svet, ki je posvetovalno telo ministrstva za šolstvo, in vključuje razne šolske komponente, torej tudi predstavnike priznanih narodnih manjšin, je Pahorjevo resolucijo odobril soglasno.

SANDOR TENCE

V Kaninskem pogorju

Trupla treh jamarjev še vedno v rovu

Včerajšnje slabo vreme je reševalcem jarmarske reševalne službe iz Trsta onemogočilo, da bi se spustili v jamo Gortani in iz nje potegnili trupla treh češkoslovaških jamarjev, ki so tu izgubili življenje.

30 reševalcev iz Trsta, ki so včeraj prihiteli na pomoč svojim tovarišem, je le s težavo dospelo do jame. Zaradi megle in dežja je najprej odpovedal vojaški helikopter, ki bi jih od Nevejskega sedla moral peljati do kraja nesreče. To je jamarje prisililo, da so se skupno z opremo popeljali z žičnico do koč Gilberti. Od koč do jame pa je še poldrugo uro hoje. Zaradi megle in dežja pa so dospeli k jami veliko kasneje. Poleg tega je deževnica napolnila jamo, kar je predstavljalo smrtno nevarnost tudi za reševalce same. Reševalno akcijo so torej morali preložiti na danes. Vse kaže, da bodo trupla Zdeneka Nigrina, Miroslava Peška in Jaromira Musila potegnili na površje šele v nedeljo ali v ponedeljek.

Koroška: novi poskusi izsiljevanja

CELOVEC — Potem ko zvezna strokovna komisija v svojem zaključnem poročilu o razpravi o dvojezičnem šolstvu na Koroškem nikakor ni hotela podpreti ločitvenega modela tako imenovane koroške pedagoške komisije, se vrstijo živčne reakcije politikov v koroškem deželnem zboru zastopanih strank. Najnovejši primer je izjava predsednika koroške OEVP (Ljudske stranke) Heralda Scheucherja, ki je zagrozil, da bo zahteval v deželni vladi razpis ljudskega povpraševanja o dvojezičnem šolstvu, če pristojna ministrica dr. Hawlicek ne bo ugodila do naslednjega šolskega leta željam koroških strank, se pravi če ne bo zaukazala ločitve otrok po kriteriju prijavljenosti ali neprijavljenosti k dvojezičnemu pouku.

Na to izjavo Scheucherja je tajnik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm takoj reagiral in v posebni tiskovni izjavi ugotovil, da je tako izjavo Scheucherja mogoče razumeti le kot poskus izsiljevanja. Hkrati da je Scheucher s to izjavo ponovno dokazal, tako je nadaljeval Sturm, da koroška OEVP nima interesa, da bi se o vprašanju dvojezičnega šolstva stvarno in pedagoško-znanstveno razpravljalo.

Vsekakor bi bil to v Evropi edinstveni primer, če bi o zadevah manjšine odločala izključno večina. Še povrh pa bi pomenila izvedba takega ljudskega povpraševanja tudi zlorabo sicer demokratičnega instrumenta soodločanja prebivalstva.

Na zaključku pa je tajnik Szeve slovenskih organizacij tudi še poudaril, da ima Scheucherjeva napoved en sam cilj: pristojno ministrico hoče prisiliti, da bi urenila koroški ločitveni model - pa čeprav bi morala pri tem zanikati in zavrniti spoznanja zvezne strokovne komisije.

Pa še zadnja vest: velikovski občinski svet je na svoji torkovi seji moral razpravljati o nujnostem predlogu zastopnika Zelenih v zvezi s prepovedjo oddajanja slovenskih voščil iz mestne Neue Burg. Zahtevi zelenega odbornika nujnosti niso priznali, delegirali pa so obravnavo o vsebini zahteve v mestni svet. Torej ostaja še vedno pri škandaloznem sklepu velikovskega občinskega sveta, da slovenščina ne sme najti prostora v osrednjem mestu prav tistega okraja, v katerem živi največ koroških Slovencev.

ANDREJ MOHAR

Srhljivi pripetljaji opatijskega gliserja na poti iz Riminija

KOPER — To kar se je pripetilo 133 jugoslovanskim potnikom v nedeljo in v noči na ponedeljek na hidrogliserju Magnolia last Kvarner Expressa iz Opatije se ponavlja dogaja samo v filmih tipa Letališče in podobnih srhljivkah, le da je šlo v tem primeru zares in da bi še tako dober režiser tudi v filmu težko tako dobro zdramatiziral dogajanja. Čeprav so bili nekateri prepričani, da je to njihovo zadnje potovanje, se je vse k sreči dobro končalo. Seveda je vprašanje, kaj to pomeni dobro. Vsi potniki so zdaj doma živi, vendar pa močno pretreseni, da o drugih posledicah ne govorimo. Vseh 133 potnikov se je podalo že v petek s pomočjo agencije Kvarner Express iz Opatije na tridnevni izlet v Rimini, San Marino in Ravenno, za kar bi morali odšteti 65.000 dinarjev in bi se morali vrniti domov, oziroma v pristanišče Pulj v nedeljo zvečer. Med potniki je bilo 70 delavcev Zdravstvenega centra Koper, skupina maturantov iz Šibenika, delavci nekega kamnoloma in dva mlajša otroka, skupno 133 potnikov.

»Iz Riminija smo odpotovali v nedeljo ob 14. uri,« pretreseno pripoveduje Slavica Džajič, vodja tehnične službe v koprskem Zdravstvenem domu, »čeprav so nekateri nasprotovali, ker so že takrat menili, da vreme ni primerno za pot. Kapitan se je le odločil in po približno eni uri ničjak prijetne vožnje, okoli 15. ure, se je stvar začela. Valovi so bili visoki sprva 2 do 3 metre. To pa je vse pripravilo do bruhanja.«

»Bruhali so tudi tisti, ki še nikoli v življenju niso. Mislim, da samo dva nista, vozili smo 18 km na uro, veter pa se je še krepil in z njim valovi, dokler se nismo znašli na morju z 8- do 9- metriskimi valovi,«

razlaga Džordže Milošević, zobozdravnik iz koprškega zdravstvenega doma. Ob 19.30 je val razbil prvo steklo in dobora napolnil gliser z vodo. Kasneje so valovi razbili še dve stekli, tako da so potniki, mladi fantje, s hrbiti držali okna, vendar so bili privezani, ker so se bali, da bi jih tak razbijajoči val odnesel po notranjosti hidrogliserja ali pa celo potegnil iz gliserja. Tako so podpirali okna polnih deset ur. Ni treba povedati, da so bili vsi potniki do kože premočeni, da jih je zeblo in da jih je bilo iz ure v uro bolj strah. Držali so se za roke in izmenično bruhali. Visoki valovi so najprej razbili cerado na strehi hidrogliserja, odtrgali nosilce rešilnega čolna, skratka situacija je bila iz ure v uro bolj brezupna. Vse je terjalo tudi izjemne napore. Nekoliko jih je pomirilo, ker je zvečer priplul na pomoč vlačilec z bližnje platforme za črpanje nafte. Seveda jim ni mogel nikakor pomagati, le tako, da je plul okoli gliserja in skušal razbijati valove, ki pa so sredi noči dosegli višino 10 metrov. Takrat so tudi vsem razdelili rešilne jopiče in to je navzven delovalo pomirjujoče, čeprav so se nekateri že poslavljali od tega sveta. Slavica Džajič in Džordže Milošević pripovedujeta tako, da gredo človeku lahko lasje pokonci. Skratka po 16 urah negotovosti na izredno razburkanem morju so ob 6. uri zjutraj z gliserjem pristali 100 km južneje od tam kjer so štartali, namreč v Anconi. Več kot dve uri so čakali na hidrogliserju na italijanske oblasti in okoli 8.30 prišli do hotela, od tod pa ob 11. uri v ponedeljek odšli z avtobusi proti domu, kamor so prišli zvečer med 20.00 in 22.00 uro, več kot 24 ur kasneje, kot je bilo načrtovano.

Poklicali smo tudi direktorja tozda Domači turizem iz Kvarner Expressa v Opatijo Zlatana Zlatiča, ki nam je povedal, da vseh podrobnosti v zvezi z dogodkom še ne pozna, ker se kapitan še ni vrnil z gliserjem iz Italije, čaka namreč na primernejše morje. »Lahko vam neuradno povem le to, kar sem slišal od vodičev, da je bilo morje, ko so se odpravljali iz Riminija še razmeroma mirno in da jih je na poti po približno eni uri vožnje zajel genovski ciklon. Zdaj ne morem reči, ali je kapitan tvegaj vožnjo ali ne, res pa je, da ima samo on odločitev v svojih rokah, ali gre na pot ali ne. Nikoli ne mešamo komercialnih interesov z odločitvami kapitana. V dokaz naj povem, da naši kapitani že večkrat niso hoteli na morje, ko so ocenili, da ni najbolj varno. Na sestanku smo tudi že ugotavljali, da bomo glede na to izkušnjo morali skrajšati dobo koriščenja gliserjev in to le na razmeroma najbolj varne poletne mesece. Sam tudi ne morem zatrdno reči, če bi gliser lahko potonil ali ne. Meni so razložili, da je tako grajen, da se to ne more zgoditi. Tudi škoda na gliserju še ni znana. Lahko povem le, da bomo imeli med 3 in 4 milijone dinarjev dodatnih stroškov samo zato, ker smo potnike namestili v hotelu in jih prepeljali z avtobusi domov.« Kakorkoli že, o dogodku bodo še veliko govorili in ugotavljali morebitno krivdo. Za zdaj potniki še urejajo svoje misli, čakajo na fotografije, ki so jih posneli in jih še razvijajo, ter si kljub vsemu, kar so prestali, mislijo - še sreča...

BORIS ŠULIGOJ

V Sloveniji

Šolstvu letos dovolj denarja

Družbene dejavnosti, med nji mi tudi usmerjeno izobraževanje v Sloveniji, so v letošnjem letu dodobra občutili pomanjkanje denarja kot posledico interven tne zakonodaje. Samo srednje in visoko šolstvo v republiki bo letos prikrajšano za kakih 12 milijard planiranega denarja; če bi razmere ostale nespremenjene, pa bi že prihodnji mesec srednje šole, v decembru pa tudi visoke, ostale brez plačila za opravljeno delo.

Za kaj pravzaprav gre? Ze konec preteklega leta je bil v državi sprejet Zakon o celotnem prihodku in dohodku. Nekaj njegovih določil je stopilo v veljavo z začetkom letošnjega leta; na osnovi tega je bil ustvarjeni dohodek gospodarstva, ki je uporabnik šolstva, nižji od primerljivega dohodka, izračunane ga po stari zakonodaji. Denar za usmerjeno izobraževanje se opredeljuje na osnovi primerljivosti, to je višjega dohodka, osnovo za plačevanje prispevka usmerjenemu izobraževanju pa predstavlja izkazani, to je nižji dohodek. Zaradi razlike med obema je že v času od januarja do avgusta letos šolstvo v republiki prešlo za pet odstotkov premalo denarja.

Novi udarec je prišel s prvim julijem, ko je novi zvezni zakon določil, da šolstvu ne bodo dolžni prispevati vsi uporabniki, temveč le tisti, ki to zmorejo. Tako delovne organizacije z manjšim izkazanim dohodkom, dalje izgubarm in tistim, ki poslujejo z motnjami, ni treba prispevati nič denarja oziroma se ta prispevek zmanjša.

Na višino prispevnih stopenj pa bodo vplivale tudi tiste določbe obračunskega zakona, ki kot vir plačevanja družbenim dejavnostim in notraj njih tudi usmerjenemu izobraževanju opredeljujejo, namesto dohodka gospodarstva osnovo za plačevanja davka iz dohodka. Ta osnova je bistveno nižja od dosedanje, določilo pa naj bi začelo veljati s prihodnjim letom.

Vse to je prisililo v povečanje prispevnih stopenj. Te dni so se na izrednih sejah sestale vse skupščine posebnih in izobraževalne skupnosti Slovenije in s takimi spremembami zagotovile šolam potreben denar.

Na odločitev o višini nove prispevne stopnje v republiški izobraževalni skupnosti je še dodatno vplival spremenjeni zvezni intervencijski predpis, s katerim se lahko poraba za srednje in visoko šolstvo v Sloveniji poveča za dobrih 6 milijard in pol dinarjev. To dovoljeno razliko je skupščina Izobraževalne skupnosti vključila v svojo prispevno stopnjo in tako zagotovila, da bo šolstvo dobilo največ, kar lahko dobi znotraj interventne zakonodaje.

Z višjimi prispevnimi stopnjami, ki so po posameznih izobraževalnih skupnostih različne, torej ne gre za nikakršne nove naloge ali za dodatne stroške, temveč le za izpolnjevanje že dogovorjenih programov.

MIRJAM MUŽENIČ

DANIELLE STEEL

83.

Njena družina

Prevedla
Irena Trenc-Frellich

Lionel ga je upajoče pogledal, Paul pa se je obrnil. Ničesar ni hotel začeti ... pravzaprav je ... vendar ni bilo prav ... fant je bil Fayin sin ... Kristus, življenje je bilo včasih tako zamotano. Po fantovem odhodu si je prižgal malo trave, da bi se pomiril, toda dim ga je samo vzdrazil, tako da je še bolj zahrepenel po njem.

Ko se je vrnil na prizorišče, je v sebi čutil skoraj bolečo željo in osamljenost, kar se je čudovito izrazilo v filmu. Prizor so posneli že v prvem poskusu, kar je bila skoraj nezaslišana zmaga; Faye mu je čestitala. Toda do nje je ostal tako hladen, da se je začudila. To, da je bil prijazen z Lionelom, ji ni pomenilo ničesar. Poznala ga je dovolj dobro, da je vedela, da se nima ničesar bati z njegove strani. Bil je spodoben človek in najsi je v svojem prostem času počel karsizebodi, je vedela, da se ne bo okoristil z njenim sinom. V to je bila tako prepričana, da je ni prav nič zaskrbelo, ko je v petek popoldne v studiu spet zagledala Lionela. Ko je bil še mlajši, jo je večkrat prišel gledat pri delu. V zadnjem času ga ni videvala tako pogosto, vendar ni bila nobena skrivnost, da ima strašno rad snemanje filmov; zdaj

je hotel narediti kariero na tem področju. Bila je polaskana, da je prišel, in tudi Paul Steele je bil vesel, čeprav tega sprva ni pokazal.

»Zdravo, Paul,« ga je obotavlja se pozdravil Lionel in se še tisti trenutek vprašal, ali mu ne bi bil moral reči gospod Steele. Paulu je bilo samo osemindvajset let, vendar so ga v filmski industriji zelo spoštovali. Lionel pa jih je imel samo osemnajst in se je ob njem počutil kot otrok.

»Živio.« Paul se je naredil brezbriznega, ko je šel mimo njega v oblačilnico enega svojih kolegov, pri sebi pa je molil, da se njune poti ne bi več križale. Toda pozno popoldne mu je med odmorom Faye ponudila kozarec vina. Ob njej je stal Lionel, ves prevzet, in Paul se ni mogel upreti skušnjavi, da se mu ne bi nasmehnil.

»Lepo, da te spet vidimo, Lionel. Kako kaj šola?« Morda bo laže, če se bo pretvarjal, da je fant še otrok, si je mislil. Toda čim je pogledal v njegove oči, ni bilo več lahko. Tem očem se ni bilo mogoče upreti. Bile so zelo podobne njenim, vendar bolj globoke, bolj očarljive, bolj žalostne in na neki način tudi modrejše, kot bi se v njih skrivala kakšna strašna skrivnost. Paul je nagnosko uganil, v čem je ta skrivnost. Pri tej starosti je tudi sam skrival takšno skrivnost. Vedel je, kako osamljen je lahko tak človek, dokler mu kdo ne ponudi roke v pomoč. Do takrat je samo čudak, ki živi v peklu osamljenosti, prestrašen nad lastnimi mislimi in nad tem, kaj bi rekli ljudje, če bi vedeli. »Kakšno se ti je zdelo današnje snemanje?« Nobenega smisla ni imelo, da ravna z njim kot z otrokom. Bil je možki. Tega sta se zavedala oba. Paul ga je pogledal v oči.

»Zdelo se mi je zelo zelo dobro.«

»Greš z mano pogledat današnje posnetke?« Paul si jih je rad ogledal, če je le mogel, da je lahko nato popravljal svoje napake. To je bilo zelo pomembno pri njegovem delu, Lionel pa je bil brezmejno počaščen, da ga je Paul povabil v ta posebni svet. Oči so se mu razširile od strahospoštovanja, tako da sta se morala Faye in Paul zasmejati. »Veš kaj, če boš tak, ti ne bom pustil gledati. Zavedati se moraš, da je večina tega, kar boš videl, govno. Govno, ki te spravlja v zadrego, toda tako se učimo.«

»Rad bi si s teboj ogledal posnetke.«

Ogledala sta si jih okoli šestih; ko sta sedla in so luči ugasnile, je Paul začutil, kako se je Lionelova noga nehote dotaknila njegovega kolena. Preletelo ga je razburjenje, ki ga je bilo skoraj boleče težko odkloniti. Pa vendar je skrbno umaknil svojo nogo in se prisilil, da se je osredotočil na dogajanje na ekranu. Pozneje, ko so se spet prižgale luči, sta z Lionelom pretresla, kar sta bila videla, in presenečeno ugotovila, da imata enake občutke ob istih prizorih. Fant je bleščeče dojemal film, bil je inteligenten, imel je pravo intuicijo in nagnosko nagnjenje do sloga in tehnike. Nič presenetljivega, saj je navsezadnje odrasčal ob filmu. Pa vendar je naredil velik vtis na Paula. Na smrt rad bi se še pogovarjal z njim, ko se je Faye odpravila s prizorišča. Nocoj je morala zgodaj oditi. Zanj je bilo pol osmih še sredi popoldneva. Pogledala ju je in se namuznila, ko je videla, kako klepetata.

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Seja je bila sicer namenjena predvsem pripravam na občni zbor

Glavni odbor SDGZ obsodil zapostavljanje slovenskega jezika na Vinski poti terana

Redni občni zbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja bo v nedeljo, 22. novembra, v Trstu, in sicer v Kulturnem domu, če bodo preureditvena dela to dopuščala. Tako je sklenil glavni odbor te organizacije, ko se je predsedničjim zbral na svojem tržaškem sedežu pod predsedstvom predsednika Vita Svetine. Priprave na občni zbor so bile osrednja točka na dnevnem redu, a na seji je tekla beseda tudi o delovanju SDGZ v zadnjih mesecih, pri čemer so med drugim prišle do izraza polemike okrog sobotnega odprtja Vinske poti terana.

O tej » aferi«, kot jo je imenoval Svetina, sta uvodoma poročala načelnik tržaške gostinske sekcije Karlo Guštin in organizacijski tajnik SDGZ Odo Kalan. V skopih obrisih sta obnovila skoraj triletno rojevanje pobude. Povedala sta, da je vprašanje slovenščine na napisih, papirjih in dokumentih, ki so s potjo povezani, bilo na dnevnem redu že v prvih stikih med gostinci oziroma SDGZ in tržaško pokrajinsko upravo. Od vsega začetka je bilo dogovorjeno, da bodo uporabljali štiri jezike (poleg obeh krajevnih še angleščino in nemščino), a da bo slovenščini povsod prisojeno drugo mesto. Zato je v vrste SDGZ udarilo kot strela z jasnega, ko so se nekaj dni pred odprtjem teranske poti začele pojavljati table, lepaki, letaki in vabila, v katerih je bil naš jezik očitno zapostavljen.

Guštinova in Kalanova izjava sta vzbudila daljšo in živahno razpravo, v kateri so prišli do izraza mestoma tudi različni poudarki. Če je nekdo povedal, da bi se SDGZ moralo dosledneje zavzemati za javno uveljavljanje slovenščine (lahko bi za svoje člane zahtevalo dvojezične obrazce za davčno

prijava, je dejal), so drugi pripomnili, da je slovenska javnost v veliki meri neupravičeno napadla gostince, ker da so vsi zadevo pravzaprav nakuhali nacionalistično usmerjeni pokrajinski upravitelji. Ob koncu razprave pa je odbor soglasno sklenil, da bo skupno s tržaško gostinsko sekcijo naslovil na pokrajinsko upravo oster protest, v katerem bo zahteval, naj le-ta nemudoma poskrbi za zamenjavo spornih tabel in napisov, kot so sicer zahtevali tudi trije župani na sobotni slovenstosti. Hkrati pa je odbor sklenil, da bo pripravil posebno manifestacijo, s katero naj bi (mogoče že prihodnji mesec) izrazili priznanje prizadetim gostincem, ki so konec koncev uresničili hvalevredno pobudo v prid gospodarskega razvoja tržaškega Krasa.

Se pred tem so se na sredini seji zvrstila razna poročila o življenju SDGZ od aprila do danes, se pravi po zadnji seji glavnega odbora. Predsednik Svetina je poročal o reorganizaciji celotnega združenja, v okviru katerega bo odslej za storitve in strokovno pomoč posameznim podjetjem skrbela samostojna servisna družba. To reorganizacijo zahteva po eni strani italijanska davčna zakonodaja, po drugi strani pa tudi rast samega združenja, ki nujno postaja vse kompleksnejša struktura. O delovanju SDGZ v posameznih pokrajinah sta nato poročala ravnatelja Kocjančič in Orel (tretji ravnatelj Namor iz Čedad je bil upravičeno odsoten), o delovanju po sekcijah pa organizacijski tajnik Kalan in načelniki Svagelj (dobra trgovina), Košuta (zunanja trgovina), Andolšek in Butkovič (obrt), Guštin (gostinstvo) in Gergolet (banke).

Med poročevalci se je oglasil tudi predsednik nadzornega odbora Bole,

prebral pa je osnutek poročila, ki ga njegov odbor pripravlja za skorajšnji občni zbor SDGZ. Glavni odbor je odobril njegova izvajanja, kakor tudi osnovne teze poročila, ki ga bo na občnem zboru podal predsednik Svetina. Slednji bo podal pregled gospodarskih razmer v deželnem, državnem in mednarodnem prostoru in nakazal za smernice, ki naj vodijo prizadevanja slovenskih podjetnikov in gospodarstvenikov iz Furlanije-Juljske krajine v bližnji bodočnosti. Na sredini seji je bilo nadalje sklenjeno, da bo na občnem zboru o delovanju SDGZ v zadnjih dveh letih poročal ravnatelj Kocjančič, medtem ko bi ostala ravnatelj in načelniki posameznih sekcij morali poročati ne o opravljenem delu, marveč o problemih, s katerimi se soočajo razne gospodarske panoge.

Pred osrednjim občnim zborom se bodo v prihodnjih dneh in tednih zvrstili občni zbori posameznih sekcij SDGZ. Na osrednjem občnem zboru bodo imeli volilno pravico le delegati, ki jih bodo imenovala posamezne sekcije sorazmerno s številom svojih članov (vsaka sekcija ima pravico do števila delegatov, ki odgovarja 1/5 njenih članov). Na skorajšnjih občnih zbore bodo po vsej verjetnosti med drugim tudi povišali članarino, ki je ostala nespremenjena že dve mandatni dobi. Glavni odbor predlaga, naj bi jo povišali za 20 od sto.

Na sredini seji je predsednik Svetina omenil tudi potrebo po spremembi statuta SDGZ, za kar pa bo treba sklicati izredni občni zbor. Svetina je tudi poročal o nedavnem obisku delegacije slovenskih gospodarstvenikov v Beogradu.

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Odgovor župana Brezigarja na pismo tajnice sekcije KPI

Spoštovani gospod odgovorni urednik,

Prebral sem pismo tajnice devinsko-nabrežinske sekcije KPI Annamarie Depangher, ki ga je Primorski dnevnik v celoti objavil 8. oktobra. Pismo se dotika treh točk, to je delovanja svetovalskih komisij, delovanja sosvetov in poročanja Primorskega dnevnika. Zdi se mi pa, da pismo poleg odgovora terja tudi nekatere politične ocene, ki si jih bom dovolil dodati.

Predvsem mislim, da gospe Depangherjevi popolnoma manjka zgodovinska kritičnost. Dovoljujem si namreč trditi, da tako komisije kot krajevni sosveti v devinsko-nabrežinski občini niso še nikoli tako uspešno delovali kot v tej mandatni dobi. To je razvidno iz zapisnikov v občinskem arhivu in že samo to dejstvo bi lahko zadostovalo za odgovor.

Vendar bom dodal še nekaj: komisije občinskega sveta, ki se redno sestajajo, so bile ustanovljene takoj ko je postal zadevni sklep pravnomočen. Redno jih sklicujemo na dan občinskega sveta, v zgodnjih popoldanskih urah (in ne »nekaj trenutkov« pred zasедanjem skupščine, kot trdi tajnica sekcije KPI) in pripravljeni smo sklicevati te seje tudi dopoldne, da imajo svetovalske skupine več časa na razpolago, da lahko preučijo posamezne sklepe. Tako zakon kot pravilnik določata, da mora biti gradivo na razpolago 24 ur pred sklicanjem seje občinskega sveta in mislim, da je najprimernejše sklicevati komisije v tem časovnem okviru, ko je na razpolago vse potrebno gradivo. V kolikor pa ima pri kakem sklepu katera skupina resne pomisleke in želi problematiko poglobiti, je moč razpravo odložiti. To smo že večkrat naredili in tako smo na zahtevo KPI odložili celo razpravo o proračunu. Zahteva po daljših rokih bi pomenila v bistvu zahtevo po za-

vlačevanju. Za potrebna vprašanja pa bodo seveda komisije lahko sklicane ne glede na datum seje občinskega sveta.

Kar pa zadeva krajevne »sosvete naj poudarim, da delujejo zelo dinamično in da s konstruktivnimi predlogi prispevajo k delovanju uprave. Mnogo je seveda odvisno od predsednikov: nekateri so se aktivno vključili v delo, drugi pa žal čakajo na spodbudo uprave.

Kar zadeva skupno sejo o proračunu je res, da je bila sklicana pozno, vendar smo s triletnim načrtom investicijskega posvetovanja seznanili že v juliju in tisti sosveti, ki so imeli to za potrebno, so nam v tem času posredovali svoje mnenje, ki je bilo povoljno.

O poročanju Primorskega dnevnika, ki ga gospa Depangherjeva obtožuje »premajhne pozornosti in uravnovešeneosti«, bi lahko dejal sledeče: posegu svetovalca Depangherja (KPI) v občinskem svetu je namenil 38 vrstic, več kot tretjino celotnega članka, mojemu odgovoru (mimogrede, trajal je 50 minut) pa besede: »Župan Brezigar je nato v repliki natančno odgovoril na vse kritike in zastavljena vprašanja«. Skupno: dve vrstici in pol. To je dejstvo, ki ga lahko vsakdo preveri. Gospe Depangherjevi pa se je zdelo, da mora odločno protestirati!

Zakaj torej ta protest? Lahko ga razberemo iz pripisa uredništva Primorskega dnevnika, v katerem je med drugim rečeno, da ta časopis posveča prav devinsko-nabrežinski občini posebno pozornost. Ta pozornost pa je namenjena stvarnim ukrepom in pobudam. Jemljem na znanje, da je svetovalac KPI Depangher v intervjuju, ki ga objavlja glasilo KPI Delo, dejal: »Sedanjí občinski odbor je enostavno prevzel ideje in načrte prejšnje uprave in jih po svoje predelal«. Tu torej tiči zajec: ta odbor preveč dela in dela v skladu z idejami prejšnje uprave (resnici na ljubo: »programa prejšnje uprave« ni mogoče istovetiti s programom KPI, saj ga je Slovenska skupnost bistveno izoblikovala in svoja stališča slej ko prej dosledno zagovarjala). To je v bistvu pozitivna ocena: prej so bile ideje, sedaj pa se uresničujejo. In kritika? Da uprava preveč dela. Naj mi gospa Depangherjeva ne zameri, vendar ni v moji navadi, da bi prenehal delati, zato da bi ustregel hrepenenjem opozicije.

To je bila prva politična pripomba. Dovoljeno naj mi bo dodati še eno. Vsakemu opazovalcu političnega dogajanja v devinsko-nabrežinski občini je že dolgo jasno, da je KPI vse od sestave sedanje uprave osredotočila svoje napade predvsem na Slovensko skupnost. Ne vem, ali se je KPI resno vprašala, koliko ji lahko to koristi oziroma kam jo lahko to vodi. Denimo namreč, da ji uspe odvzeti Slovenski skupnosti nekaj glasov. Bi si s tem ustvarila pogoje za povratek v vodstvo občine? Odgovor bi lahko poiskala v analizi vzrokov razpada prejšnje večine: vsi vemo, da na njeno usodo ni vplival takšen ali drugačen pretok slovenskih glasov.

BOJAN BREZIGAR
ŽUPAN DEVINSKO-NABREŽINSKE OBČINE

Po neumestnih ponedeljkovih mnenjih predsednika Locchija

Pokrajinska uprava ni hotela razpravljati o naši manjšini

Slovenska pokrajinska odbornika Zorko Harej (SSk) in Marcelo Čok (PSI) sta na zadnji seji pokrajinskega odbora zahtevala, naj odbor razčisti nekatera vprašanja v zvezi z odnosom pokrajinske uprave do slovenske manjšine, ki jih je na ponedeljkovi seji pokrajinskega sveta načel predsednik Dario Locchi. Predsednik pokrajine se je takrat po obsodbi sramotilnega protislovenskega pamfleta v pravem pindarovskem slogu kritično lotil dveh konkretnih problemov naše skupnosti: socialne službe za slovenske otroke v tržaški občini, in prahu, ki ga je dvignilo odprtje Vinske poti terana. Locchi je uvodoma omenil, da govori v lastnem imenu, ob sklepu pa je vendarle vmešal v stvar ves odbor, češ da tako meni tudi pokrajinski odbor.

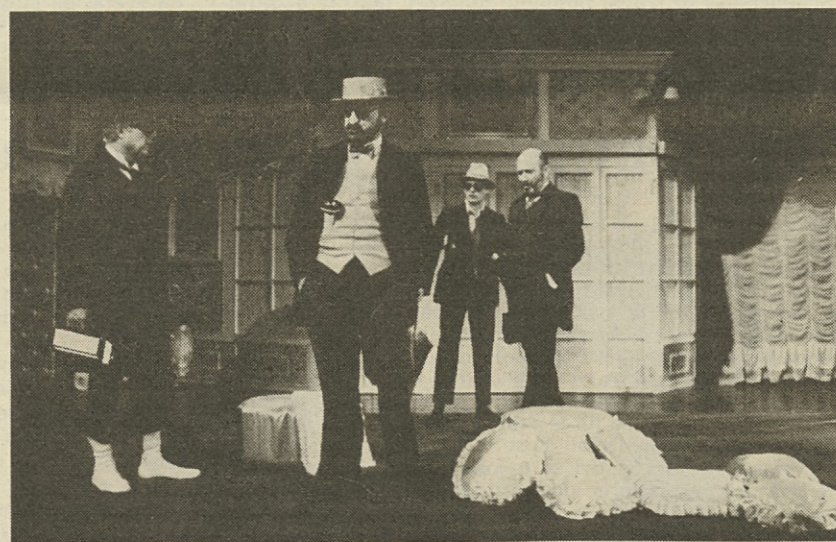
Slovenskima odbornikoma tako za držanje predsednika očitno ni bilo po godu. Čok in Harej sta že po ponedeljkovi seji izjavila, da mnenja predsednika še ne morejo biti istočasno tudi mnenja odbora. Zato sta na sredini seji odbora zahtevala, naj odbor razpravlja o teh vprašanjih in jih poglobi in naj zatem zavzame do njih svoje stališče. Njuna zahteva pa ni pridrila: drugi člani odbora niso smatrali, da bi bilo treba o tem še diskutirati. Slovenska odbornika sta ostala tako osamljena, do razprave seveda ni prišlo.

Po takem klavnem razpletu sredine seje je načelnik socialistične svetovalske skupine v pokrajinskem svetu Darno Clarici vložil predsedniku vprašanje in interpelacijo v zvezi s temami, o katerih je v ponedeljek govoril predsednik Locchi. V vprašanju Clarici najprej omenja, kako je bila zasnovana pobuda Vinske poti terana med Pokrajino in Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem; nato podčrta, da bi lahko na italijanskih smerokazih dodali tudi napis v slovenščini. Locchi je namreč na ponedeljkovi seji trdil, da je napis »Terrano Doc« edini možen, ker naj bi tako predvide-

val dekret predsednika republike o ustanovitvi kraških zaščitnih vin. V resnici je v prilogi o proizvajanju zaščitnih vin, ki je sestavni del omenjenega dekreta predsednika republike z dne 17. julija 1985, v 2. členu izrecno omenjena možnost uporabe (»z manjšimi črkami«) dobesednega prevoda v slovenskem jeziku. Clarici zato sprašuje predsednika, da bi izvedel, če morda ni prišlo do nekorektnosti in nepravilnosti s strani Pokrajine pri izpeljavi te pobude.

V interpelaciji o socialni službi za slovenske otroke v tržaški občini želi socialistični svetovalac izvedeti od predsednika Pokrajine, kako se bo Pokrajina lotila vprašanja tistih slovenskih šol, v katerih naj bi opravljale socialno službo asistentke, ki obvladajo le italijanščino. V takih pogojih bi bili slovenski otroci očitno zapostavljeni, je še omenjeno v interpelaciji PSI.

Drevi začetek sezone SSG

Z drevišnjo premiero Nušičeve »Sumljive osebe« se bo začela nova sezona Slovenskega stalnega gledališča. Gre za komedijo, ki naj bi pomenila optimističen vstop v novo obdobje umetniškega dela našega ansambla. Prvo predstavo v novi sezoni režira Dušan Jovanovič, kar je brez dvoma garancija za prvovrstni gledališki užitek

So slovenski gostinci res nacionalno mlačni?

O prtičkih, majolikah in računih s slovenskimi napisi...

Je res, da so slovenski gostinci nacionalno mlačni, da jih strah pred izgubo dobička tako pogojuje, da se odpovedujejo slovenski besedi na prtičkih, majolikah, pobotnicah, v reklamah in napisih? To vprašanje je zadnje čase dvignilo precej prahu, še posebno po odprtju vinske ceste terana. Marsikateri gostinec je bodicam naših kronistov zameril, z druge strani pa nam je marsikateri bralec telefoniral in se čudil, da od oblasti zahtevamo spoštovanje slovenščine, naši ljudje pa nanjo dosledno pozabljajo. Ne le da v gostilnah ni slovenskega napisa, med gostinci naj bi zelo radi izginjali tudi šumevci in strešice na priimkih.

Da bi поблиže spoznali, kako razmišljajo gostinci, smo se obrnili na direktorja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Vojka Kocjančiča.

»So slovenski gostinci res mlačni, se res izogibajo slovenščini?«

»Počasi, ne smemo strpati vsega v en koš. Ponekod so prav gostilniški napisi edini slovenski napisi v vasi. So tudi gostinci, ki imajo dvojezične napise tako na pobotnicah kot na majolikah ali prtičkih. So v manjšini, seveda, ampak ne smemo jih spregledati. Da tega ne počenja vsi, pa je veliko razlogov. Skušajmo jih ugotoviti. Na prvo mesto bi dal osebnost, značaj gostinca. Če je trden, samostojen, ponosen, ne bo skrival, da je Slovenec. Toda to velja za vse ljudi, ne le za gostince, mar ne?«

»Kaj pa gospodarska računica?«

»Včasih so prtički zgolj v italijanščini, ker jih pač obratu podari dobavno podjetje. Naj jih vrže proč? Toda to je le postranski primer. V osnovi bo držalo, da se večina gostincev boji, da bi izgubili klijente. Dobro vemo, kako je širok krog italijanskih someščanov strpen do vsega, kar diši po slovenstvu. Gostincu pa je skrajno neprijetno, če klient na glas godrnja in po možnosti izkoristi druge pomankljivosti, denimo premalo ali preveč posojeno juho, da izkašlja svoj nacionalizem. Godrnjanja, direndanja in nezadovoljstva pa se vsak gostinec boji. Gre

pa tudi za neko bojazen, ki je podedovana iz veliko hujših časov in jo poznamo tudi pri popisih. Pa še to: velika večina kraških gostin del, vsaj ob koncu tedna, predvsem s Italijani, kar jih hočeš-nočeš pogojuje. Koliko Slovencev se asimilira, ker delajo v italijanskem delovnem okolju, ki pač vsestransko pritiska nanje? Tudi delovno okolje naših gostincev je pretežno italijansko.«

»Doživljajo morda zaradi slovenščine tudi neprijetnosti s strani javnih organov?«

»Tudi. Predvsem moram opozoriti, da karabinjerji in finančni stražniki izvajajo veliko bolj pogosto in strožjo kontrolo po kraških gostinskih obratih kot v Trstu in nemalokrat se je pripetilo, da so šikanirali prav zaradi slovenščine. V izvidnicah so večkrat še neizkušeni fantje, ki ne poznajo posebnosti naših krajev in ne razumejo slovenščine, kar jih še posebno moti. Primer: SDGZ je svojim članom dala na razpolago dvojezično obvestilo o tedenski zapori, tržaško Združenje gostincev FIPE pa štirjezično, seveda brez slovenščine. No, za nekatere karabinjerje je bilo obvestilo FIPE zakonito in uradno, naše pa ne. Zaradi tega so gostincem stalno kontestirali dvojezični napis in grozili z globo. Dokler ni Združenje prosilo za pogovor z odgovornimi oblastmi, ki so logično zadevo razčistile. Da pa nihče preveč ne ljubi kontrole organov javne varnosti, ni skrivnost. Še posebno v teh časih, ko je toliko davčnih in finančnih določil, da je pravzaprav malokdo popolnoma in do potankosti v redu s predpisi. Raba slovenščine torej lahko tudi drago stane. Pa še to: če gostinec hoče zaposliti izučen kader, bodisi kuharje ali natakarje, nima med Slovenci kaj iskati. Tudi o tem bi bilo vredno razmisliti.«

»Izgledi torej niso prav nič rožnati: gostilne so za nas Slovence vedno bile nekakšna zastava slovenstva in domačnosti, sedaj pa se ta vloga močno krha. Tudi modernizacija gostilniških prostorov ne spuštuje tipičnih struktur in opreme, gostilne

si postajajo vse bolj podobne, pa naj bodo na vasi ali na Borznem trgu. Povsod samo steklo in blešččč videz, nikjer kraškega kamna, grobega lesa in lončkov z nageljni.«

»Žal je tako in spet zaradi ekonomske računice. Sedaj ne velja več, da kdor ima gostilno, je bogat. Gostilne niso posebno donosne, razen v primeru, da dela vsa družina in ima vsaj en član poseben talent in veliko veselje do gostinstva. Toda še v teh gostilnah vlagajo ogromno dobička v obnavljanje. Če stiri, pet let ne obnavljaš, si out. In to vlaganje ni rentabilno. Kako drugače razumeti, da so veliki objekti, kot denimo La Bora pri Brišičkih ali hotel pri Obelisku, zaprti? In ker obnova drago stane, se naši gostinci poslužujejo specializiranih furlanskih podjetij, ki imajo nižje cene, vendar ob standardizirani ponudbi. Toda vseeno ne bi bil popolnoma črnogled. Prav ob odprtju vinske ceste se je 21 gostincev namreč odločilo, čeprav ob začetnem odporu nekaterih, da so na Piccolu in Meridianu objavili dvojezično reklamo. To vendar nekaj pomeni, ali ne? Sploh pa bi sklenil z neko bistveno ugotovitvijo: tako kot na drugih področjih se moramo tudi na tem angažirati vsi in se truditi, da splošno okrepimo našo zavest in da tudi gostinci to čutijo. Se mar zavedamo, da se v gostilni marsikdaj pogovarjamo med sabo v italijanščini, da nič ne storimo za svoj popačeni priimek, da slovenski šolniki vpisujejo svoje otroke v italijansko šolo, da uradnih prošenj ne pišemo v slovenščini, čeprav imamo pravico, da odpravimo tistih šest ali sedem ur dela in se za drugo, za naša društva, šport, krožke itd. sploh ne zanimamo? Da se slovenski politiki ne zanimajo, ali vsaj ne dovolj, za slovenske probleme? Da si namesto vzajemne pomoči in solidarnosti strememo z zavistjo in s šikanami? Nacionalna mlačnost in družbena apatija sta povsod, zakaj naj bi bili le gostinci imuni?«

Razgovor zapisala
NADJA FILIPČIČ

Danes v Dolini seja občinskega sveta

Drevi ob 18.30 se bo na redni seji sestel dolinski občinski svet. Na dnevnem redu seje, ki se bo začela s poročilom župana in morebitnimi svetovalskimi vprašanji, so poleg drugih točk imenovanje preglednikov računov za finančno leto 1987, odobritev načrta za razširitev in preureditev občinske hiše v Gročani, mnenje o deželnem načrtu za ceste, stališče o načrtu ustanovitve zdravstvenih okrajev, razprava o podpori pobudam za mir in razorožitev ter izglasovanje resolucije o zaščitnem zakonu za slovensko manjšino.

Kljub zahtevam dosedanjih zaveznikov Staffieri sploh ne namerava zapustiti županskega mesta

Komandant Giulio Staffieri se ne bo dal kar tako odriniti od krmila tržaške občine. To je včeraj jasno dal vedeti sam Staffieri preko uradnega komunikeja izvršnega odbora Liste za Trst, v katerem je rečeno, da je zahteva po "izničenju" (beri odstopu), ki sta jo soglasno izrekli pokrajinska tajnika Kršćanske demokracije in PSI na tokovem vrhu razkrajajoče se večine, "neosnovana in absurdna". V tiskovnem poročilu je tudi rečeno, da je zahteva po odstopu "očito instrumentalna" ter grozljivo dodaja, da se bo kmalu sestal vodstveni svet Liste, "da sprejme ustrezne sklepe".

Stališče Liste in Staffierija ni seveda presenetilo dosedanjih zaveznikov, ki pa so se znašli pred konkretnim problemom, kaj storiti, če listarji ne bodo odstopili od svojega sklepa. Prvi korak, ki ga bodo morali narediti, je seveda odstop vseh nelastarskih odborov na Občini in Pokrajini, vendar tudi tak odkrit izraz nezaupanja bi ne utegnil biti dovolj učinkovit, še posebno na Občini, saj je bil proračun že odobren in - vsaj na papirju - bi Staffieri lahko še dalje sedel na županskem stolčku prav do poznospomladanskih upravnih volitev. In da bi bil tak okrnjen odbor še manj učinkovit od sedanjega, ni treba posebej dokazovati.

O nastalem položaju je razpravljalo tudi pokrajinsko vodstvo PSI na osnovi poročila tajnika Segheneja, ki je orisal tudi težavno stanje in nejasne perspektive v Miljah. Sicer pa je socialistično vodstvo večji del sestanka namenilo skorajšnjemu strankinemu pokrajinskemu kongresu, za katerega so sklenili, da bo v soboto, 21., in nedeljo, 22. novembra. Pred tem datumom se bodo sestale sekcijske skup-

ščine, ki bodo ocenile enotni dokument s politično in organizacijsko platformo za kongres ter izvolile delegate.

Sicer pa je prav iz vrst PSI prišel včeraj nov napad na občinsko upravo, češ da ni storila nič konkretnega na področju skrbstva, kjer postajajo problemi z dneva v dan bolj dramatični. Položaj je še posebno deficitaren glede oskrbe ostarelih, kjer ni prave volje, da bi našli nove oblike pomoči, ki bi po eni strani omogočile bolj smotno uporabo razpoložljivih sredstev, po drugi pa dale bolj učinkovite odgovore ostarelim, ki potrebujejo takšno ali drugačno pomoč.

Politično-upravni položaj v Trstu bo po vsej verjetnosti tudi predmet pogovorov, ki jih bo v nedeljo imel v našem mestu novoizvoljeni vsedržavni tajnik republikanske stranke Giorgio La Malfa. Sicer pa je obisk posvečen pretežno reševanju notranjih problemov PRI, vstevši z morebitno zamenjavo dosedanjega pokrajinskega tajnika odv. Pacorja, ki baje namerava kandidirati za deželnega svetovalca.

■ **Gibanje za davčno osvoboditev** prireja vsedržavni nagradni natečaj za mlade, ki imajo manj kot 22 let, na temo »Manj davkov — več gospodarskega razvoja — več svobode«. Izdelke je mogoče oddati tudi na tržaškem sedežu gibanja, v Ul. del Toro 16, ob torkih in četrkih, od 19. do 21. ure, vse do 15. novembra 1987. Ocenjevalno komisijo bodo med drugimi sestavljali ekonomisti Antonio Martino, Sergio Ricossa in Gianni Marongiu. Najboljše izdelke bodo nagradili s potovanji v tujino.

Včeraj se je v kongresnem centru začelo tradicionalno srečanje

Terapija pri raznih obolenjih tema 41. zdravniških dnevov

Včeraj so se v kongresnem centru začeli 41. zdravniški dnevi, ki jih je uvedel predsednik koordinacijskega odbora Luciano Campanacci. V svojem posegu je na kratko orisal zgodovino teh pomembnih strokovnih srečanj, ki so se začela že leta 1946 in ki vsako leto zaobjemajo določen zdravniški sektor. Letošnji dnevi so posvečeni terapiji pri raznih obolenjih, na primer pri obolenjih želodca, artritisu, visokem krvnem pritisku in angini pectoris. Na teh področjih je medicina v zadnjih letih dosegla vidne uspehe.

Govornik je med drugim poudaril, da je tudi Krajevna zdravstvena enota končno priznala pomen zdravniških dnevov, saj jih je vključila v obvezen izobraževalni program za zdravnike in zdravstveno osebje. Studijski dnevi se bodo zaključili jutri, v teh dneh pa se bodo na njih zvrstili številni domači in tuji strokovnjaki.

V ponedeljek se bo sestala medobčinska skupščina KZE

V ponedeljek bo zasedala medobčinska skupščina Krajevne zdravstvene enote, ki bo obravnavala celo vrsto še odprtih vprašanj. Poleg sklepov splošnega značaja obsega dnevni red ponedeljkove skupščine tudi obravnavo izvršilnega področnega načrta, ki se vključuje v deželni zdravstveni načrt. Obravnavo bo potekala takorekoč zadnji trenutek, saj se deželni načrt nanaša na triletnje 1985—1987, KZE pa ga je volila že lani, sedaj pa je vanj vnesla nekaj specifičnih popravkov.

Popravki, ki jih je deloma predlagalo tudi deželno odborništvo za zdravstvo, se nanašajo na nekatere spremembe vsebine vsedržavnega zakona o zdravstvu, na finančni zakon in na dosedanje delovanje KZE, oziroma nekaterih njenih specifičnih sektorjev. Odobritev novega izvršilnega načrta, ki so ga delavci KZE skušali prilagoditi dejanskim potrebam, predstavlja torej važen trenutek celotne obravnave. Ne smemo namreč pozabiti, da je tako v občinski, kot v pokrajinski upravi v teku politična kriza, ki bi lahko vplivala tudi na odločitve ponedeljkove medobčinske skupščine KZE.

Srečanje z odborom za referendum o sodstvu

Danes, 16. oktobra, ob 18. uri bo v Cesarjevi dvorani hotela Savoia Excelsior na Nabrežju Mandracchio 4 srečanje s predstavniki odbora, ki poziva volivce, naj glasujejo »da« na referendumih o sodstvu, in ki ga sestavljajo liberalna in socialistična stranka, radikalcem ter zelene liste. Naslov srečanja je »Zakaj glasovati "da" na referendumih o civilni odgovornosti sodnikov«. Posegli bodo Alma Cappiello za socialistično stranko, Mario De Stefano za radikalice, Gianni Lanzingher za zelene liste in Antonio Patuelli za liberalno stranko.

V Trstu ustanovili Združenje za mir »International Friendship«

V Trstu se je pred nedavnim rodilo novo združenje, ki ima za glavni cilj mir, prijateljstvo in razumevanje med narodi. Združenje se naziva »International Friendship« in ima sedež v Ul. Fortunio 1 (tel. 947561). Nastalo je, kot rečeno, z namenom, da bi spodbujalo k sožitju, zlasti v teh krajih ob meji, ter prispevalo k poznavanju tradicij, kulture, umetnosti ter gospodarskih in drugih dosežkov posameznih narodov in narodnosti. Hkrati pa se bo zavzemalo za človečanske in narodnostne pravice.

Nova organizacija želi biti nestrankska, vzdrževala pa se bo s prirejanjem raznih kulturnih, športnih in drugih javnih prireditev. V tem okviru načrtuje kot prvo pobudo veliko umetniško razstavo z dražbo v dobrodelne namene, pri kateri bodo sodelovali umetniki mednarodnega slovesa.

Med najzahtevnejše načrte pa Združenje »International Friendship« prišteva uresničitev »verige miru«, ki naj bi povezovala vse narode v naporih za mir in sožitje.

Predstavniki kmečkih organizacij pri deželnem odborniku za proračun Več kmetijstvu v deželnem razvojnem načrtu!

Deželni odbornik za proračun in načrtovanje Nemo Gonano je v sredo sprejel predstavnike kmečkih stanovskih organizacij iz Furlanije-Juljske krajine v okviru posvetov, ki jih vodi pri sestavljanju deželnega razvojnega načrta za triletnje 1988-90. V bistvu gre za zbiranje pripomb in priporočil, ki naj bi jih deželni odbor upošteval pri oblikovanju svoje srednjeročne razvojne politike.

Predstavniki kmečkih organizacij — srečanja so se udeležili zastopniki Kmečke zveze, Konfederacije kmetov Italije in v Zveze veleposestnikov, medtem ko je zastopnik Zveze neposrednih obdelovalcev slučajno izostal — so Gonanu najprej posredovali vrsto dokaj ostrih kritik na račun deželne kmetijske politike. Predvsem so obžalovali dejstvo, da se premalo in z velikimi zamudami uporablja denar, ki ga deželna uprava v svojih proračunih namenja primarnemu sektorju. Odborništvo za kmetijstvo dejansko dodeli le polovico denarja, ki ga ima na razpolago, in je po odborništvu za javna dela drugo najpočasneje v celotni upravi. Vzroke za to stanje je treba deloma iskati tudi v dejstvu, da so sredstva za kmetijstvo v deželnem proračunu razpršena v približno 200 različnih postavkah, kar seveda dela velike težave tistim, ki želijo vprašati za deželne prispevke in posojila.

Po mnenju kmečkih organizacij bi morala deželna uprava svoje bodoče posege v prid kmetijstva osredotočiti na posamezna podjetja. Le-ta so namreč dokaj šibka in vse

preveč prepuščena sama sebi, kot pove tudi primerjava s kmetijskimi podjetji v drugih severnih italijanskih deželah (recimo v Venetu) in sploh v Evropski gospodarski skupnosti. Kmetijskim podjetjem v Furlaniji-Juljski krajini je treba nuditi ustrezno finančno, a tudi strokovno pomoč, za kar bi morale učinkoviteje skrbeti ustanove, kot je ERSa. Poleg tega pa so predstavniki kmečkih organizacij Gonana tudi opozorili na nekatere neupravičene omejitve, ki jih deželna uprava postavlja kmetijskim dejavnostim s svojimi urbanističnimi predpisi. V mislih so imeli predvsem omejevalne norme, ki jih deželni urbanistični načrt določa za naravne parke in zaščiteni območja.

Na srečanju je govoril tudi tajnik KZ Edi Bukavec. Odbornika Gonana je med drugim spomnil na sporazum, ki ga je deželna uprava sklenila ob začetku gradnje hitrih cest na Tržaškem. V sporazumu se je Dežela obvezala, da bo s posebnimi ukrepi in finančnimi sredstvi skrbela za uravnotežen razvoj teritorija v tržaški pokrajini, pri čemer bi morala posebno pozornost odmeriti kmetijskim dejavnostim. Bukavec je nadalje pozval deželno upravo, naj nemudoma sproži postopek, da bi celotna tržaška pokrajina dobila status gorskega področja.

Odbornik Gonano je izvajanja svojih sobesednikov vzel na znanje in zagotovil, da bo njihove pripombe in priporočila upošteval pri sestavljanju triletnega razvojnega načrta.

preveč prepuščena sama sebi, kot pove tudi primerjava s kmetijskimi podjetji v drugih severnih italijanskih deželah (recimo v Venetu) in sploh v Evropski gospodarski skupnosti. Kmetijskim podjetjem v Furlaniji-Juljski krajini je treba nuditi ustrezno finančno, a tudi strokovno pomoč, za kar bi morale učinkoviteje skrbeti ustanove, kot je ERSa. Poleg tega pa so predstavniki kmečkih organizacij Gonana tudi opozorili na nekatere neupravičene omejitve, ki jih deželna uprava postavlja kmetijskim dejavnostim s svojimi urbanističnimi predpisi. V mislih so imeli predvsem omejevalne norme, ki jih deželni urbanistični načrt določa za naravne parke in zaščiteni območja.

Na srečanju je govoril tudi tajnik KZ Edi Bukavec. Odbornika Gonana je med drugim spomnil na sporazum, ki ga je deželna uprava sklenila ob začetku gradnje hitrih cest na Tržaškem. V sporazumu se je Dežela obvezala, da bo s posebnimi ukrepi in finančnimi sredstvi skrbela za uravnotežen razvoj teritorija v tržaški pokrajini, pri čemer bi morala posebno pozornost odmeriti kmetijskim dejavnostim. Bukavec je nadalje pozval deželno upravo, naj nemudoma sproži postopek, da bi celotna tržaška pokrajina dobila status gorskega področja.

Odbornik Gonano je izvajanja svojih sobesednikov vzel na znanje in zagotovil, da bo njihove pripombe in priporočila upošteval pri sestavljanju triletnega razvojnega načrta.

Nameščanje tabel na pobudo Kraške gorske skupnosti »Pustite Krasu odprta vrata«

V teh dneh je na območju Kraške gorske skupnosti v teku postavljanje tabel, ki spodbujajo k spoštovanju in ovrednotenju družbenih, kulturnih, naturalističnih in ambientalnih značilnosti Krasa. Tabele je naročila Kraška gorska skupnost po načrtu arhitektov Danila Antonija, Marka Ferluge in Janeza Košelja, ki so se udeležili ustreznega natečaja in na njem zmagali.

Tabele so kovinske in v grafični podobi prikazujejo tipični kraški obok, pod katerim so uokvirjeni fotografski posnetki krajskih, kulturnih, arhitektonskih, kmečkih in drugih značilnosti tega območja. Tabele niso povsod enake, spoštujejo namreč razlike med tržaškim in go-

riškim Krasom, dopolnjuje pa jih dvojezični napis »Lasciate al Carso la porta aperta« — »Pustite Krasu odprta vrata«, kar naj bi po želji pobudnikov vodilo k razmišljanju o razvoju tega področja in k spoštovanju njegove celovitosti.

Po načrtu Kraške gorske skupnosti bodo od Peska do Sovodenj postavili skupno 79 tabel; v tej prvi fazi jih bodo postavili štirideset, nekatere (v dolinski in zgonski občini) pa že opozarjajo nase.

Protestna nota sindikalne zveze Stock bo skrčil število zaposlenih

Sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL je včeraj izdala tiskovno poročilo, s katerim seznana tržaško javnost z odločitvijo vodstva destilarne Stock, ki namerava v kratkem odsloviti nekaj delavcev. Sindikat sicer razume težave, v katerih se podjetje nahaja, ne more pa mimo dejstva, da je vse do

zadnjega čakalo, da o tem seznani tako osebje kot sindikat. CGIL, CISL in UIL ostro obsoja take ukrepe, še zlasti, ker je destilarna Stock še zadnja predstavica tržaškega zasebnega podjetništva. Njena dolžnost je, da se sedaj odloči za primerno soočanje s sindikatom, ki bo s svoje strani pripomogel pri zasledovanju najustrežnejše rešitve.

Drugo tiskovno sporočilo sindikalne federacije se nanaša na povsem drugačne probleme, in sicer na težave, ki so nastale zaradi pomanjkanja primer-nih odlagališč mestnih odpadkov. V tiskovni noti obsoja pomanjkljive in površne izbire pristojnih organizmov. Sindikat se nanaša zlasti na izbiro jame pri Nabrežini, ki jo je začasno najela tržaška občinska uprava, da bi gradbena in obrtniška podjetja vanjo odlagala inertne odpadke. "Poleg nestrokovnosti je Občina v tem primeru dokazala tudi politično nesposobnost upraviteljev, ki s tako površnimi ukrepi tratio javna denarna sredstva," je med drugim rečeno v noti.

Omenjeni dogodek pa je samo člen dolge verige problemov, ki zadevajo celo Tržaško pokrajino. Upepeljevalnik na Pantalejmunu je namreč edina oblika uničevanja smeti, ne obstaja pa nobena alternativna rešitev, niti za izredne primere, kakršn se je ustvaril v teh dneh, ko upepeljevalnik dela z omejeno zmogljivostjo. Sindikalna federacija zato zahteva, da pristojne oblasti čimprej ugotovijo, kdo je odgovoren za nastalo stanje.

Zbor Primorsko iz Mačkolj bo jutri nastopil v Dvorih pri Izoli

Da je dejavnost naših pevskih zborov v polnem razmahu, smo že zapisali v člankih, ki so beležili razne njihove prireditve, ali pa že napovedovali bodoče nastope, gostovanja, itd.

Mešani pevski zbor »Primorsko« iz Mačkolj ni v tem pravilu izjema. Že jutri zvečer bo namreč nastopil v Dvorih pri Izoli na srečanju petih pevskih zborov z naslovom »Pesem združuje«.

»Zelo zadovoljni smo, da se udeležujemo prvega takšnega srečanja«, nam je povedal David Stepančič, predsednik KD Primorsko. »Gre za srečanje, na katerem bodo poleg nas nastopili še moški pevski zbor Janko Premrl-Vojko iz Dvorov, zbor Ivo Štruc iz Slovenskih Konjic, mešani zbor KUD iz Slovenj Gradca in ansambel bratov iz Oplotnice.«

Da je prvič prišlo do takšnega srečanja zborov, je treba pripisati prijateljskim stikom, ki te zbreže povezujejo. Zbor iz Mačkolj je na primer že gostoval v Slovenskih Konjicah, zbor iz tega kraja pa je bil spomladi 1986 na gostovanju v Mačkoljah. Tudi ostali zbori so se med seboj že poznali in sodelovali.

»Tako je želja nas vseh, da bi ta srečanja postala tradicionalna in da bi se zbori izmenično srečevali vedno v drugem kraju.«

Na jutrišnjem srečanju bo vsak zbor zapel štiri pesmi, dve pesmi pa bodo ob koncu zapeli skupno.

»Mi smo se za tokratni nastop dobro pripravili in upamo, da bomo zadovoljili občinstvo.«

Mačkoljanski zbor »Primorsko« deluje štiri leta. Njegova prva pevovodkinja je bila Marta Werk-Volk, po njej pa vodi zbor že tri leta Tone Baloh, ki prihaja prav iz Dvorov nad Izolo.

»Ni mi lahko prihajati na vaje ob tako poznih večernih urah. Prihajam pa rad in z veseljem, ker vidim veselje in prizadevnost tudi pri pevcih. Njihovo število se sicer ni povečalo. Ostajamo pri tridesetih, ker-so se ne-kateri od zborov poslovili, nasledili pa so jih novi pevci. Če bi imel še nekaj več tenorjev in sopranov, bi bil seveda vesel; upam, da se bo kdo od mladih še zgledil in se nam pridružil. Vaje so res nekaj resnega, a potem smo vsi kot ena sama družina. Dobro se med seboj razumemo in tako je tudi družabnost med nami kar dobro razvita.«

Kulturna dejavnost bo v Mačkoljah tudi v tej sezoni pestra in bogata. »Že prvega novembra bomo peli pred spomenikom padlim v naši vasi«, nam je povedal Stepančič. »8. novembra smo povabljeni v Ricmanje, kjer bo tudi srečanje pevskih zborov. čakajo nas potem nastopi na "Primorski poje", na Prešernovi proslavi in na gostovanjih, ki jih bomo prav gotovo imeli. Če ne bomo nastopali mi, pa bomo povabili k nam kak zbor, ali pa dramsko ali kako drugo skupino.«

»V Dvorih bomo nastopili s programom, ki ga imamo že naštudiranega«, nam je še povedal Tone Baloh. »Za naprej pa bomo šli na težji repertoar. Mogoče bomo vključili bolj sodobno glasbo, prav gotovo pa se bomo naučili nekaj novih domoljubnih in borbениh pesmi. Skušali bomo dvigniti naš pevski nivo in zadovoljiti tudi bolj zahtevne poslušalce.«

Pevce in pevovodjo smo našli na vajah. Malo smo jih poslušali, nato pa smo se poslovili z željo, da bi se dobro odrezali na jutrišnjem srečanju in da bi jih čim pogostejše slišali v Mačkoljah, pa tudi na drugih prireditvah. (N. L.)

† Tiho je živel in tiho je preminil naš dragi

Romano Petronio

Pogreb bo jutri, 17. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev v Ricmanje.

Žalostno vest sporočajo: Tatjana, Livio in Bruna, Sonja z družino ter drugo sorodstvo.

Domjo, 16. oktobra 1987

Pri osmrtnici Giuseppe Bandelli

objavljeni včeraj, 15. oktobra, se je vrnila neljuba napaka: Pogreb pokojnika bo danes, 16. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na kontovaleški pokopališče in ne v cerkev.

Prenovljena Turkova trgovina

Na Trgu Giotti št. 8 ima že celih 40 let trgovino sadja in zelenjave Kazimir Turk. Ko je pred 40 leti prevzel to trgovino, je bila urejena zelo po starem. Zdaj pa se je Turk naveličal te stare in temne trgovine in si jo pred kratkim dal preurediti v sodobno in svetlo. Tako on kot njegova žena Milena preživita v tej trgovini še precej časa in prav je, da sta v lepo urejenem lokalju. Omeniti moramo, da je Kazimir Turk pravi Tržačan in od vsega začetka član SDGZ in stalni naročnik našega dnevnika.

Obema čestitamo in želimo še mnogo uspeha v nadaljnjem delu. (mm)

V nedeljo na pobudo združenja "Sweet heart"

Tudi v Trstu "4. dan srca"

Tržaško združenje kardiopatikov »Sweet heart« prireja v nedeljo, 18. oktobra, sočasno z drugimi društvi v Italiji »4. dan srca«. Sodelavci združenja bodo postavili pet stojnic v Ul. delle Torri, na trgih Unità, pri Sv. Jakobu, v Rojanu in na Trgu Marconi v Miljah.

Zjutraj od 9. do 13. ure in popoldne od 15. do 18. ure bodo razdeljevali informativni material o srčnih bolehnih in o preventivnem zdravljenju ter bodo merili krvni pritisk.

koncerti

Glasbena matica Trst - Koncertna sezona 1987/88: informacije, vpisovanje abonmajev in potrditev starih sprejema pisarna GM od 10. do 12. ure (tel. 418605), Ul. R. Manna 29.

razstave

V **umetnostni galeriji Cartesius** bo od jutri, 17., do 29. t. m., razstavljala svoja dela slikarka ELISA MESTRONI. Razstava bo odprta po običajnem urniku.

V **umetnostni galeriji Al Bastione** bo do 22. oktobra razstavljal svoje akvarele Pietro COELLI.

V **Debenjakovi galeriji** v Kanalu je odprta vsak dan razstava M. BAMBIČA ob »Kogojevem kulturnem dnevu 1987«.

V **umetnostnem ateljeju Nadie Basanese** je odprta razstava Tullia PERICOLIA.

V **Prosvetnem domu na Opčinah** priredi Tabor mladih razstavo grafik NABREŽINSKEGA ATELJEJA. Odprtitev bo danes, 16. t. m., ob 20. uri. Razstava bo odprta do 23. t. m. od 18. do 20. ure.

Darujte v sklad Mitje Čuka

5. fotografski natečaj krožka Foto Trst 80

Pravilnik

- natečaj je odprt vsem fotoamaterjem iz Furlanije-Julijske krajine in Primorske;
- natečaj se deli na dva odseka:
a) barvni diapozitivi na prosto temo;
b) črno-bele slike na prosto temo;
- vsak avtor lahko sodeluje z največ 5 izdelki za vsak odsek;
- diapozitive z osebnimi podatki (ime, priimek, naslov, naslov dela) morajo biti označene z rdečo točko na spodnjem levem kotu v smeri pravilnega gledanja, nastavljen v okvirih 5 x 5;
- doljša stranica črno belih slik mora biti med 20 in 40 cm dolga. Na njihovi zadnji strani morajo biti navedeni osebni podatki avtorja in naslov dela;
- dela morajo biti oddana ali poslana od 16. do 21. novembra 1987, urnik 9-13, četrtek tudi 16-18, sobota 16-20, na naslov:

FOTO TRST 80
Ul. sv. Franciška 20/II pri ZSKD
34133 TRST

- vpisnina, za oba odseka, znaša 7.000 lir;
- vsak udeleženec odgovarja za vsebino predloženih del;
- komisijo sestavljajo:
NINO SEGULIN, fotograf; PINO SFREGOLA, fotokrožek ACT; JANI TOROŠ, reklamni fotograf; ALJOŠA ŽERJAL, kinoamater; BORIS ZULIAN, prof. likovne umetnosti, slikar;
- prireditelj jamči največjo nego z deli, a ne odgovarja za morebitno poškodbo ali izgubo teh.

NAGRADE
Pokali, plakete in druge nagrade.

KOLEDAR
Rok dostave: 16. november 1987 - 21. november 1987.
Sestanek komisije: 30. novembra 1987 ob 18. uri.
Predvajanje, nagrajevanje, otvoritev razstave: v soboto, 12. decembra 1987, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani, Ulica sv. Franciška 20/II.

Vračanje del: od 11. januarja 1988, od 9. do 13. ure, in ob naslednjih petkih, od 20. do 22. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1987-88

Branislav Nušić

Sumljiva oseba

Režija: Dušan Jovanović

Premiera danes, 16. t. m., ob 20.30 v
Kulturnem domu v Trstu - ABONMA RED A

PONOVITVE:

jutri, 17. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED B - prva sobota
v nedeljo, 18. t. m., ob 16.00 - ABONMA RED C - prva nedelja
v sredo, 21. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED D - mladinski v sredo
v soboto, 24. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED F - druga sobota
v nedeljo, 25. t. m., ob 16.00 - ABONMA RED G - druga nedelja

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

NADALJUJE SE VPISOVANJE ABONENTOV PRI BLAGAJNI KULTURNEGA DOMA OD 10. DO 12. URE IN ENO URO PRED PRIČETKOM PREDSTAV.

PROSIMO ABONENTE, DA DVGNEJO ABONMAJSKE IZKAZNICE

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

v a b i

na otvoritev razstave

SLOVENSKO GLEDALIŠČE
V TRSTU

(od začetkov do leta 1920)

Danes, 16. t. m., ob 18. uri v
Kulturnem domu v Trstu.

gledališča

VERDI

Operna sezona 1987/88. V torek, 20. t. m., ob 20. uri (red A/E): CARMEN A. Bizeta. Dirigent Hubert Soudant, režija Peter Werhahn.
Danes ob 18.45 bo v mali dvorani gledališča Verdi (Ul. S. Carlo 2) glasbeni kritik Fedele D'Amico spregovoril o Bizetovi CARMEN.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1987/88. Nocoj ob 20.30 (red premiera) bo na sporedu CANSANOVA A SPA A. Schnitzlerja. Režija Luca De Fusco. Vloga Casanova igra Mariano Rigillo. V abonmaju odrezek št. 1. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. V Pasazi Protti je v teku vpisovanje novih in potrjevanje starih abonmajev za gledališko sezono 1987/88.

LA CONTRADA

TEATRO CRISTALLO
Nocoj ob 20.30: UN BIGLIETTO DA MILLE CORONE delo Carpinterija in Faragune. Režija Francesco Macedonio.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 16. oktobra
JADVIGA

Sonce vzide ob 6.22 in zatonje ob 17.19
- Dolžina dneva 10.57 - Luna vzide ob 24.00 in zatonje ob 15.03.

Jutri, SOBOTA, 17. oktobra
IGNAC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19 stopinj, zračni tlak 1015,3 mb ustaljen, veter 12 kilometrov na uro jugozahodnik, vlaga 78-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Matteo Natali, Saverio Vascotto, Maria Del Mastro, Eugenio Ciardullo, Antare Mauro, Veronica Gregoris.

UMRLI SO: 79-letni Francesco Corossez, 54-letni Rinaldo Brandi, 78-letna Elsa Franco, 77-letni Giuseppe Bandelli, 79-letni Antonio Vissich, 79-letni Luigi Crevatin, 85-letni Giulio Casali, 86-letna Maria Serovich, 56-letna Ada Selle, 82-letna Eleonora Burba.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 12.,
do sobote, 17. oktobra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Saverio 112, Ul. Baiamonti 50.

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE - Mazzinijev drevo-red (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Saverio 112, Ul. Baiamonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.
BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE - Mazzinijev drevo-red (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA V TRSTU

Ciklus OTROŠE URICE V NŠK

Z Janezom Bitencem
se naučimo novo pesmico

Skupaj bomo peli in se zabavali danes, 16. t. m., ob 17. uri v prostorih NŠK, Ul. sv. Franciška 20/I.

Podelili bomo nagrade lanskega letošnjega natečaja o vtisih iz otroških uric.

Vabljeni osnovnošolski otroci.

kino

ARISTON - 15.30, 22.15 Full Metal Jacket, dram., ZDA 1987, r. Stanley Kubrick, i. Matthew Modine, Lee Ermey, Vincent D'Onofrio, □□

NAZIONALE IV - 16.15, 22.00 Lunga vita alla signora, dram., It. 1987, 130', r. Ermanno Olmi; i. Marco Esposito, S. Brandalise.

EXCELSIOR I - 16.00, 22.15 Gli intoccabili, krim., ZDA 1987, r. Bryan De Palma, i. Kevin Costner, Robert De Niro, Sean Connery.

FENICE - 15.30, 22.15 Who's that girl, kom., ZDA 1987, 94', r. James Foley; i. Madonna, Griffin Dunne.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Zona pericolosa, akc., VB 1987, 100', r. J. Glen; i. Timothy Dalton, Maryan D'Abo.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Gli occhiali d'oro, dram., It. 1987, 100', r. Giuliano Montaldo; i. Philippe Noiret, Rupert Everett, □

MIGNON - 16.00, 22.15 Quarto protocollo, krim.; r. John Mackenzie; i. Michael Caine, Pierce Brosnan.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 La casa 2, srh., ZDA 1986, 84', r. Sam Raimi; i. Bruce Campbell, Sarah Berry.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Soldati 365 all'alba, dram., It. 1987, r. Marco Risi; i. Claudio Amendola, Massimo Dappor to.

EDEN - 15.30, 22.00 Conigliette sessualmente bestie, porn., □□

EXCELSIOR II - 15.15, 21.45 Full Metal Jacket, dram., ZDA 1987, r. Stanley Kubrick; i. Matthew Modine, Lee Ermey, Vincent D'Onofrio, □□

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.00 Peter Pan, ris., prod. Walt Disney.

CAPITOL - 16.00, 22.00 Figli di un dio minore, dram., ZDA 1986, 120', r. Randa Haines; i. William Hurt, Marlee Matlin.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Good Morning Babilonia, dram., It./Fr. 1987, 117', r. Paolo in Vittorio Taviani; i. Vincent Spano, Greta Scacchi.

RADIO - 15.30, 21.30 Tenage games, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

15.10.1987

Ameriški dolar	1280.—
Nemška marka	717.—
Francoski frank	213.—
Holandski florint	637.—
Belgijski frank	33,50
Funt šterling	2140.—
Irski šterling	1900.—
Danska krona	185.—
Grška drahma	8.—
Kanadski dolar	975.—

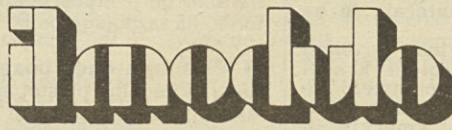
Japonski jen	8.—
Švicarski frank	867.—
Avstrijski šiling	101,50
Norveška krona	194.—
Švedska krona	202.—
Portugalski eskudo	9.—
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	890.—
Debeli dinar	1,30
Drobni dinar	1,30

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131

dnevne sobe - knjižnice - postelje - lestenci

TRST - Ul. Carducci 10
spalnice - kuhinje - saloni - sestavljiva oprema

PONIŠTVO ZA OPREMO

Tel. 732-677

filmi na tv zaslonu

kinoatelj

LA MORTE CORRE SUL FIUME — Night of the Hunter — Noč lovca, ZDA 1955. Režija: Charles Laughton. Igrajo: Robert Mitchum, Shelley Winters, Lillian Gish, Evelyn Varden. Danes, 16. oktobra, ob 15.00, na Canale 5.

Robert Mitchum, sanjajoči in smeli junak nešteti hollywoodskih vesternov in dram, je tokrat oblekel grozečo oblačilo verskega fanatika, večkratnega ubijalca svojih žena, ki spozna v zaporu roparja. Le-ta mu pred usmrčitvijo zaupa, da je nekje skril bogat plen. Blazni pridigar poroči zato vdovo tatu (Shelley Winters), ustrahuje njena dva sinova ter novo ženo celo ubije, da bi izvedel, kje je skrit denar obešenega roparja. Otrok a bežita pred morilcem vzdolž reke Misisipi in se zatečeta k stari kmetici, ki varuje in ima v skrbi še druge otroke, neboljene sirote in žrtve velike ameriške krize 30. let. Morilski »pastor« pride celo do tega nenavadnega zatočišča in...

Charles Laughton (1899-1962) je predvsem gledališki in filmski igralec, bil je npr. prvi interpret Brechtovega Galileja v režiji Josepha Loseya. Noč lovca je njegov režijski prvenec in tudi edini film, zares edinstveno delo v zgodovini ameriškega filma zaradi svoje pravljичne naravnosti in antirealistične zasnove. Po slogu in vzdušju je to nekakšen poklon Davidu W. Griffithu, saj tudi v vlogi simpatične dobrodelne starke igra Lillian Gish, mitično ime nemega filma in najbolj priljubljena Griffithova igralka.

HAMLET, VB 1948. Režija in scenarij: Laurence Olivier. Igrajo: L. Olivier, Jean Simmons, Eileen Herlie, Basil Sidney. V soboto, 17. oktobra, ob 13.55, na RTV Ljubljana.

Ljubljanski tv studio posveča slovitemu angleškemu igralcu in režiserju siru Laurencu Olivieru vsestransko zanimiv filmski cikel. Veliki izvajalec in režiser Shakespearovih in drugih klasičnih del iz svetovne gledališke zakladnice (Sofokles, Čehov, Ibsen, Anouilh, Ionesco, Osborne, De Filippo) je prav tako uspešen interpret filmov Kubricka, Williama Wylerja, Alexandra Korde (Lady Hamilton), Hitchcocka (Rebeka)... Tako v filmu kot v gledališču pa je najbolj znan po svojih »klasičnih« interpretacijah nesmrtnih dram Williama Shakespeara, pri katerih je nastopil vedno v dvojni vlogi prefinjenega igralca in spoštljivega režiserja: v filmskih priredbah Henrika IV., Riharda III. in še posebej v Hamletu blesti njegov izredni filmsko-gledališki talent.

LA FRATELLANZA — The Brotherhood — Bratovščina, ZDA 1968. Režija: Martin Ritt. Igrajo: Kirk Douglas, Alex Cord, Irene Papas, Luther Adler. V soboto, 17. oktobra, ob 20.30, na RAI 2.

Kirk Douglas je obenem producent in protagonist te značilne in krvave drame o sodobni Ameriki. V Rittovem filmu je v ospredju travmatičen spopad med staro mafijo in novim kriminalnim »sindikatom«, ki se iz tradicionalnih sektorjev (igralnice, prekupevanje, ropi ipd.) preusmerja v bolj perspektivne dejavnosti (elektronska industrija, finančne špekulacije). Kirk Douglas tu pooseblja značilen lik staromodnega italijansko-ameriškega gangsterja, ki je navezan na družino, na sicilsko poreklo, na solidarnost »bratovščine« in zato pride v konflikt z novimi črnimi vitezi newyorškega kriminala.

IL BACIO DELLA DONNA RAGNO — Kiss of the Spider Woman — Poljub ženske pajke, 1975. Režija: Hector Babenco. Igrajo: William Hurt, Raul Julia, Sonia Braga, Juse Lewguy. V ponedeljek, 19. oktobra, ob 20.30, na Italia 1.

Italia 1 se je od treh Berlusconijevih networkov najbolj specializirala v predvajanju najnovejših in posebno vzbur-

ljivih »kvalitetnih« filmov. S tako programsko politiko skuša verjetno konkurirati z nekomercialno naravnostjo filmske programacije državnih televizijskih mrež, ki ponujajo povečini in še kar dosledno umetniške in avtorske filme. Višek takšne konkurence predstavlja nedvomno novi cikelus na Italia 1 »V ponedeljek ob 20.30«, ki se pokriva s tradicionalnim terminom ponedeljkovega filmskega večera na RAI 1, kar seveda ni goli slučaj... Ta cikelus bo predlagal enajst ponedeljkov zaporedoma vrsto zanimivih in aktualnih filmov o uveljavljanju mladih in družbi odraslih.

Ta teden je na vrsti šarmantna zgodba o srečanju in prijateljstvu v mrkem zaporu neke južnoameriške diktature med političnim zapornikom (Raul Julia) in homoseksualcem (William Hurt). Izredno pretresljivo učinkuje duet bitij, »ki se v zaprtem prostoru celice mučita, tržeta, ljubita in izdeta ter tako poskusita vso lestvico čustev« (Kezich). Po tej uspeli filmski verziji istonaslovljenega romana znanega argentinskega pisatelja Manuela Puiga, bodo na sporedu še drugi portreti mladih osebnosti v konfliktu z odraslim in etabliranim svetom, ki jih prikazujejo filmi kot La foresta di smeraldo (J. Boorman), Star '80 (B. Fosse), Fandango (K. Reynolds), Uomini veri (Ph. Kaufman) in drugi.

UN BORGHESE PICCOLO PICCOLO — Mali, mali meščan, It. 1977. Režija: Mario Monicelli. Igrajo: Alberto Sordi, Shelley Winters, Vincenzo Crocitti, Romolo Valli. V sredo, 21. oktobra, ob 20.30, na Canale 5.

Najznačilnejši italijanski komik, na višku svoje slave (po 25 letih nepretrgane in uspešne kariere), igra končno svojo prvo resno vlogo. V Monicellijevi družbenopolitični drami pooseblja Alberto Sordi dramatičen lik očeta, sicer uradnika na ministrstvu pred upokojitvijo, ki mu pred očmi ubijejo edinega sina. Kako lahko reagira tipičen rimski »malomeščan« na takšen nerazumljiv umor, ki zruši njegovo doseganje življenje in zaradi katerega žena (Shelley Winters) popolnoma ohromi? Pisatelj Vincenzo Cerami, avtor literarne predloge in hkrati scenarist filma, predlaga komaj prikrito »fašistično« tezo, da se mora vsakdo sam braniti pred naraščajočim kriminalom, terorizmom. Kajti trpeč in obenem razjarjeni oče, ko spozna sinovega morilca, tega ne prijavi policiji in se raje maščuje sam...

Ne glede na utemeljenost ali upravičenost takšnega načelnega izhodišča, povzema Monicellijev in Ceramijev film na učinkovit in prepričljiv način vzdušje in problematiko globoke italijanske politično-institucionalne krize sedemdesetih let.

LA SPOSA IN NERO — La mariée était en noir — Nevesta v črnem, Fr. 1967. Režija: Francois Truffaut. Igrajo: Jeanne Moreau, Michel Bouquet, Charles Denner, Claude Rich. V četrtek, 22. oktobra, ob 22.30, na Rete 4.

Tri leta po smrti Francoisa Truffauta (23. 10. 1984) posveča Rete 4 velikemu »novovalovcu« francoskega filma kratek spominski filmski triptih z naslovom Souvenir Truffaut. V sredo zvečer (ob 22.50) bo na sporedu njegovo delo o filmskem svetu Effetto notte, v četrtek zgornji naslov, v petek (ob 22.45) pa ljubezenska komedija Non dramattizziamo... è solo questione di corna, ki je sentimentalni portret Truffautovega »alter ega« Antoina Doinela.

Nevesta v črnem je sicer manj pomemben naslov v Truffautovi filmografiji, je pa nežen in, kot vedno, prizadet portret razžaljene žene (očarljiva Jeanne Moreau), ki ji na dan poroke nerazumljivo ubijajo ženina. Zato se razžaloščena »črna dama« tiho, neopazno, a kruto maščuje nad nič hudega slutečimi krivci absurdnega umora.

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

CHECCO IN STRANGE SPIRITED SOUND - ZA SE NA JOKAT LP

Checco Bergnach, po rodu Benečan, je po večletnem glasbenem udejstvovanju prišel na svoj račun s tem, da mu je RTV Ljubljana izdala kaseto z naslovom Za se na jokati.

Kot je marsikomu znano, je Checco med drugim tudi duša velike beneške glasbene manifestacije - Senjama beneške pjesmi. In prav na tem domačem festivalu, ki je bil letos že štirinajsti, si je Checco nabral veliko izkušenj, pomagali pa so mu tudi vedno zvesti Strange Spirited Sound: Roberto Bergnach s klaviaturami in harmoniko, Giorgio Pascolini z bobni in Aldo Braiddotti z bas-kitaro. Tokrat se je skupini pridružila pevka Anna Ciban, ki sodeluje pri treh pesmih.

Čeprav se je Checco za to kaseto zelo potrudil, je nemogoče preslišati prvo hibo, in to je glas v ozadju. Pesmi so sicer v glavnem melodične, zasledili pa smo tudi rock & roll, ki nedvomno požiivi celotno delo. Glasbeni motivi ohranjajo vseskozi beneški stil, priredbe pa so, žal, prepodobne in nekako nesodobne.

Pesmi so naslednje: Za se na jokati, Stopenjo za stopienjo, Zate, Margherita, Četarti lampion, Za te zahvalit, Zima je nazaj pršla, Nediški zvon, E' una stella che tramonta, Zbuogam.

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Glasujem za: _____

Moj predlog: _____

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripisejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Inf. oddaja: Uno mattina 9.35 Nanizanka: Professione pericolo 10.30 Dnevnik 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nad.: La valle dei pioppi 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.15 Dokumentarna oddaja: Quarkov svet 15.00 Dok.: L'epica tra i pupi siciliani 16.00 Aktualno: W la vita - Ob mednarodnem dnevu prehrane 18.05 Variete: Ieri, Goggi, domani 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Il tempo delle mele (kom., Fr. 1981, r. Claude Pinoteau, i. Claude Brasseur, Sophie Marceau, 1. del) 22.00 Dnevnik 22.10 Film: Il tempo delle mele (2. del), ob koncu komentar in pogovor s protagonisti 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Dok.: Bodočnost prirodropisa RAI 2 11.05 Dok.: Kemija v laboratoriju 11.30 Risanka: Mostri in concerto 11.55 Variete: Mezzogiorno e... 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - šport 13.30 Mezzogiorno e... (2. del) 13.40 Nad.: Quando si ama 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Nan.: Bert D'Angelo superstar 15.25 Film: Orizzonti lontani (vestern, ZDA 1957, r. Gordon Douglas, i. Alan Ladd, Virginia Mayo) 16.55 Rubrika: Iz parlamenta 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Nan.: I racconti del maresciallo 18.00 Nan.: In due si ama meglio 18.30 Dnevnik - šport 18.45 Nan.: Le strade di San Francisco 19.35 Vreme, dnevnik in športne vesti 20.30 Kviz: Giallo - La tua impronta del venerdì (vodi Enzo Tortora) 22.15 Dnevnik - nocoj 22.45 Nanizanka: Investigatori D'Italia 23.45 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Nočni film: Le chiavi del Paradiso (dram., ZDA 1944, r. John M. Stahl, i. G. Peck, T. Mitchell) RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje z zgodovino med preteklostjo in sedanjostjo 14.00 Dokumentarec: Kako preživeti danes 14.30 Variete: Jeans 2 (vodita Simonetta Zauli in Fabio Fazio) 16.05 Športna oddaja: Fuori campo 17.30 Športni dnevnik: Derby (pripravil Aldo Biscardi) 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo (pripravil Folco Quilici) 18.30 Nanizanka: La famiglia Brady 19.00 Vreme in dnevnik 19.20 Deželne vesti 19.35 Glasbena oddaja: Pokerconcerto - Special Savage 19.55 Šport: nogomet Under 21 - kvalifikacijska tekma za evropski pokal, Švica-Italija 20.45 Dnevnik nocoj 21.45 Film: Vedo nudo (kom., It. 1979, r. Dino Risi, i. Nino Manfredi, Sylva Koscina, Enrico Maria Salerno) 23.40 Dnevnik - zadnje vesti 23.55 Deželne vesti RTV Ljubljana 10.00 TV mozaik. Tednik 11.00 Dokumentarec: Svet na zaslonu 11.40 Aktualno: Mednarodna obzorja 12.20 Nadaljevanka: August Strindberg (pon. 6. dela) 16.00 Videostrani 16.15 TV mozaik. Tednik (pon.) 16.15 Dokumentarec: Svet na zaslonu 17.45 Mednarodna obzorja 17.35 Otroška oddaja: Vukov kotiček (7. del) 17.50 Nadaljevanka: Dr. Who - Maščevanje pločevincev (11. del) 18.15 Izobraževalna oddaja: Pred izbiro poklica - Poklici v zdravstvu 18.45 Risanka 19.00 Obzornik 19.25 Zrno in vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Nad.: Sever in Jug (4. del) 20.55 Dok.: Zakon ljubezni (6. del) 22.10 Dnevnik 22.25 Film: Dobri in slabi za igre (dram., VB 1983, r. Jack Gold, i. Martin Stanbridge, Anton Leser, Laura Davenport) 23.45 Videostrani TV Koper 14.00 TVD Novice 14.10 Nadaljevanka: Veronica 15.00 Nad.: I promessi sposi (5. del) 16.20 Otroški spored: risanka, nanizanka in dokumentarec 18.00 Nadaljevanka: Vite rubate 18.30 Odprta meja	CANALE 5 9.15 Film: La ladra (dram., It.-Fr. 1955, r. Mario Bonnard, i. Fausto Tozzi, Lise Bourdin) 11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Creamy, George, Mini Pony 14.30 Nadaljevanki: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo 16.15 Nanizanka: Il Santo 17.15 Nadaljevanka: Aspettando il domani 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanke: Quincy, 20.30 Colombo, 22.20 Spencer 23.10 Film: Audrey Rose (fant., ZDA 1977, r. Robert Wise, i. Marsha Mason, John Beck) 1.20 Nanizanka: La legge di McLain Rockford 12.55 Tre cuori in affitto 13.25 Variete: Smile 13.35 Nanizanka: M.A.S.H. 14.20 Glasbena oddaja: Deejay Television 15.05 Nanizanka: La famiglia Addams 15.30 Otroška oddaja: Bim Bum Bam, vmes risanke Memole, Pollyanna, Holly e Benji, Jem 18.00 Nanizanke: Star Trek, 19.00 Starsky e Hutch, 20.00 Teneramente Licia 20.30 Film: Il bacio della pantera (srh., ZDA 1982, r. Paul Schrader, i. Nastassia Kinski) 22.45 Športna rubrika: A tutto campo 23.45 Rubrika: Grand Prix 0.45 Nanizanke: La strana coppia, 1.15 Signori e signore buonasera, 1.45 Ai confini della realtà TELEFRIULI 13.00 Nanizanka: Bigfoot ragazzo selvaggio 13.30 Nadaljevanka: Amor gitano 14.30 Risanke: Sampei 15.00 Film: Assisi underground (r. Alexander Ramati, i. Ben Cross, James Mason) 19.00 Dnevnik 19.30 Dan za dnem 20.00 Nanizanka: I cercatori d'oro 20.30 Športna rubrika 22.00 Nanizanka: Sherlock Holmes 22.30 Dnevnik 23.00 Dan za dnem 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, glasba; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na goriškem valu; 8.40 Almanah; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Petkov zbornik: Umetnost in kultura (1. del); 13.20 Cecilijanka 1986: mešani zbor Franc Borgia Sedej iz Števerjana; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Otroški kotiček: Po svetu z raketo; 15.00 Bralni roman: Pod svobodnim soncem; 15.10 Zbornik (2. del), nato V filmskem svetu; 16.00 O slovenskih ljudskih pravljicah; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val Radia Koper; 14.40 Povevka tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.30 Aktualna tema; 18.00 Dance parade; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Zaključek sporedov, nato prenos Radia Lj. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, vmes vremenska napoved; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Priscrčno vaši; 8.40 Po vašem izboru; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovni pogovori; 11.15 Turistični napotki; 11.30 Reportaže; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 O kulturi in umetnosti; 15.45 Sintonizirani; 17.00 Bubbling; 17.33 Blitz music; 18.33 Glasba; 19.00 Operete; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj, nato Glasba za vse okuse; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mixe Time; 20.30 Nočni val, nato Nočni glasbeni program.	RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: La grande vallata ITALIA 1 8.30 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.15 Wonder Woman, 10.00 Tarzan, 11.00 Cannon, 12.00 Agenzia TELEPADOVA 13.30 Ris.: Ken il guerriero 14.00 Nadaljevanki: Ai confini della notte, 15.00 Signore e padrone 16.30 Risanke 17.30 Nanizanka: I ragazzi del sabato sera TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi
--	--	--

Že vse nared na goriškem sejmišču

Nekaj sto razstavljalcev od jutri dalje v Gorici na sejmu avtomobilov in motorjev

Na goriškem sejmišču pri Ločniškem mostu je že vse živo, saj trgovci z avtomobili, zastopniki avtomobilskih tovarn kot tudi posamezni športniki-avtomobilisti pripravljajo vse kar je potrebnega, da bo jutri ob 11. uri vse nared za odprtje Motor Expo Racing '87, avtomobilске razstave in sejma, ki se v Gorici prireja letos že sedmič.

Gre za zares pomembno prireditve, med najpomembnejšimi te vrste v Italiji, edino s tako visoko kvaliteto v naši deželi. V vseh štirih sejmiščih Furlanije-Juljske krajine imajo sejme avtomobilov ter motorjev. Vendar je goriški sejem, nastal iz zasebne pobude, po kvaliteti daleč prekosil vse ostale, tako da danes lahko upravičeno govorimo o enem samem pravem avtomobilskem sejmu v naši deželi.

To je tudi razumljivo, saj smo že v prejšnjih izvedbah bili priča pomembnim prireditvam, ki so jih priredili na sejmskem prostoru in tudi drugače. Lani smo v Gorici prvič videli vozilo ameriške izdelave dragster, ki ima 1.500 konjskih sil in ki lahko doseže 400 km na uro. Videli smo enega zadnjih primerkov avta lancia delta S-4, ki ga ne izdelujejo več, ker je vožnja z njim prenevarna. Videli smo enega prvih primerkov nemškega vozila audi 80, ki se je šele tedaj pojavil na tržiš-

ču. Na posvetu na sejmskem prostoru je bil govor o zdravstveni hitri službi s helikopterji. Dandanes imamo v naši deželi že uvedeno tako službo.

Podobne novice bomo videli tudi letos. Razstavniki prostori, 7.000 kvadratnih metrov pokrite površine ter 23.000 kvadratnih metrov na odprtem, so že precej časa popolnoma oddani. Razstavljalcev bo nekaj sto. Videli bomo lahko ves izbor avtomobilov in motorjev, ki jih dobimo na italijanskem tržišču. Poleg teh pa si bomo lahko od blizu ogledali tekmovalne avtomobile, kakršne običajno vidimo le na televizijskem ekranu. Na ogled bodo vedno zanimivi avtomobili ferrari. Na ogled bodo nekatera vozila, ki bodo dan prej zaključila letošnji rally San Remo. Šoferji jih bodo ponoči pripeljali v Gorico, da bodo ob 11. uri nared.

Poleg tega pa bo vse sejmske dni polno prireditev, zabavnih, predvsem pa takih športnega značaja, za najmlajše in za odrasle, ki bodo brez dvoma pritegnile pozornost najširše publike, še zlasti mladih, ne le iz Goriške, marveč iz vse dežele ter tudi iz sosedne Jugoslavije.

Goriško sejmišče je torej dobilo novega zaleta in se vedno bolj uveljav-

lja. Tako po zaslugi te zasebne pobude o avtomobilskem in motornem sejmu (pričakujejo nad 50.000 obiskovalcev), kot tudi po zaslugi čisto novega vodenja sejmišča. Letošnji jesenski sejem Flashmoda je bil izredno uspešen. Zabeležili so nad 40.000 obiskovalcev. To je edini sejem te vrste v Furlaniji-Juljski krajini. Letos bosta še dva sejma. V novembru sejem stanovanjske opreme, v začetku decembra pa kmečki sejem.

Rajonski sveti

V teh dneh je kar precej sej rajonskih svetov. Na njih razpravljajo predvsem o predlogu novega pravilnika za vodenje družinske posvetovanja. Člani rajonskih svetov so namreč zadolženi, da o tem povedo svoje mnenje. Na sejah pa je govora tudi o aktualnem vprašanju poplav v našem mestu. O tem bodo spet govorili v Stražicah v ponedeljek 19. oktobra. V ponedeljek zvečer se bo sestal tudi rajonski svet v Štandrežu. Čez teden dni, v četrtek, 22. oktobra, se bodo sestali člani rajonskega sveta za Podgoro. Tu bo prišlo do zamenjave odstopivšega svetovalca Elsa Milocca.

Včeraj prvo povoljno mnenje

Solkan se poteguje za svoj uradni naziv

Družbenopolitični zbor Skupščine novogoriške občine je včeraj sprejel predlog odloka o imenovanju naselja Solkan. Osnutek predlaga, da se temu staremu naselju, ki je tesno povezano z zgodovino in razvojem Gorice, tudi uradno povrne staro ime. V utemeljitvi, ki jo je pripravil občinski Izvršni svet, je poudarjeno, da je Solkan skozi stoletja ohranil vlogo pomembnega naselja, tako zaradi bližine Gorice kot tudi strateške prometne vloge. V Solkanu je od srede 19. stoletja močno odmeval slovenski narodni preporod, kar se je kazalo tudi v ustanovitvi čitalnice in ustanovitvi samostojne slovenske občine, do leta 1928, ko jo je fašistična oblast priključila "goriške-mu municipiju". Z nastajanjem Nove Gorice pa se je začelo postopno združevanje novega naselja s Solkanom. V letu 1967 je bila v Solkanu ustanovljena Krajevna skupnost, ki je leta 1979 sprejela sklep o ponovnem imenovanju naselja Solkan, vendar so predlog tedaj zvrnili.

Sledilo je dolgo obdobje predlogov in nasprotovanj. Ponovnemu imenovanju naselja Solkan so nasprotovali oziroma ga onemogočili republiški zakoni in predpisi, pomisleki pa so bili tudi v Novi Gorici.

Tudi na včerajšnji seji Družbenopolitičnega zbora so razni delegati nasprotovali uradnemu poimenovanju. Slišali smo, da bi izvedba odloka za-

htevala velike stroške za spremembo dokumentov o osebnih stanih, od osebnih izkaznic dalje. Nastali bi nadalje stroški za zemljiškopravne in katastrske spremembe. Po mnenju nekoga delegata naj bi, kar zadeva poimenovanja, šlo le za nekakšne kaprice nekaterih Solkančev. Vendar je bilo v razpravi ugotovljeno, da si poimenovanja želi večina Solkančev, ki pač hočejo imeti možnost na primer, da bo v njihovih osebnih listinah ugotovljeno, da so bili rojeni v Solkanu in da tam prebivajo.

Na sprejem predloga o poimenovanju sta bistveno vplivali obrazložitvi predsednice Izvršnega sveta Jolande Slokar in predstojnice pristojne upravne službe Občine Vide Tavčar. Opozorili sta, da ima Solkan pravico do lastnega uradno priznanega krajevnega naziva tudi zaradi tega, ker je v občinskem statutu omenjen kot eno izmed naselij, ki tvorijo mesto Novo Gorico. Do lastnega naziva že imajo pravico druga naselja, ne pa Solkan. Glede stroškov sta opozorili, da bodo dokumente spreminjali postopno, tako da bi bila bremena enakomerno porazdeljena. Zadevo je treba rešiti, če bi predlog za priznanje naziva zavrnili, bi morali začeti postopek za spremembo občinskega statuta. O osnutku odloka bosta danes razpravljala še Zbor krajevnih skupnosti in Zbor združenega dela novogoriške občine. Če bosta predlog sprejela, bi odlok o poimenovanju Solkana lahko dokončno sprejeli na naslednji seji Občinske skupščine.

KPI očita občinski upravi pomanjkljivosti ob poplavi

V skupni izjavi so komunistični občinski svetovalci v Gorici zavzeli kritično stališče do uprave v zvezi z vprašanji, ki jih je postavila ponovna poplava, ne samo v severnem delu mesta, pač pa v številnih drugih predelih. Ob ugotovitvi, da je tokrat voda poplavlila ne samo Svetogorsko četrt, pač pa tudi bolnišnično, številne ceste v južnem delu mesta, del Stražic, Podgore, Mochette, kritizira KPI občinsko upravo, da ni predhodno posvetila dovolj pozornosti problemom v zvezi z odtokom voda.

Predlagajo, naj Občina takoj upora-bi poldrugo milijardo, ki jo je svojčas dodelila Dežela za ureditev odtočnega omrežja. Nadalje naj se čimprej, v sodelovanju z Novo Gorico, pripravi načrt za ureditev Korna in Vrtojbe, naj Občina zahteva od Dežele izredna sredstva za odškodnine prizadetim prebivalcem, naj oblikuje učinkovito službo civilne zaščite, naj obnovi poškodovana šolska poslopja in ceste ter poskrbi za celovito hidrogeološko ureditev predvsem predmetnih predelov.

V zvezi s temi problemi se je oglasila tudi sekcija KPI Spazzapan za severno četrt. Iz letaka sekcije je mogoče izluščiti troje prvenstvenih zahtev: ureditev Korna in Vrtojbe, primerne odškodnine prebivalcem, tako za stanovalce kot gospodarske dejavnosti ter oblikovanje učinkovite strukture

za civilno zaščito, ki se je ob letošnji poplavi izkazala pomanjkljiva in prepozna (ob pravočasnem alarmu bi lahko ljudje rešili vsaj del opreme).

Interpelacija KPI Zamude dijakov zaradi avtobusov

Dijaki, ki prihajajo s podeželja v mesto, marsikdaj pridejo v šolo z zamudo. Kdajpakdaj so za to krivi sami, velikokrat pa zaradi tega ker avtobusi, s katerimi se vozijo, pridejo v Gorico z zamudo in tudi zaradi tega ker od avtobusne postaje do šole imajo dijaki precej poti. V nekaterih primerih avtobusi pokrajinskega avtobusnega podjetja privozijo pred šolo, v drugih pa ne. Nekateri dijaki so zaradi tega prikrajšani.

S tem v zvezi sta pokrajinski svetovalki KPI Aleksandra Devetak in Maria Rosaria Di Dato poslali predsedniku pokrajine interpelacijo. Svetovalki omenjata težave s katerimi se srečujejo dijaki ter menita, da bi morala Pokrajina, lastnik pokrajinskega avtobusnega podjetja APT, poskrbeti, da ne bi prihajalo do takih nevarnosti. Tudi zaradi tega, da ne bi trpelo učenje dijakov.

Na pobudo trgovca Paola Grattona

Danes na Majnici odprtje muzeja starih Fordovih avtomobilov

Že pred letom dni je goriški trgovec s Fordovimi avtomobili Paolo Gratton dal zgraditi stavbo z dokaj nevsakdanjim pročeljem. To spominja na stavbo v kateri so v začetku stoletja v Trstu imeli uskladiščene avtomobile te znane ameriške tovarne.

Gratton se ne zanima samo za prodajo sodobnih vozil znamke ford. Je tudi strasten zbiralec starih avtomobilov te znamke. Uspelo mu jih je zbrati več deset. Marsikdaj, še zlasti ob kakšnem prazniku, ga vidimo kako prisopiha v središče Gorice s tem ali drugim vozilom, ki ga ima v svoji veliki garaži.

Ker pa je postajal prostor v garaži v Ulici Aquileia, kjer ima trgovino, pretesen, je dal zgraditi novo veliko garazo na Majnici. Semkaj je spravil stara vozila. Poleg teh pa še nekaj stotin popolnoma in brezhibno delujočih starih radioaparatorov. Mož ima pač dva kornjčka.

Ta muzej, ki je, kot smo izvedeli, edini muzej Fordovih vozil ne le v Italiji marveč tudi v Evropi, bodo svečano odprli danes popoldne ob 17. uri. Poleg tukajšnjih prijateljev in strokovnjakov pridejo ob tej priložnosti v Gorico tudi vidni zastopniki tovarne avtomobilov Ford. Ti bodo prisotni jutri

tudi na odprtju goriškega sejma avtomobilov in motorjev.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

v Kulturnem domu v Gorici

BRANISLAV NUŠIČ

Sumljiva oseba

Režija: DUŠAN JOVANOVIČ

v ponedeljek, 19. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED A

v torek, 20. oktobra, ob 20.30 - ABONMA RED B

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Vpisovanje abonmentov še danes od 17.30 do 19. ure in jutri od 10. do 12. ure v Kulturnem domu, Ul. Brass 20, tel. 33288. V ponedeljek in torek eno uro pred predstavo.

AVTOBUSI VOZIJO PO OBIČAJNEM VOZNM REDU.

Film o kmečkem turizmu

V Formentinijevem muzeju vina v Števerjanu so prejšnji večer številni publik predvajali dokumentarni film o kmečkem turizmu v Italiji, ki ga je režiral Alfredo Franco od Inštituta LUCE po nalogu RAI.

V filmu je lepo opisano kaj je kmečki turizem v Umbriji, v Brdih ter v Apuliji, kjer so prišli še zlasti do veljave znani trulli v Alberobellu.

Kar se Brd tiče velja omeniti, da so bili v nekaj minutah, posvečenih tem krajem prikazani Sirkov turistični center na Plešivem, nekateri drugi trenutki na Krminskem ter Formentinijevo gostišče v Števerjanu. Vse lepo in prav, tudi s stališča ljubiteljev filmske dokumentarne umetnosti, pa čeprav nismo videli nič posebnega. Pošteno pa moramo povedati, da smo se kot Slovenci čutili prikrajšane. Ko je govor o Števerjanu prihaja v filmu do izraza da je to "furlanska in venetska zemlja". Kako, zakaj in od kdaj? Saj tu vendar živijo Slovenci. O teh pa niti besedice. Že prav, da je ta film že kar reklamni in namenjen predvsem italijanskim gledalcem, vendar pa vsaj nekaj zgodovinske in tudi sedanjne resnice bi bilo potrebne tudi v tem.

Očistiti grobove do 28. oktobra

Iz goriškega županstva obveščajo vse zainteresirane občane, da ti morajo dokončati vsa olupševalna ter druga dela na vseh pokopališčih na občinskem ozemlju najkasneje do 28. oktobra. Po tem datumu ne bodo olupševalna dela dovoljena, kajti občinski delavci bodo očistili pokopališča.

Alberti predsednik v domu za starčke v Ločniku

Geometer Alberto Alberti je nov predsednik upravnega odbora doma za starčke Angelo Culot v Ločniku. Zamenjal je dosedanjega predsednika dr. Bernarda Spazzapana. Alberti je podjetnik, član odbora Zveze malih industrijcev.

Na umestitveni seji, na kateri je bil tudi občinski odbornik za socialno problematiko Cudemčani dvignje vik in krik. Goriška prosta cona ni sicer enake vrste kot tista v Livignu. Izdelki široke potrošnje so pri nas kontingentirani (gre samo za nekatere). Pri nas dobijo industriji ter obrtniki neke olajšave, ki jih poplačajo zaradi višjih prevoznih stroškov iz Gorice v osrednjo Italijo.

lot, so govorili o vseh vprašanjih, ki so v zvezi z oskrbo starih občanov ter seveda še posebej o tistih doma za starčke.

Kot je znano je Goriška občina ta dom zgradila že v prvih letih po vojni. V njem živi lepo število naših občanov, ki tu imajo popolno oskrbo.

Je prosta cona v Livignu protiustavna? Kakšni so izgledi za podaljšanje goriške?

O prosti coni v Livignu smo pisali pred nekaj dnevi. Večkrat smo ta kraj omenili v prejšnjih letih, vsakokrat ko je bil govor o obnovi oziroma podaljšanju zakona o goriški prosti coni.

Livigno je majhen kraj ob italijansko švicarski meji, na italijanskem ozemlju. Odrezan pa je od drugega italijanskega ozemlja ker tja iz Italije lahko prideš le po gorski cesti, medtem ko je iz Livigna v švico mogoče priti na zelo lahek način. Prebivalci tega kraja se namreč pred več stoletji niso odločili za pristop k švicarski konfederaciji. Raje so ostali v mejah takratne avstrijske države oziroma Lombarda-Veneta. Najbrž tudi zaradi tega ker so bili daleč od središča oblasti in so hoteli ostati vsaj napol samostojni.

Njihov gospodarski položaj pa ni bil med najboljšimi. Zaradi tega jim je že Napoleon v začetku devetnajstega stoletja dal neke carinske pravice. Te so kasneje potrdili Avstrijci, po združitvi Italije pa tudi nova država. Prosto cono imajo v Livignu že od nekdaj.

Tu gre za popolnejšo prosto cono od goriške, za takšno kakršna je med dvema vojnoma bila v Zadru, ki je bil sestavni del italijanske države. Vsakdo, ki pride v Livigno, lahko kupi vrsto izdelkov, ki so sicer podvrženi carini in raznim davkom, ne da bi moral plačati teh davkov. Gre za neke vrste duty free trgovino, kjer lahko kupiš, brez vsakršne omejitve likerje, cigarete, radioaparate, parfume, bencin, oblačila, pa še marsikaj drugega.

Zaradi tega v Livignu uspešno posluje približno 150 trgovcev. Italijan-

ski turisti so tja vedno prihajali, poleti čez gorski prelaz iz italijanske strani, pozimi pa kar čez švicarsko ozemlje, da so lahko tam po nižji ceni kot doma kupili marsikaj lepega in koristnega. V zadnjih letih, odkar je zelo poskočila vrednost švicarskega franka, pa so tja prihajali po nakupe tudi Švircarji.

Po naravnih nesreči, ki je letos poleti zajela Gornjo Valtellino, so nekateri gospodarstveniki in politiki izrazili mnenje, da imajo tudi od plazu in novonastalega jezera odrezani kraji pravico, da dobijo režim proste cone, podobno kot ga že dolgo let uživa Livigno, ki je v neposredni bližini Valtelline. Dokončne besede o tem še ni bilo. Takoj pa so skočili pokonci prebivalci krajev, ki niso ostali odrezani od Coma in Milana ter Sondria. Zakaj naj bi prebivalci Gornje Valtelline dobili neke posebne pravice, so menili.

Našel se je pretor v Tiranu Giuseppe Celsi, ki je ustavnemu sodišču v Rim poslal ugovor. Sodnik meni, da je zakon o prosti coni v Livignu protius-taven. Kaj bo menilo ustavno sodišče bomo še videli.

Stvar pa Goričane in Sovodenjce pobliže zanima, saj vsakokrat ko je treba obnoviti ali podaljšati zakon o naši prosti coni tako Tržačani kot Videmčani dvignje vik in krik. Goriška prosta cona ni sicer enake vrste kot tista v Livignu. Izdelki široke potrošnje so pri nas kontingentirani (gre samo za nekatere). Pri nas dobijo industriji ter obrtniki neke olajšave, ki jih poplačajo zaradi višjih prevoznih stroškov iz Gorice v osrednjo Italijo.

RADIO VAL

bo imel krstno poskusno oddajo na frekvenci

99.00 MHz

jutri, 17. t. m., ob 20.30

razna obvestila

Občinska knjižnica v Ronkah - dvojezična sekcija v Romjanu obvešča, da je ponovno odprta ob ponedeljkih, sredah in petkih od 15.30 do 18. ure.

SD Sovodnje obvešča, da se je pričela rekreacijska in predsmučarska telovadba. Vadbe so ob sredah in petkih ob 21. uri.

Praznik kostanja za člane in prijatelje Slovenskega planinskega društva bo v nedeljo, 18. oktobra, pri Štekarjevih v Števerjanu. SPD prireja ob tej priložnosti pohod od Gorice do Števerjana. Zbor pri Pevskem mostu (na goriški strani) ob 9. uri. Družabnost v Števerjanu se bo pričela v prvih popoldanskih urah.

Moški pevski zbor Jezero v Doberdobu vabi vse pevce danes, 16. t. m., ob 20.30 na razgovor o novi sezoni. Na srečanju, ki bo v prostorih KD Jezero, bodo tudi poslušali posnetke nove kasete zbor.

Kulturno društvo Jezero v Doberdobu vabi v ponedeljek, 19. oktobra, ob 20.30, na predvajanje filma »Il nome della rosa«. Uvodna beseda prof. Karlo Černic.

Občina Doberdob obvešča, da bo danes od 8. do 12. ure uslužbenec vodnega konzorcija CAFO kasiral pristojbine za občino Doberdob na sedežu ŠD Mladost.

kino

Gorica

CORSO 18.00—22.00 »Full Metal Jacket«. R. Stanley Kubrick. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VERDI 17.30—22.00 »Gli intoccabili«. VITTORIA 17.30—22.00 »Taboo Paris girls«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »007 zona pericolo«.

Nova Gorica

SOČA 18.00—20.00 »Dirka za življenje«. **DESKLE** 19.30 »Idiotična noč«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Baldini, Verdijev korzo 57, tel. 84879. **DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU** Al Redentore, Ul. Rosselli, tel. 72340.

POGREBI

Danes v Gorici ob 8. uri Maria Brumat vd. Clede iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče ob 9.30 Attilio Mariano iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 11. uri Benedikta Frančeskin na glavnem pokopališču.

Zaključili so se letošnji Kogojevi dnevi

Ustvarjalnost 20. stoletja v glasbi in besedi

Ustvarjalnost 20. stoletja na šestih koncertih, slikarski razstavi in literarnem večeru v Kanalu ob Soči, Novi Gorici in Trzinu.

S koncertom Simfonikov RTV Ljubljana v petek v občinskem gledališču v Trzinu so se sklenili letošnji Kogojevi dnevi. Tako je za nami še ena primorska glasbena manifestacija, ki že deveto leto z nizom koncertov želi med primorskimi poslušalci vzbuditi zanimanje za glasbeno ustvarjalnost 20. stoletja, dobe, v kateri je živel in deloval tudi glasnik slovenskega ekspresionizma, Marij Kogoj. Zamisel o festivalu, katerega osrednje prizorišče še naprej ostaja Kanal ob Soči, eno od križišč Kogojevega delovanja, je nastala med priznanimi primorskimi glasbeniki, organizacijo pa je prevzelo Prosvetno društvo Soča iz Kanala. Še vedno odklonilen odnos do glasbenega snovanja našega časa, ki ga lahko zasledujemo v programih koncertnih listov ali tudi med samimi poslušalci, so pobudniki Kogojevih dnevov poskušali omiliti z omenjenim festivalom. Lahko zapišemo, da jim je delno uspelo ovreči ta strah pred sodobnimi zvoki in to s kakovostnimi izvajalci, bolj kot pa s samim izborom programa. Želja pa je, da v prihodnje srečanja v Kanalu in nekaterih bližnjih krajih kot so Nova Gorica, Ajdovščina, Gorica, Trst, Trzin prerasejo v festival območja Alpe Jadran, da postanejo Kogojevi dnevi manifestacija, na kateri bi resnično predstavljali pot skladateljev tega območja.

Sedem večerov je oblikovalo letošnje Kogojeve dneve, sedem prijetnih kulturnih srečanj (od 11. septembra do 9. oktobra), ki bi jih lahko zaokrožili z naslednjimi besedami: slikarski utrinek je prispeval tržaški slikar in likovni kritik Milko Bambič z razstavo v galeriji Rika Debenjaka v Kanalu, literarni predhodniki in sodobniki Kogoja so »oživeli« na večeru poezije v interpretacijah Marjance in Sandija Krošla ter glasbeni spremljavi flavtista Cveta Kobala, osrednjem glasbeno harmonijo pa so razvijali Slovenski oktet, godalni kvartet Pro arte in klarinetist Pietro Cavaliere iz Zagreba, Komorni orkester RTV Ljubljana z dirigentom Markom Munihom in solista Bogdana Hermana in Jožetom Faloutom, nadalje trobilni oktet in trobilni kvintet RTV Ljubljana z organistom Hubertom Bergantom. Višek ali codo vsem koncertom pa je »zapisal« francoski pianist Francois Joel Thiollier z večerom skladb Georgea Gershwina v novogoriškem Kulturnem domu. Izjemnemu glasbeniku smo lahko že naslednji dan pri-

Skladatelj Marij Kogoj

sluhili na zaključnem koncertu v Trzinu, ko je ob spremljavi Simfonikov RTV Ljubljana za dirigentom Antonom Nanutom povsem osvojil številne poslušalce v 3. koncertu za klavir in orkester op. 30 Sergeja Rahmaninova. Na omenjenem koncertu so blesteli tudi ljubljanski glasbeniki, očitno zelo priljubljeni med italijanskimi poslušalci, s Simfonijo št. 7 op. 60 Dmitrija Šostakoviča. O priljubljenosti dirigenta Antona Nauta in njegovih orkestrskih nam priča tudi dejstvo, da je občinsko gledališče v Trzinu z njihovim koncertom začelo svojo novo glasbeno sezono, marca prihodnjega leta pa jo bodo Simfoniki RTV Ljubljana (tudi z Nanutom) tudi sklenili.

Toliko o izvajalcih, ki so krojili glasbeno podobo letošnjih Kogojevih dnevov. Za vse lahko zapišemo, da so svoje poslanstvo opravili dosledno in glasbena dela naše dobe predstavljali tako, kot bi si jih vedno želeli. Manj pohvalnih besed pa namenjamo progra-

mu prvih štirih koncertov. Predhodno je bil le-ta sicer korektno pripravljen, slišali naj bi kar šest slovenskih glasbenih novitet, vendar pa so na samih koncertih ta dela doživljala različne usode. Od napovedanih krstnih izvedb smo slišali le eno Marjana Gabrijelčiča (napovedane so bile tri), dve Janija Goloba in eno hrvatskega skladatelja Miroslava Miletiča. Odpadle so krstne izvedbe Srebotnjakove »Zjasni zvezde mu temne« - kantata na besedilo Simona Gregorčiča za bariton in godalni orkester in Gabrijelčičevi Fantazija za klarinet in godalni kvartet ter Suita za orgle, ki jo je organist Hubert Bergant nadomestil s Suito za orgle Sama Vremšaka (prva javna izvedba v Kanalu).

Kljub omenjenim programskim spremembam, ki jih bodo morali organizatorji ali bolje programski sodelavci upoštevati ob desetem jubileju tega festivala, pa lahko zaključimo, da so Kogojevi dnevi vendar enkratna glasbeno-likovna in literarna prireditel s konceptom, ki resnično odpira obzorja o mnogoglasnosti umetniškega snovanja 20. stoletja, takšni kot so jo pisali Dmitrij Šostakovič, George Gershwin ali pa kot jo še pišejo Pavle Merku, Alojz Srebotnjak, Jani Golob, Igor Štuhec, Marjan Gabrijelčič, Milan Stibilj in še bi lahko naštevali avtorje, ki so bili zastopani v programu festivala. Slednji je med domačini živel, koncerti so bili številčno obiskani in želi odobravanja. Vendar, če resnično želimo da Kogojevi dnevi prerasejo sam Kanal, da postanejo prireditel širšega območja in dobijo odmevnost, ki bi ji pripadala glede na njegov koncept, si ne moremo in ne smemo dovoliti, da koncerte obiskujejo le krajanje Kanala (ob tem izključujem zadnja dva koncerta v Novi Gorici in Trzinu). Večeri glasbene ustvarjalnosti 20. stoletja - rdeča nit Kogojevih dnevov, najbrž niso namenjeni zgolj njim. Veliko premalo je bilo med poslušalci tistih, ki bi jih tovrstna glasba skorajda morala zanimati. Seveda niso te besede namenjene tistem poštirovalnim organizatorjem, ki se trudijo, da tudi v takem času festival še obstaja, je pa klic k razmišljanju, tistim, ki bi po devetih letih vendar morali spoznati, da glasbo 20. stoletja ne moremo kar prestaviti v kraj, kjer je občasno živel Marij Kogoj in bo s tem ta glasnik slovenskega ekspresionizma že zasejal med ljudi zanimanje za glasbeno ustvarjalnost naše dobe. Toliko.

TATJANA GREGORIČ

novost na knjižni polici

Pogled v književni svet

V novi zbirki leposlovja z nazivom Svetovi napoveduje Državna založba Slovenije tri knjige. Prva od njih je roman sodobnega francoskega pisatelja Philippa Djiana: 37,2 zjutraj, ki je pravkar izšel v prevodu Branka Madžarčiča.

Če založba v reklamni napovedi pravi, da je Philippe Djan eden najspetnejših francoskih sodobnikov, odlični pisatelj srednje generacije, če je velik sodobni pisatelj, v slovensčini pa ga sploh ne poznamo, je možno dvojje: ali založba pretirava, ali pa smo v prevajalskem leposlovju tako zadaj, da že capljamo na robu. Ne poznati odličnega sodobnega pisatelja francoske književnosti bi pomenilo resnično zaostajanje, zlasti ob tem ko nam slovenske založbe vendarle posredujejo tudi nekatere povprečna dela svetovne književnosti. In najbrž bo to preje res kot ne, kajti slovenski bralec, ki bo na mah prebral zanimiv roman »37,2 zjutraj«, bo zadovoljen s tem branjem. Zlasti če ima rad duhovito napisana, zanimiva, sodobna pripovedna dela, ki pripovedujejo o odnosih med ljudmi. Zato bo torej ta roman doslej neznanega avtorja predstavil tudi slovenskim bralcem odličnega francoskega pisatelja, čigar dela, (doslej kar tri) so doživela tudi ekranizacijo v filmu. Nikomur, ki bo knjigo vzel v roke, tega ne bo žal.

Roman pripoveduje o dveh mlajših ljudeh, o Betty, mladem dekletu in o pripovedovalcu zgodbe, ki je inštalater, pleskar, upravitelj motelskega naselja, obenem pa neuspel pisatelj, ki skuša zaman prodrati skozi sito založnikov. Življenje teh dveh mladih ljudi, ki živita skupaj, čeprav neporočena, je preprosto, vsakdanje. Iz motela odide-ta v svet, kjer v manjšem mestu on najprej popravlja stranišča, vodovode, ona pa mu gospodinji. Potem se prese-lita k Bettyini sestri in njenemu prijatelju ter pomagata v pizzeriji. Slednjič jima uspe po posredovanju prijatelja, čigar mama je umrla, prevzeti trgovino klavirjev v drugem kraju. Tu torej prodajata klavirje in doživljata vsakdanje, bolj ali manj banalne prigode dnevnega življenja. Toda med mladi-ma vlada skoraj nora ljubezen. In ta postaja vzrok tragedije. Betty slučajno spozna, da je njen fant pisatelj, ki nikakor ne more uspeti pri založnikih. Sama pretipka prijateljev roman in ga pošilja založnikom. Zaman. Toda Betty je preveč ambiciozna, prepolna ener-gije. Rada bi, da bi njen fant uspel, da bi postal priznan pisatelj. Zato se tako žene zanj, vendar brez uspeha. Želja, da bi uspel pa počasi prerašča v obse-denost. Sprva so njene reakcije v vsakdanjem življenju le nekoliko čud-ne, sčasoma pa jo privede vse skupaj v blaznost, v kateri se sama pohabi. Njen fant pa ji v obupu nad usodo pomaga na drugi svet.

Ta na eni strani preprosta epizoda iz življenja dveh mladih ljudi, ki je na

drugi strani podoba sodobne življenjske stvarnosti. Dejanje je sicer prenešeno v Združene države Amerike, toda več ali manj bi se lahko dogajalo kjerkoli, zlasti v zapadnem svetu. Pripoved je izredno razgibana in polna izjemnega emocionalnega naboja, ki je tudi usoden za Betty. Njen razkorak med stvarnostjo in željo je prevelik in mu podleže, čeprav je vprašanje ali je samo pisatelj, in neuspeh vzrok za tragedijo. Pisateljevo prizadevanje, da bi skozi vsakdanje življenje uspel kot pisatelj pa vendarle doživi svoj cilj, čeprav za ceno ljubljenega dekleta. Tako gre na eni strani za usodo nepismene-ga, sodobnega pisatelja v velikem svetu, obenem pa za zgodbo o veliki ljubezni, ki se tragično konča. In prav ta ljubezenska zgodba, prikazana skozi vsakdanje življenje je tisto, kar daje poleg eksplozivnosti pripovedi pečat temu tekstu.

SL. RU.

Christophoros v Milanu

Slovenski film Christophoros so v sredo, 7. t. m., vrteli v Milanu. Predstavitel filma in njegovega režiserja Andreja Mlakarja je bila v okviru problemske revije Cinema Anno Mille (Film leta tisoč), ki je tekla od torka 6., do sobote, 10. t. m., v prostorih kulturnega centra San Fedele.

Organizatorja, vsedrjavno združenje Centro Studi Cinematografici in omenjeno kulturno središče, sta izhajala iz dejstva, da so religiozna vprašanja v sodobnem evropskem filmu (pa tudi v ameriškem) vedno bolj pogosta, zato je bil njun namen ustvariti priložnost za razmislek in preverjanje dosedanjega gledanja na ta pojav.

Christophoros Andreja Mlakarja je junija letos odprl 1. revijo slovenskega filma v Rimu, kjer je režiserjeva obravnava vprašanja narodne sprave skozi usodo bivšega partizana in bivšega domobranca doživela splošno priznanje. V Milanu je kot predfilm bil predstavljen še portret Milana Ljubiča o medvojnem opatu kartuzije v Pletterjih, ki je podprl narodno-osvobodilni boj in to svojo odločitev plačal z obsodbo na smrt in poznejšim izgonom v Italijo.

Projekciji obeh filmov je sledilo izbrano občinstvo. Elio Girlanda, eden izmed pobudnikov celotne manifestacije, je Christophorosa predstavil kot delo, ki ima v svojem zgodovinsko naturalističnem pristopu občutno mero religioznega duha. V razgovoru z režiserjem Andrejem Mlakarjem in direktorjem filma Ljubom Struno so se vprašanja križala s tolmačenji: vztrajanje na človeških vrednotah dosega višek božjega, kakšna je pravzaprav simbolika filma? In versko življenje v Sloveniji?

ALEŠ DOKTORIČ

Drugačna harfa Jasne Merlak

Ko pomislim na Jasno, si jo predstavljam sklonjeno nad harfo, ko premika spretno in urno nežne, harfi primerne prste. Razni »glissando«, tradicionalni zvoki harfe, se z njenim izvajanjem umaknejo v ozadje in pustijo prostor vrsti virtuosizmov. Z njenimi nastopi pridobi harfa pomen solističnega instrumenta.

3. oktobra je nastopila v tržaški koncertni dvorani Krožka za kulturo in umetnost v sklopu ciklusa »Mladih muzicistov«. Očarala je poslušalce in gledalce. Dolgo ploskanje je spremljalo njene številne ponovne izvedbe.

Harfa je eden izmed najzahtevnejših instrumentov. Naj na kratko opišem njeno sestavo. Strune odgovarjajo belim tipkam klavirja, pedali pa odgovarjajo diezisom in bemo-lom. Teh je kar sedem in kot pravi Jasna, se jih še po dveh letih šolanja skoraj ne dotakneš. Po enajstih letih in približno petih urah vsakodnevnih vaj postanejo premiki na pedalih avtomatični.

Ko je bilo Jasni kakih osem let, jo je mama peljala v konservatorij, v dvorano polno harf. To je malo Jasno očaralo in od tedaj je bila njena umetniška pot začrtana.

Že njena družina je bila nadarjena za umetnost. Ded, Danilo Merlak, je bil operni pevec, bas-bariton v ljubljans-

ski Operi, mama Neva Merlak pa je slavna pianistka in vsesplošno aktivna, bodisi kot spremljevalka violinistov, pevec, izvajalka v komornih skupinah in solistka na koncertih.

Stalna domača glasbena spodbuda je mlado muzicistko privedla do dokončne izbire. Obiskovala je in z odliko zaključila študij v kvalitetni šoli tržaškega konservatorija in danes se ji obeta krasna bodočnost. Harfistk je po vsem svetu zelo malo, še manj tako nadarjenih. Za Jasno je sedaj zelo ugoden trenutek in prav rada se odzove številnim povabilom kajti, kot sama pravi, je važno za njeno bodočnost. In še, pravi, da so koncerti in priprava zelo utrudljivi, da pa ji vsekakor nudijo mnogo veselja in za-doščenja.

V kratkem, 22. oktobra, bo odpotovala v London, kjer bo 24. istega meseca posnela svojo prvo ploščo. Izvajala bo Paisiellov »Koncert za harfo in orkester«. 25. oktobra bo že s skupino solistov »Il suono giovane« v Hustonu, kjer bo imela 26. in 27. kot solist dva koncerta na manifestaciji Italia/Huston, 28. 10. pa v Dallasu.

Omenjena skupina deluje v imenu italijanskega Ministrstva za turizem in kulturo in izbrali so za lasno reprezentanco le tri izvajalce: Jasno Merlak - harfa, Cappelletti-ja iz Neaplja kot violinista ter Solima iz Milana za violončelista. Vsi trije skupno krožijo po svetu in naj omenim preteklo mednarodno srečanje v Benetkah, kjer je skupina delovala na visokem nivoju. Še prej pa je Jasna igrala v orkestru ljubljanske RTV in v poletju 1985 je v vlogi prve harfe potovala v turneji na Poljsko. Od leta 1984 obiskuje izpopolnjevalne tečaje v Rochesterju (ZDA) na Eastman School in izvaja koncerte v Rochesterju in Bostonu. Leta 1986 je zmagala na mednarodnem tekmovanju v Parizu. Seveda so navedena priznanja le mala kupica.

Ko jo končno vprašam, kaj bi želela za svojo bodočnost, brez pomisleka odgovori, da bi trenutno še rada nadaljevala s solističnimi nastopi po svetu in skušala doseči svojo najvišjo ustvarjalnost.

Danes ima Jasna Merlak le enainvajset let, a njen selektiven, sintetičen nastop z osebami, kaže na veliko zrelost in profesionalnost.

KRISTJANA BAVDAŽ

Tudi majhna kultura pomaga preživeti v najtrših pogojih

Gvineja Bissau je mala državica, kot klin zagozdena v obale Gvinejskega zaliva zahodne tropske Afrike. Leta 1973 si je priborila svojo politično neodvisnost po več kot desetletju gverile proti portugalskim kolonialistom. Površina meri 36.125 kvadratnih kilometrov; naseljena je s približno milijonom prebivalcev. Sestavljajo ga 12 večjih etničnih grupacij s svojimi jeziki, kulturo in navadami. Dolga leta je na tej obali dobro cvetela trgovina s črnim blagom, v prid Portugalcem, Angležem in Holandcem. Portugalci so to državo izkoriščali več kot eno stoletje, prodor kolonizacije v notranjost države se je pričel šele leta 1900.

Kaj pomeni tropsko podnebje nam pda živo sliko ravno ta dežela z neprodornim pragozdom, močvirji in razvejano morsko obalo, ki sega daleč v notranjost. Tu sta le dva letna časa, vroče deževno in dolgo suho obdobje. Klimatski pogoji so taki, da vzpodbujajo k življenju ali v smrt vse kar leze in gre. Glivice nastajajo v eni noči na kapljici znoj, ki je prejšnji dan padla na tla. Nevarnosti res ne manjka, od najbolj strupenih kač, škorpionov, pajkov in drugih naštetih plazilcev in žuželk. Vse preži po življenju drugih za svoj lastni obstoj.

Dežela je v svetovni zdravstveni organizaciji označena kot kraj velike endemije gobavosti in tuberkuloze. Veliko ljudi umira tudi za malarijo. Prav zaradi teh dveh endemij sem sprejel mesto koordinatorske mednarodne skupine zdravnikov imenovan od italijanskega Ministrstva za zunanje zadeve - oddelka za pomoč deželam v razvoju.

Med delom sem spoznal domorodce Fulas in Balanta, ki živijo v notranjosti dežele. S svojo civilizacijo so še na stopnji ročnega obdelovanja zemlje. Živijo v kolibah iz blata in slame — muranca.

Prav ta pešiča domorodcev je bila osnova, da so se prvi urli kolonialistom — Portugalcem. Ni bila važna številčnost teh ljudi, ker bi jih lahko na prste prešteli, marveč je bila bolj važna njihova kulturna in narodna zavest, v kateri so črpali moč, da so premagali civilizacijo mogočnih Portugalcev.

V tem okolju sem spoznal, kaj je pravzaprav kultura, ki je prepogosto omenjena pri nas v nepravem pomenu besede. Majhen narod ima majhno in neveljavno kulturo, veliki narod pa veliko kulturo. Mislim, da ni tako. Za obstoj teh ljudi v tem peklenskem delu sveta je bila potrebna prav njihova kultura, da so se obdržali pri življenju s svojo sposobnostjo harmonije v odnosu z naravo, življenjem in smrtjo. Rekel bi, da je kultura edinstvena za vsak narod posebej. Ni ne večje ne manjše kulture. V primeru, da bi dandanes presadili otroka iz sredine Newyorka v te kraje, verjetno ne bi preživel mesec dni. Prav tako bi bilo v obratnem primeru.

V tem času, od kar sem tu, sem prišel do resnice, da manjšina sploh ne obstaja v večini in obratno. Vsi narodi oziroma narodne grupacije so v svoji kulturi enakovredne.

Ravno tu razmišljam o naši manjšinski problematiki v Trstu. Občutki me niso varali, predno sem odšel od doma, da sem Slovenec v srcu in mišljenju. Sem član naroda s kulturo, ki se je ne da kar tako izbrisati. Katerekoli kulturo lahko izbriše samo, če fizično odstraniš njenega nositelja. Kot Kraševac rojen v Padričah, se spominjam pripovedi starega očeta, kako so se morali truditi za individualni in kolektivni obstoj. Če samo pomislimo na malo pečene zemlje, nekaj živine, tople kraške besede in s svojo kulturo je Kraševac preživel do današnjih dni. Občutek manjvrednosti, ki so ga vsilile razne politične lokalne struje in teorija o narodu z višjo kulturno stopnjo in narodom z manjšo kulturno stopnjo bi lahko preslepila ljudsko nevednost. To stanje je v naši generaciji že zbudilo kompleks, ki ga bo težko odstraniti.

Dragi prijatelji, v tej posebni situaciji sem prišel do teh spoznanj, ki sem jih v sebi čutil že prej in sem tukaj dobil zanje globljo razlago. Prav zato bi jih želel podati tebi in čitateljem Primorskega dnevnika. Lepa je kultura slovenskega naroda, edinstvena, kajti to je naša kultura, ki sega od Karavank do Tržaškega Krasa. Ta naša kultura mi daje moč pripadnosti in veselje do dela na tem koncu sveta. Velikokrat vidiš stvari in probleme bolj jasno ko se od njih krajevno oddaljiš. Pišem ti iz kolibe sredi pragozda, kjer v teh nočnih urah vročina delno popusti, v spremljavi številnih zvokov, ki prihajajo iz osrčja še nedotaknjene divjine.

IVAN SIMUNIČ

Nogomet: kvalifikacije za evropsko prvenstvo

Dvojni spopad Švica - Italija

NEUCHÂTEL (Švica) — Konec tedna bo v znamenju dvojnega spopada med Švico in Italijo. Mladinski vrsti under 21 bosta zaposleni že danes, članski reprezentanci pa se bosta pomerili jutri. Obe tekmi bosta veljali za kvalifikacijo za evropsko prvenstvo.

Seveda Švica ni nasprotnik, katerega bi se lahko »azzurri«² bali, bodisi mladinska kot članska vrsta. Za ekipo under 21 (tekma bo ob 20. uri, neposredno pa jo bo prenašala tudi tretja italijanska TV mreža) velja še to, da izid ne bo pogojeval njene nadaljnje poti v okviru teh kvalifikacij. Švica je trenutno sicer v vodstvu v tej skupini, tako da je ne gre nikakor podcenjevati, kot je tudi včeraj opozarjal trener Maldini, vendar so se njegovi fantje, z izjemo tekme s Finsko, v gosteh doslej vedno dobro odrezali, saj so dosegli po dva gola tako na Švedskem kot na Portugalskem.

Maldini bi se seveda zadovoljil tudi z remijem. Švica bi sicer imela še vedno točko prednosti, a bi ji ostala le še ena tekma, Italija pa se mora srečati še s Švedsko in Portugalsko, in to oba krat doma.

Italija bo nastopila v naslednji postavi: Gatta, Brambati, Maldini, Crippa, Galli, Lucci, Berti, Zanoncelli, Rizzitelli, Notaristefano, Scarafoni (12 Pagliuca, 13 Annoni, 14 Lorenzini, 15 Onorati, 16 Baggio).

Nogomet: lepa uspeha Italije in Jugoslavije

SANTIAGO DE CHILE — Na svetovnem mladinskem nogometnem prvenstvu Jugoslavija nadaljuje z odličnimi predstavami. V drugi tekmi je zanesljivo s 4:0 premagala še Avstralijo, presenečenje pa je pripravila Italija, ki je z 1:0 odpravila Brazilijo.

Vrstni red v posameznih skupinah je po 2 kolih naslednji:

SKUPINA A: Jugoslavija 4, Čile 2 in Avstralija 2, Togo 0.

SKUPINA B: Italija 3, Brazilija 2, Kanada 1, Nigerija 0 (Kanada in Nigerija imata tekmo manj).

SKUPINA C: Škotska, NDR in Kolumbija 2, Bahrein 0 (Škotska in Bahrein imata tekmo manj).

SKUPINA D: ZRN, Bolgarija in ZDA 2, Saudska Arabija 0 (ZRN in Bolgarija imata tekmo manj).

Na Poletovem kotalkališču Drevi sprejem za Sama Kokorovca

Športno društvo Polet bo ob povratku Sama Kokorovca s svetovnega prvenstva v umetnostnem kotalkanju na Novi Zelandiji, kjer je osvojil srebrno odličje v kombinaciji, drevi ob 19. uri na kotalkališču na Pikelcu na Opčinah priredilo sprejem, na katerega so vabljeni vsi člani Poleta kot tudi vsi prijatelji kotalkarskega športa.

Samo bi se sicer moral vrniti že sinoči, žal pa so njega kot tudi Guerro zaman čakali na letališču v Ronkah. Na terasi letališke zgradbe se je zbralo okrog 150 predstavnikov in članov Poleta in Jollyja, ki so s sabo imeli transparente, plakate in drugo. Letalo pa je pristalo brez obeh kotalkarjev. Uradno ni bilo nobenega sporočila, zakaj je do tega prišlo, pozneje pa se je zvedelo, da sta se zadržala v Rimu, kjer sta se po naročilu italijanske kotalkarske zveze udeležila tiskovne konference in snemanja za televizijo in da se vrneta danes.

Nogomet: kvalifikacije za evropsko prvenstvo

Še bolj se je zamotalo

Nogometni izvedenci so napovedovali, da bo po sredinem kolu kvalifikacijskih tekem za evropsko prvenstvo marsikaj jasno. Te napovedi se niso uresničile, saj se nejasnost ni razblinila, obratno, stanje v nekaterih skupinah se je še bolj zapletlo. V prvi skupini se, po gladki zmagi Španije nad Avstrijo, za prvo mesto borita le dve reprezentanci: Španija in Romunija. Obe imata dobre možnosti za kvalifikacijo v finalni del.

V drugi skupini, v kateri nastopa tudi Italija, ki pa je skoraj kvalificirana, niso odigrali niti ene tekme. V tretji skupini je evropski prvak Francija že izločen, vseeno pa je domači remi prvakov proti Norveški naravnost »sramoten«. SZ je na dobri poti, da gladko osvoji prvo mesto v skupini.

V »jugoslovanski«, četrti skupini so odigrali kar dve tekmi. Zelo okrnjena jugoslovanska reprezentanca je gladko premagala Severno Irsko, ki se je izkazala za tisto, kar je: povprečno ekipo. Zato pa je v sredo Anglija pokazala vso svojo moč: Turčiji je nasula osem golov ter dokazala, da je seveda prvi in glavni favorizirani za kvalifikacijo v finalni del. Jugoslavija in Anglija bosta igrali 11. novembra in še po tisti tekmi morda ne bo povsem jasno, kdo bo osvojil prvo mesto v skupini, o čemer bi znala odločiti prav zadnja tekma med Turčijo in Jugoslavijo.

Presenetljiv preobrat se je zgodil v peti skupini. Vodeča Grčija je gladko izgubila proti že izločeni Madžarski, po drugi strani pa je Nizozemska z dvema zadetkoma res nezadržnega Gullita na tujem odpravila Poljsko. Sedaj je prvi favorizirani za zmago prav

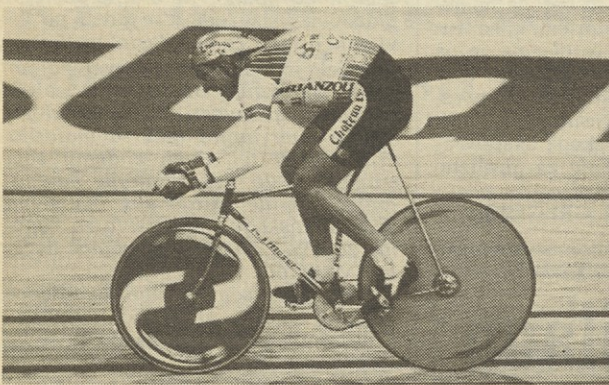
ekipa Milanovih asov, vseeno pa še ni izrečena zadnja beseda. Tu sicer do konca »bojev«² manjka še mnogo tekem, odločilno srečanje pa bo verjetno prav zadnje: Grčija - Nizozemska. Izredno važno zmago si je v šesti skupini izborila Danska proti Walesu. Odločilni zadetek za domačine je dal Veronin igralec Elkjaer, v waleški ekipi pa se je izkazal Jan Rush. Obe enajsterici računata na napredovanje, preseneti pa lahko tudi CSSR. Le Finska je tu izločena.

Še kar izenačeno in nejasno je v sedmi skupini, kjer je Škotska doma gladko premagala Belgijo brez Scifa ter tako še bolj zapletla položaj. Irsko pa je premagala Bolgarija, vendar je zaradi dvojnega opomina izgubila režiserja Bradyja, ki je v Italiji dobro znan. Do konca bojev v tej skupini manjka še vrsta tekem, menda pa ima največ upanj v kvalifikacijo prav Bradyjeva ekipa.

Povejmo, da se bo v finalni del evropskega prvenstva, ki bo od 10. do 25. junija 1988 v Zahodni Nemčiji, uvrstil le zmagovalček posameznih skupin, torej sedem ekip, katerim se bo pridružila še ZRN kot organizator. Zatem bodo sestavili dve skupini s po štirimi ekipami, ki se bodo srečale le po enkrat, v polfinalu se bosta pomerila prva iz A skupine in druga iz B skupine in obratno. Finale za 1. mesto bo na olimpijskem stadionu v Münchnu, finala za 3. mesto, podobno kot v Franciji, ne bodo odigrali.

Na sliki: napet trenutek s tekmo med Dansko in Walesom, ki so jo osvojili Elkjaer in tovariši

Morda že danes na Dunaju Moser v boju s časom

DUNAJ — Francesco Moser je včeraj intenzivno nadaljeval s treningom na dirkališču Dusika na Dunaju, kjer bo poskusil popraviti dvoranski svetovni rekord v enourni vožnji, ki sedaj pripada sovjetskemu amaterju Ekimovu.

Morda bo Moser rekord naskočil že danes med 11. in 12. uro, vendar ni izključeno, da bo poskus odložil na jutri. Vsekakor zgleda, da si je povsem opomogel po izjavitvenem poskusu v Moskvi. Zadnji testi, ki jih je opravil na razdaljah po 8 km, so namreč dokaj spodbudni.

Avtomobilizem: na rallyju Sanremo Biasion (lancia) izvrsten

SANREMO (Imperia) — »Zanimala me je samo zmaga,«² je po prihodu izjavil Massimo Biasion (lancia delta), ki se je prepričljivo uveljavil na avtomobilskem rallyju Sanremo, predzadnji preizkušnji za svetovno prvenstvo. Biasion je skupaj s Sivierijem prehitel klubsko tovariša, Francoza Sabbyja in Fauchilla, ki sta zaostala za 5'11", ter Ragnottija in Thimoniera (prav tako Francoza), ki sta prišla po 7'36".

Vozila lancia so bila tokrat nepremagljiva, saj jih je med prvo deveterico kar šest (tretji je Ragnotti na renaultu, četrti Auriol na sierre in šesti Freuquin na opel kadettu). Sedaj je na vrsti še ena preizkušnja za svetovno prvenstvo, v Angliji. Lancia je že osvojila končno zmago na lestevici avtomobilskih hiš, medtem ko je med piloti še vse odprto. Biasion je trenutno prvi s 14 točkami prednosti pred Alenom in Kankkunom, ki prav tako tekmujeta za Lancio. Pri slednji pa so se odločili, da vsak pilot lahko opravi le sedem dirk. Biasiona tako ne bo na zadnji dirki, na kateri pa bosta nastopila Alen in Kankkunen, ki imata tako možnost, da ga prehitita.

Vrstni red pilotov za SP: Biasion (It.) 94 točk; 2. Alen (Fin.) in Kankkunen (Fin.) 80; 4. Eriksson (Šve.) 68; 5. Ragnotti (Fr.) 51; 6. Weber (ZRN) 44; 7. Mikkola (Fin.) 32; 8. Recalde (Sp.) 30; 9. Rohrl (ZRN) 27; 10. Eklund (Šve.) 25.

Vrstni red avtomobilskih hiš: 1. Lancia 140 točk; 2. Audi 74; 3. Renault 71; 4. Volkswagen 63; 5. Mazda 52; 6. Ford 45; 7. Toyota 22; 8. BMW 20 9. Subaru 11; 10. Opel 10.

Glede novega trenerja pri Udineseju

Milutinović: da ali ne?

VIDEM — Pri Udineseju so včeraj potrdili, da je novi trener prve ekipe 43-letni Jugoslovian Bora Milutinović, ki je na zadnjem mundialu vodil mehiško državno reprezentanco, trenutno pa je treniral argentinsko moštvo San Lorenzo iz Buenos Airesa. Milutinović naj bi prišel v Videm že drevi ali jutri zjutraj.

Povsem drugačne pa so agencijske vesti iz Buenos Airesa, saj pravijo, da je Milutinović zanikal kakršenkoli stik z videmskim drugoligašem. Zanj naj bi se zanimalo neko mehiško moštvo. Vsekakor drži, da je pri San Lorenzu Milutinović dal ostavko, a razlogi za ta korak niso prav nič jasni. Sam pravi, da se hoče vrniti v Mehiko, drugi pa zatrjujejo obratno.

Odbojka: under 18 moški Olympia že kaže napredek

Na Goriškem se je začelo odbojkarско prvenstvo under 18 za moške, v katerem nastopata tudi slovenski postavi Naš prapor in Olympia.

Za briško moštvo je bil začetek povsem pozitiven, saj so izbojevali dve prepričljivi zmagi in skupaj z ekipo S. Luigi vodijo na lestevici. Zaradi skromnega števila nastopajočih ekip bo že jutrišnje srečanje v Štandrežu med Našim praporom in S. Luigijem odločilnega pomena za končno zmago.

Povsem drugače pa je bilo za goriško Olympio, ki je doživela dva poraza.

ACLI RONCHI - OLYMPIA 3:1 (15:13, 10:15, 15:2, 15:7)
OLYMPIA: Sfiligoj, Lutman, Cotič, Bresciani, Bertolini, Breganti, Dorni, Terpin.

V prvi uradni tekmi v novi sezoni so neizkušeni slovenski odbojkarji kloni li enakovrednemu nasprotniku. Kljub porazu pa je treba poudariti, da so se dobro odrezali in z njihovo igro je bil trener Maraž zadovoljen. (gs)

OLYMPIA - S. LUIGI 1:3 (11:15, 3:15, 15:13, 14:16)

OLYMPIA: Breganti, Dorni, Bertolini, Lutman, Cotič, Bresciani, Sfiligoj, Spazzapan, Corsi.

Proti močnemu S. Luigi su Goričani pokazali precejšen napredek, kar daje dobro upati. Prva dva seta sta šla gostom, Olympia je osvojila tretjega, v četrtem pa sta si bili ekipi enakovredni do konca. (gs)

Izidi 1. in 2. kola: Torriana - Naš prapor 0:3, Acili Ronchi - Olympia 3:1, S. Luigi - Fincantieri 3:0, Olympia - S. Luigi 1:3, Naš prapor - Acili Ronchi 3:0.
Lestvica: Naš prapor in S. Luigi 4, Acili Ronchi 2, Olympia, Fincantieri in Torriana 0. Torriana in Fincantieri imata tekmo manj.

Kolesarstvo: dirka po Piemontu Van Der Poel v sprintu

NOVARA — Na kolesarski dirki po Piemontu, ki so jo označevali visoka poprečna hitrost in številni odstopi (od 158 kolesarjev jih je do cilja prišlo le 62), skoraj vseskozi pa jo je spremljal še dež, se je zaslužno uveljavil Nizozemec Van Der Poel, ki je 234 km prevozil v 5.24'35 s poprečno hitrostjo 43.255 km na uro. Van Der Poel je v sprintu prehitel Lanckerja (Bel.) Baffija, Carolija in Ballerinija (vsi It.), Madiota (Fr.) ter Cappuccijsa in Furlana (oba It.).

Med uradnim obiskom na sedežu ZSSDI v Trstu

Plodni razgovori s konzulom SFRJ Pogačnikom

Konzul Anton Pogačnik (prvi z desne, ob njem konzul Vlasta Valentič) med obiskom na ZSSDI

Sinoči je na sedežu Združenja slovenskih športnih društev v Italiji opravil svoj uradni obisk novi konzul SFRJ v Trstu Anton Pogačnik.

V spremstvu konzula Vlaste Valentiča se je v daljšem razgovoru zadržal z delagacijo ZSSDI, ki so jo sestavljali deželni predsednik Odo Kalan, predsednik teritorialnega odbora Trst Jurij Kufersin, predsednik teritorialnega odbora Gorica Aldo Rupel, deželni tajnik Ivan Peterlin, Radivoj Pečar in Ivan Brass.

Predstavniki ZSSDI so uglednemu gostu orisali stanje zamejske telesne kulture, ga seznanili s problematiko društev ter ga zaprosili za pomoč pri reševanju eventualnih problemov, kjer je lahko pomoč maticnega foruma determinantna. S svoje strani je novi konzul Pogačnik pokazal veliko tenkočutnost in zanimanje za problematiko telesne kulture ter se zavezal za tesno sodelovanje in ponudil vsakršno možno pomoč.

dan es igra za vas - dan es igra za vas

Walter Koren

Walter Koren (letnik 1969) je tipičen lik večstranskega športnika, saj se že vrsto let izmenično bavi z nogometom in košarko. Z aktivnim športom je začel pred desetimi leti in sicer v Bregovi ekipi minibasketa. Košarko je igral dve leti, nato pa »presedlal«² k nogometu, saj so prav tedaj pri Bregu sestavili ekipo cicibanov, v kateri je nastopal tudi Koren. Nogomet je igral do letošnje sezone (v ekipi under 18), pred kratkim se je spet lotil košarke. Prejšnji teden je Silvano Klabjan za del 9 izidov.

totocalcio

Bari - Catanzaro	1
Brescia - Taranto	1
Cremonese - Barletta	1 X
Genoa - Bologna	1 X 2
Lazio - Padova	1
Lecce - Atalanta	X
Modena - Arezzo	1
Parma - Messina	X 2
Samb. - Triestina	1 X 2
Udinese - Piacenza	1 X
Torres - Cagliari	2
Mantova - Casale	1
Riccione - Ternana	1 2

konjske dirke - konjske dirke

V Padovi ima še največ možnosti skupina 1, v kateri bi se moral uveljaviti Fiorino. Njegova najnevarnejša tekmeča bi znala biti Fenech (sk. 2) in pa Fingent Bi (sk. X).

V Bologni je favorit Dalila Ba (sk. 1). Prezreti pa ne gre Berrusa (sk. X), ki kaže precejšen napredek, kot Bejarta Om (sk. 2).

Prvo mesto v Montecatiniu bi moralo biti oddano Dalmatici Jet (sk. 2). Slab ni niti Eventuelle (sk. X), ki ima ugoden startni položaj, za presenečenje lahko poskrbi Excelsior Ks (sk. 1).

V Tarantu bi Diaz Fc (sk. 2) lahko ponovil uspeh, ki ga je dosegel pred tednom dni v isti konkurenci. Soliden nasprotnik je gotovo Eolo Bell (sk. X). Mednju se lahko vrine Baffocup (sk. 1).

Napoved za dirko v Trstu je dokaj težavna, saj je možnosti več. Poskusili bi s skupino 1, v kateri je najboljši Darko. V skupini X bi opozorili na hitrega Ascada, glede na dobre rezultate, ki jih zadnje čase dosega, pa moramo omeniti še Caloasa (sk. 2).

Glavni favorit v Rimu je brez dvoma Celestian Band (sk. 1). Enakovreden tekmeč je Jessamine (sk. X), velik napredek pa kaže tudi Grelir (sk. 2).

DIRKA TRIS

Naši favoriti za dirko tris v Turinu so Stoneyford (št. 8), Someda (št. 4) ter Monello (št. 5). Za sistemiste pridejo v poštev še Verdeis (št. 2), Quezal (št. 12) ter White Machine (št. 7).

totip

1. — prvi	1
drugi	X 2
2. — prvi	1
drugi	X 2
3. — prvi	2
drugi	X 1
4. — prvi	2
drugi	X 1
5. — prvi	1
drugi	X 2
6. — prvi	1 X
drugi	X 2

Jutri in v nedeljo začetek letošnjega košarkarskega promocijskega prvenstva na Tržaškem

Na startu tudi Brežani, Kontovelci in poletovci

S pričetkom promocijskega prvenstva se v Trstu »uradno« začenja tekmovalna košarkarska sezona. V kratkem se bodo članskim postavam pokrajinske lige pridružile še trume mladinskih ekip v najrazličnejših mladinskih kategorijah in takrat se bo dejansko začel »košarkarski bal«, ki bo trejal vse do zgodnjih poletnih dni (verjetno pa še dlje). V letošnji promocijski ligi ni bistvenih novosti: 13 udeležencev, med katere sodijo trije predstavniki naših društev. Nova moštva so Barcolana, Scoglietto ter postava kulturnega krožka Il Carso. Prva dva sta povratnika iz D lige, tretja pa je edina ekipa, ki se je v višji rang prebila iz prvenstva 1. divizije. Blage učinke repesaže pa sta izkoristila Breg Adriatherm in miljski Inter, ki sta lani izpadla iz tovrstne konkurence.

Letošnji udeleženci so torej Alabarda, Barcolana, Breg Adriatherm, Ferroviario, Libertas, Kontovel Electronic Shop, Inter Milje, Scoglietto, Stella Azzurra, Radiograf Milje, Santos, Polet in Il Carso.

Temeljna novost letošnje promocijske lige zadeva sprejetje starega tekmovalnega sistema in ukinitve »play-off« tekem. Zdi se, da je to rezultat pritiskov nekaterih klubov, ki bi se radi že vnaprej izognili tveganju v tako izostrenih razmerah, ki so značilne za »play-off«. Po našem mnenju je to vsekakor korak nazaj, kajti, če se po eni strani uveljavijo najmočnejše in najbolj stabilno moštvo, je po drugi strani prav tako res, da se bo moralo nekaj ekip predčasno odpovedati boju za napredovanje. To pa lahko negativno vpliva na privlačnost in na zanimanje gledalcev za tekmovanje. Iz letošnje prvenstva bosta izpadli dve moštvi, kar pomeni, da bo vsaj boj za obstanek že od samega začetka zelo intenziven. Za izpostavitve slabših postav pa bo dovolj počakati na izide prvih treh kol.

Kot vsako leto je ravnovesje sil (vsaj na papirju) temeljna značilnost vseh ekip. Pravzaprav bi lahko rekli, da obstojata dva različna nivoja izenačenosti, v smislu zgornjega in spodnjega dela lestvice. Tako so svojo rezervacijo za vrh že vnaprej potrdili Stella Azzurra, Barcolana, Scoglietto in Alabarda: te bodo verjetno predstavljale razred zase. Vse ostale pa so si neke enakovredne, tako da bo le na igrišču razvidno, kdo je boljši, kdo pa slabši.

Na vsak način bi morala biti postava Stelle Azzurre, v absolutnem smislu, najresnejši kandidat za napredovanje.

Ugled slovenske košarke bodo letos branili Breg Adriatherm, Kontovel Electronic Shop in Polet. V vsaki od

naših ekip je prišlo do precejšnjih sprememb in pomladitev moštvenih ogrodij.

Bregovo postavo bo letos vodil David Čok, ki bo po potrebi tudi stopil na igrišče. V Bregovi ekipi je letos kar pet novih igralcev, ki prihajajo iz Borovih vrst: Barini, Pertot, Cecco, Salvi in Maver. V primerjavi z lansko sezono so Brežani izgubili na višini in izkušnosti, pridobili pa na hitrosti in entuziazmu.

Tudi pri Kontovelu Electronic Shop so se odločili za sprožitev »zelenega vala«: iz Bora je prišel Civardi, iz Sokola Devetak, stalni člani postave pa bodo mladinci Dolhar, Andrej Gruden, Kocman, Škrk in Sterni. Krmilec kontovelske ladje pa bo letos Igor Lukša, ki se vrača na klop po enoletni odsotnosti.

Openski Polet se je okrepil s prihodoma borovcev Furlana in Kovačiča, katerima se bosta letos pridružila še Branko Hrovatin in Franko Taučer, ki se vračata po dveh sezonah odsotnosti. Jasno je, da bo težko zapolniti nastali vrzeli ob hkratnem odhodu Persija in Vremca. Ekipo bo tudi letos vodil Sergij Tavčar.

BREG ADRIATHERM			
David Bandi	1967	188	k
Mauro Bandi	1967	189	k
David Barini	1969	188	k
Robert Barut	1962	190	k-c
Marco Cecco	1970	180	b
Igor Corbatti	1963	185	b
Fausto Di Donato	1962	191	c
Henrik Maver	1965	183	b
Marko Pertot	1969	178	b
Marko Salvi	1967	190	k
Robert Žerjal	1966	180	b
David Čok	1963	182	b

TRENER: David Čok

Trenutek z lanskega derbija med Kontovelci in Brežani

Poletu brez Vremca (št. 11 na sliki) in Persija letos ne bo lahko

Izjave trenerjev naših peterk

David Čok (Breg Adriatherm): »Z dosedanjim delom fantov sem precej zadovoljen. Moram naglasiti, da je odnos do dela letos resnejši kot lani, čeprav bi verjetno lahko bilo vse skupaj še boljše. Zdi se mi, da je letošnji tekmovalni sistem pravičnejši, ker na tak način pride res do izraza najboljša moštvo. Povratniki iz prvenstva D lige in še nekateri posamezniki, ki so okrepili razna moštva, so prispevali k porastu splošne ligaške kakovosti. Verjetno pa se bo kmalu pokazala prava vrednost udeleženk in na dan bo prišla tudi razlika med boljšimi in med slabšimi. Kar se nas tiče, se bomo na vsaki tekmi borili za zmago.«

Igor Luxa (Kontovel Electronic Shop): »Fantje delajo zelo dobro, posebno mlajši, ki trenirajo kar štirikrat tedensko. V letošnjem prvenstvu si zastavljamo uvrstitev neke na sredini lestvice, kar bo, ob letošnji zasedbi, več kot zadovoljivo. Menim, da je bilo prvenstvo s playoff srečanja mnogo bolj zanimivo. Letos so močno favorizirane tiste ekipe, ki igrajo konstantno in ki so izkušene, čeprav to še zdaleč ne pomeni, da prikažejo najboljšo igro. Glavna nevarnost je v tem, da bi liga izgubila na interesu mnogo pred koncem. Zdi se mi, da bo pa poprečna kakovost boljša od lanske.«

Adrijan Sosič (Polet): »V uvodnem delu smo imeli nekaj težav z razporejanjem treningov, ker ni bilo razpoložljivih telovadnic, sicer pa so vsi fantje zelo resni in zavzeti za treniranje. Vrnitev k nekdanjemu tekmovalnemu sistemu se mi zdi prava neumnost. To lahko povsem uniči motivacijo lepega števila ekip, ki bi uvidele, da se ne bodo mogle potegovati za vrh. Sedaj, ko so playoff tekmovalni sistem uvedli tudi v drugih športnih panogah se mi zdi taka poteza v našem prvenstvu pravi nesmisel. Na prvi pogled se mi zdi, da bo splošna raven kvalitete višja od lanske, vsaj glede boja za vrh. Naš cilj bo letos uvrstitev na sredini lestvice.

Ekipo bo tudi letos vodil Sergij Tavčar, ki bo pa dalj časa odsoten zaradi bolezni. Dotlej ga bo nadomeščal Adrijan Sosič.

SPORED 1. KOLA

CGI Radiograf Milje - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP (jutri ob 18.00 v Miljah); POLET - Barcolana (jutri ob 20.00 v Repnu); Alabarda - Inter Milje; Libertas - Ferroviario; Scoglietto - BREG ADRIATHERM (v nedeljo ob 11.00 v Ul. della Valle); Stella Azzurra - Santos; počiva: Il Carso.

PRIPRAVIL: Igor CINCIANI

Odbojka: v ženski C-2 ligi Borovk ne bo!

Odbojkarice Bora Friulexport (v belem dressu) med lanskim nastopom

Ko smo se povezali s tehničnim vodjo Odbojarskega društva Bor Igorjem Možetom, da bi izvedeli kaj več o pripravah članske ženske vrste na bližnje deželno prvenstvo C-2 lige, smo dobili potrditev o tem, o čemer se je v odbojarskih krogih že dalj časa sušljalo, namreč, da so se pri našem mestnem društvu odrekli nastopu v ligi (nadomestil jih bo četrtoligaš Fiume Veneto), v kateri so lani za malo zgrešili napredovanje v višjo ligo. Možeta smo zato najprej vprašali, zakaj je prišlo v društvu do tako drastičnega sklepa.

»Razlogov je več. Nekatere starejše igralke (Kusova, Debenjakova, Cergolova op. ur.) so nehale igrati, druge so prestopile k Farcu Meblu, s preostalimi bi s težavo sestavili dovolj kakovostno moštvo ob načelni opredelitvi, da še »nedozorelih« mladih sil ne bomo žrtvovali na oltarju nastopanja za vsako ceno. Opredelili smo se tako za korenit preokret in odpoved je bila logična posledica takega razmišljanja. Prizadevali smo se, da bi C-2 ligo odstopili kakemu drugemu slovenskemu ali vsaj tržaškemu društvu, vendar nam prav letos spremenjena pravila zveze FIPAV tega niso več omogočala. S Sokolom smo bili že na dobri poti za dogovor v tej smeri, a ta varianta je zdaj, žal, odpadla. Z mladimi silami bomo nastopili v 1. diviziji, v kateri si je lani druga ekipa zagotovila obstanek.«

Bor je še pred nekaj leti s svojo žensko ekipo nastopal v B ligi. Ni morda tak strmoglav padec posledica napačne društvene politike?

»Da gre za »politično« izbiro, o tem ni dvoma, če je zgrešena pa bo pokazal le čas. Mi smo se zavestno in odločno opredelili za pot združevanja moči v ženski odbojki, saj nas je dolgoletno nastopanje na drugoligaški ravni izučilo, da dandanes od društev, kakršna so naša, objektivno ni mogoče pričakovati, da bi samostojno dosegala, še manj pa držala tako visokih pozicij. Zato tudi v bodočnosti ne mislimo več naskakovati, ne vem, kakih lig, temveč je naše delo usmerjeno le v vzgajanje čimvečjega števila dobrih igralcev za združeno ekipo. Želeli bi, da bi bil to cilj tudi drugih slovenskih društev.

Če na vprašanje odgovorim nekoliko bolj tehnično, moram priznati, da kar se tiče igrskega kadra, plačujemo določen davek obdobju slabšega dela izpred nekaj let, ko smo zaradi pomanjkanja vadbenih prostorov in ustreznih vadištev ter zaradi vrste drugih težav, vzgojili manj kakovostnih igralcev. Vsekakor, če bi teoretično sestavili moštvo z vsemi Borovimi igralkami vseh starosti, ki še igrajo pri Farcu Meblu, drugih društvih ali pri nas, mislim, da bi sestavili kar čedno moštvo.

Pa vendar, ali računate, da bomo vendarle še videli kako Borovo ekipo vsaj v deželnem merilu?

»V prvenstvu 1. divizije bomo nastopili z ekipo, ki jo povečini sestavljajo igralke kategorije under 15. Toda ponavljam, mislim, da je za slovensko odbojko pomembneje, da imamo eno skupno ekipo na čimvišji možni ravni, kot pa, da jih imamo dosti v deželnih ligah, vrednost in pomen katerih sta pravzaprav sporni.«

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

V nedeljo bomo odkrili ploščo prof. Zlatku Jelinčiču

SPDT prireja to nedeljo, 18. t. m., izlet z osebnimi avtomobili v Ziljsko dolino z vzponom na Reisskofel, kjer bodo tržaški planinci odkrili spominsko ploščo pred letom dni tragično preminulemu prof. Zlatku Jelinčiču. Odhod avtomobilov bo ob 7. uri izpred tržaške sodne palače (Foro Ulpiano). Planinci bodo z avtomobili šli do Reisacha in še do planine Reisskofelbad. Vabljeni!

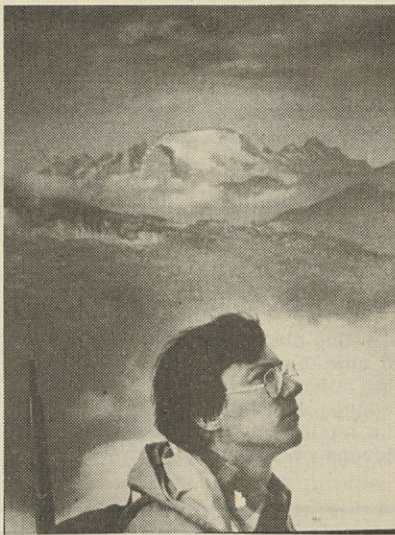
Izlet v neznano množičen in... moker

Nedeljski izlet v neznano, povezan s srečanjem s člani pobratenega društva PD Integral iz Ljubljane, je, kljub... mokroti, zelo dobro uspel. Avtobus SPDT je bil namreč prepoln, prav tako tudi avtobus Integrala, ki se je pridružil tržaškemu v Ljubljani. Planinci so nato skupaj odšli v Škofjo Loko, kjer jim je predsednik PD Škofja Loka Jože Stanonik (v nalivu) razkazal mesto.

Avtobusa sta nato odbrzela v Selško dolino, kjer je bilo ceste konec. Planinci so se nato, po dveh urah hoje, povzpeli na vrh Lubnika, kjer je bila v koči na sporedu slovesnost in nato družabnost. V imenu PD Integral sta spregovorila Zvone Kosmač in predsednik Blažič, za SPDT pa tajnik Ervin Gombač, na družabnosti pa sta bila protagonista, poleg glasov planincev, klarinet in harmonika. Ljubljanski planinci so še izrazili željo, da bo bilo srečanje prihodnje leto dvodnevno, in sicer na planini Jezera. Vreme se je nato izboljšalo, planinci pa so skupni izlet sklenili v Medvodah, kjer so se naposled ločili.

Izlet SPDT za osnovnošolsko mladino

SPDT prireja v okviru delovanja Športne šole - Trst tradicionalni je-

V nedeljo bodo Zlatku Jelinčiču (na sliki) tržaški planinci odkrili spominsko ploščo na pobočjih gore Reisskofel nad Ziljsko dolino, kjer se je pred letom dni ponesrečil

senski izlet za osnovnošolsko mladino v Miljske hribe v okolici Korošcev. Izlet bo v nedeljo, 25. t. m., vodijo pa ga vodniki Mladinskega odseka SPDT. Med izletom bo na sporedu tekmovalje (poligon), ki bo nato veljalo za točkovanje osnovnošolske olimpiade Športne šole - Trst. Vpisovanje je pri odgovornih na posameznih osnovnih šolah ali pa pred izletom samim. Zbirališče je ob 9. uri na pomolu »Balota« (na velikem parkirišču sto metrov po reki Osp ob glavni cesti).

Predsmučarska telovadba SPDT

SPDT vabi vse tiste, ki bi se radi udeležili predsmučarske in rekreacijske telovadbe SPDT za odrasle, naj se

obvestila - obvestila

SPDT prireja v nedeljo, 18. t. m., izlet z osebnimi avtomobili v Ziljsko dolino z vzponom na Reisskofel, kjer bodo tržaški planinci odkrili spominsko ploščo pred letom dni tragično preminulemu PROF. ZLATKU JELINČIČU. Odhod avtomobilov bo ob 7. uri izpred tržaške sodne palače (Foro Ulpiano). Vabljeni!

SK DEVIN priredil 8-urne smučarske tečaje na plastični stezi v Nabrežini z začetkom 20. t. m. vsak torek od 16. do 20. ure. Informacije in vpisovanje še danes na tel. št. 200236 in 910327 ter pri odbornikih društvu.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da bo telovadba za starše in otroke ob ponedeljkih ob 16.15, za

valni tečaj: v četrtek, 22. t. m., od 19.00 do 21.00.

GIMNASTIČNI ODESEK SZ BOR sporoča, da je vpisovanje za letošnjo sezono v uradnih urah na društvenem sedežu, tel. 51377.

SK DEVIN priredil 8-urne smučarske tečaje na plastični stezi v Nabrežini z začetkom 20. t. m. vsak torek od 16. do 20. ure. Informacije in vpisovanje še danes na tel. št. 200236 in 910327 ter pri odbornikih društvu.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da bo telovadba za starše in otroke ob ponedeljkih ob 16.15, za

učence vrtcev istega dne ob 17.15, enako pa tudi ob četrtnih ob 16.00 oz. ob 17.00 v Borovem športnem centru.

SMUČARSKI ODESEK ŠD BREG

priredi za otroke tečaj na plastiki v Nabrežini. Vpisovanje danes, 16. t. m., od 20. do 21. ure na društvenem sedežu.

PRIMOTOR KLUB vabi svoje člane drevi ob 20.30 v društveno gostilno v Lonjer, kjer bo sestanek o organizaciji društvenega praznika. Vabljeni!

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ števila 250.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavniških trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 55.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.650 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

16. oktobra 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Siretta De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaje in tiska ZTT
Trst

Cian italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Strupeni vinilklorid uhaja iz potopljene ladje

Tovor Brigitte Montanari grozi Jadranskemu morju

ZAGREB — Okoli razbitin italijanske ladje Brigitta Montanari, ki že štiri leta leži na dnu Murterskega kanala, natovorjena z izredno nevarnim tovorom vinilklorida, očitno narašča temperatura. Iz razbitin se že dva meseca dviguje strupeni mehurčki, za katere menijo, da izhajajo iz enega od poškodovanih skladišč, poroča Tanjug.

Tudi izvršni svet sabora SR Hrvaške, ki redno spremlja razvoj položaja, še ni našel prave rešitve, navkljub strokovni oceni, da lahko nevarni tovor povzroči resno ekološko katastrofo na tem privlačnem delu jadranske obale med Zadrom in Šibenikom.

Kaj se bo dogajalo v bodoče, ni jasno. Strokovnjaki imajo veliko zamisli, kako rešiti problem. Eno stališče je, da je treba vztrajati pri dvigu razbitin na površje morja. Izdelali

so že elaborat, vendar so naknadno ugotovili, da je ladijski trup hudo poškodovan in da dvig ne bi bil varen. Druga rešitev predvideva možnost hitrega spuščanja vinilklorida z eksplozivno razrušitvijo skladišča. Poizkušali so tudi zažgati že iztekli vinilklorid, ki se je bil nabral v podpalubju.

Zdaj so strokovnjaki v dvomu, ki ga še večja prihod zimskih vetrov in slabega vremena. Po informaciji, ki so jo dobili člani izvršnega sveta sabora SR Hrvaške, je najbolj sprejemljiv očitno predlog, da se v prihodnjih 5-6 mesecih z organiziranjem in strokovno proučitvijo pravilno oceni nevarnost onesnaževanja okolja. Šele potem, in če bodo dokončno ugotovili, da ladje ni mogoče izvlačiti, bodo iskali učinkovito rešitev. (dd)

Pozderac umakne tožbo če se Borba opraviči

BEOGRAD — Hakija Pozderac je pripravljen umakniti kazensko prijavo zaradi obrekovanja proti glavnemu in odgovornemu uredniku časopisa Borba Stanislavu Marinkoviću in proti novinarju tega časopisa Fehmiju Nikočeviću, če bo časopis objavil opravičilo zaradi (po njegovem mnenju) neresničnih navedb v tekstu »Hakijevo skrivnostno jedro« 18. septembra letos. Odločitev o opravičilu bo sprejel uredniški kolegij časopisa.

Če bodo zahtevo Hakija Pozderca odbili, bo prišlo do nove razprave - tako je odločilo sodišče v Beogradu.

Pozderac toži pisca inkriminirane teksta in glavnega in odgovornega urednika, ki je dovolil objavo. V članku med ostalimi piše, da

je Pozderac »na čelu neke versko militaristične organizacije z Bližnjega vzhoda« in »da v Agrokomercu obstaja mreža 150 ljudi, ki so ta kolektiv privedli do današnjega položaja«.

Pozderčev zastopnik je na sodni razpravi izjavil, da težjega obrekovanja še nikoli ni slišal. Pozderac se ne namerava bojevati s tiskom, vendar je v tem primeru moral reagirati - je poudaril njegov advokat.

Branilec obtoženih je dejal, da je Nikočević le opravljal svoj posel, saj je poročal s sestanka, na katerem je bilo slišati tudi takšne obtožbe. Nihče ni reagiral, nihče ni niti demantiral, novinar pa se je kasneje pogovarjal tudi s človekom, ki je zastopal takšno mnenje. (dd)

Prva skrb Italijanov varstvo vodnega bogastva

RIM — Italijanom je trenutno zelo pri srcu vprašanje onesnaženosti morja in rek. To izhaja iz zadnjih podatkov poročila, ki sta ga predstavila poslanski zbornici ministra Colombo ter Amato in v katerem je bilo osvetljeno delovanje posebnega oddelka FIO, ki vsako leto jemlje v pretres vse družbene investicije za tekoče leto.

Ta oddelek je prejel iz raznih italijanskih dežel 710 prošenj za investicije. Kar 200, to se pravi približno tretjina vseh prošenj, pa je vsebovala načrte za izboljšanje kakovosti italijanskih voda. Takoj na drugem mestu — kakih 70 prošenj — je vprašanje smeti, ki je prav

tako tesno povezano z osnaževanjem potokov, rek, dolin, polj itd.

Kdaj pa so se italijanski prebivalci zbal hitrega in neizprosne propada okolja, v katerem živijo? Že pred tremi leti, in sicer od leta 1985 dalje, je večina Italijanov spoznala, da je okolje, v katerem živimo, res življenjske važnosti. Razni deželni in občinski odbori so tedaj zahtevali v ta namen kar 2640 milijard lir, letos se je ta znesek povešal na 3850 milijard lir. Žal pa bo FIO ugodil le tretjini prošenj, čes da so ostale nesmiselne in pomajkljive. Največ podpore bodo prejele dežele Lacij, Toskana ter predvsem Kampanija. Kaj pa s Severom?

Birokracija po jugoslovansko

BEOGRAD — Jugoslovanska zvezna država je junija po podatkih Zveznega zavoda za statistiko zaposlovala 12.800 ljudi. Če bo sprejet predlog, naj se zvezna državna uprava zmanjša za deset odstotkov, bodo vlada in drugi organi zvezne uprave zaposlovali 1.200 ljudi manj. S tem bi se jugoslovanski zvezni proračun sicer samo simbolično zmanjšal, vendar bi to lahko bil primer za racionalizacijo administracije povsod — od podjetij do zvezne države.

Statistiki so izračunali, da republiške, pokrajinski in zvezna državna uprava in politične organizacije v Jugoslaviji (komunistov, sindikatov, mladine itd.) zaposlujejo 288.500 uradnikov. Glede na to število pa bi desetodstotno zmanjšanje pomenilo skoraj 30.000 uradniških ust manj.

Junija so največ uradnikov zaposlovali državni organi — 202.500, od tega zvezni parlament in njegovi organi 1.500, republiški 2.800, pokrajinski 500, mestni 2.000 in občinski 15.000, v lokalnih krajevnih organih (krajevnih skupnostih) pa je delalo 6.500 ljudi.

Organi državne uprave zaposlujejo 114.400 ljudi, od tega zvezni upravni organi 12.800, republiški 14.800, pokrajinski

3.300, 6.400 mestni in 77.000 občinski. Vse Narodne banke zaposlujejo 4.900 ljudi, gospodarska združenja (gospodarske zbornice ipd.) pa 9.500.

Iz proračunov (občinskih, pokrajinskih, republiških in zveznega) dobiva plače še 28.900 zaposlenih v pravosodju, 25.400 v službah družbenega knjigovodstva (gre za neke vrste finančno nadzorno službo) in 800 v družbenih pravobranilstvih samoupravljanja (za samoupravne spore).

V deset tisočih paradržavnih organih (t. i. samoupravnih interesnih skupnostih) dela 46.500 ljudi.

Jugoslovanske politične organizacije zaposlujejo 29.900 ljudi. Predsedstvo zvezne Socialistične zveze se je prvo odločilo, da bo za deset odstotkov zmanjšalo število zaposlenih na sedežu te organizacije v Beogradu. Istočasno bo tudi preverilo, ali zvezna Socialistična zveza res potrebuje 37 raznih sekcij in odborov, kolikor jih ima sedaj.

V celoti gospodarstvo (ob zgoraj naštetih organizacijah še na področju finančnih in drugih uslug, izobraževanja, kulture, zdravstva in socialne zaštite) zaposluje 1.140.900 ljudi (gospodarstvo pa 5.566.800).

PSI predlaga obnovev praznovanja 2. junija

RIM — Socialistična stranka je predlagala obnovev praznovanja 2. junija. Senatorka PSI Elena Marinucci Mariani je namreč vložila zakonski osnutek, ki vsebuje samo en člen. Ta člen določa, da postane 2. junij ponovno praznik, kot je to bil do leta 1977. Senatorka Marinucci je sicer ne oporeka razlogom, zaradi katerih so bili nekateri prazniki pred desetimi leti ukinjeni: tedaj je šlo za potrebo po povečanju produktivnosti, ki je tudi zaradi preštevanih praznikov znatno upadla. To se je še zlasti dogajalo, kadar so bili prazniki na torek ali na petek in so tako številni delavci za tri dni ostali doma.

Ti razlogi po mnenju Marinucci jeve še vedno obstajajo, vendar bi bilo treba ponovno razmisliti o umestnosti ukinitve praznovanja dneva republike, kajti po mnenju socialistične senatorke ni mogoče pozabiti izrednega zgodovinskega pomena tega praznika, ki predstavlja »epilog odporništva in rojstvo republike z začetkom novega obdobja v zgodovini Italije«.

Izraelski pisec Asadove biografije Maoz obtožuje predsednika, da vodi terorizem

TEL AVIV — Sirski predsednik Hafez el Asad je zelo verjetno v mednarodnem terorizmu bolj »prisoten« od libijskega polkovnika Gadafija ali Homeinija. O tem je prepričan Moše Maoz, profesor jeruzalemske univerze, ki je ameriški založniški hiši Weidenfeld and Nicholson pravkar oddal rokopis biografije sirskega predsednika. Naslov knjige je: Slinga iz Damaska.

Izraelski tisk je te dni objavil obsežen povzetek biografije, iz katerega izhaja komplcirana in večkrat protislovna osebnost Hafeza el Asada, ki ni le oblasti hlepen diktator, ampak se iskreno bori tudi za napredek svoje države. Maoz v svojem delu piše, da Asad dela od 14 do 18 ur dnevno in živi res skromno življenje. Profesor je prepričan, da je predsednik seznanjen z vsem, kar se v Siriji dogaja in je zaradi tega točno vedel za londonski

atentat na letalo izraelske letalske družbe El Al.

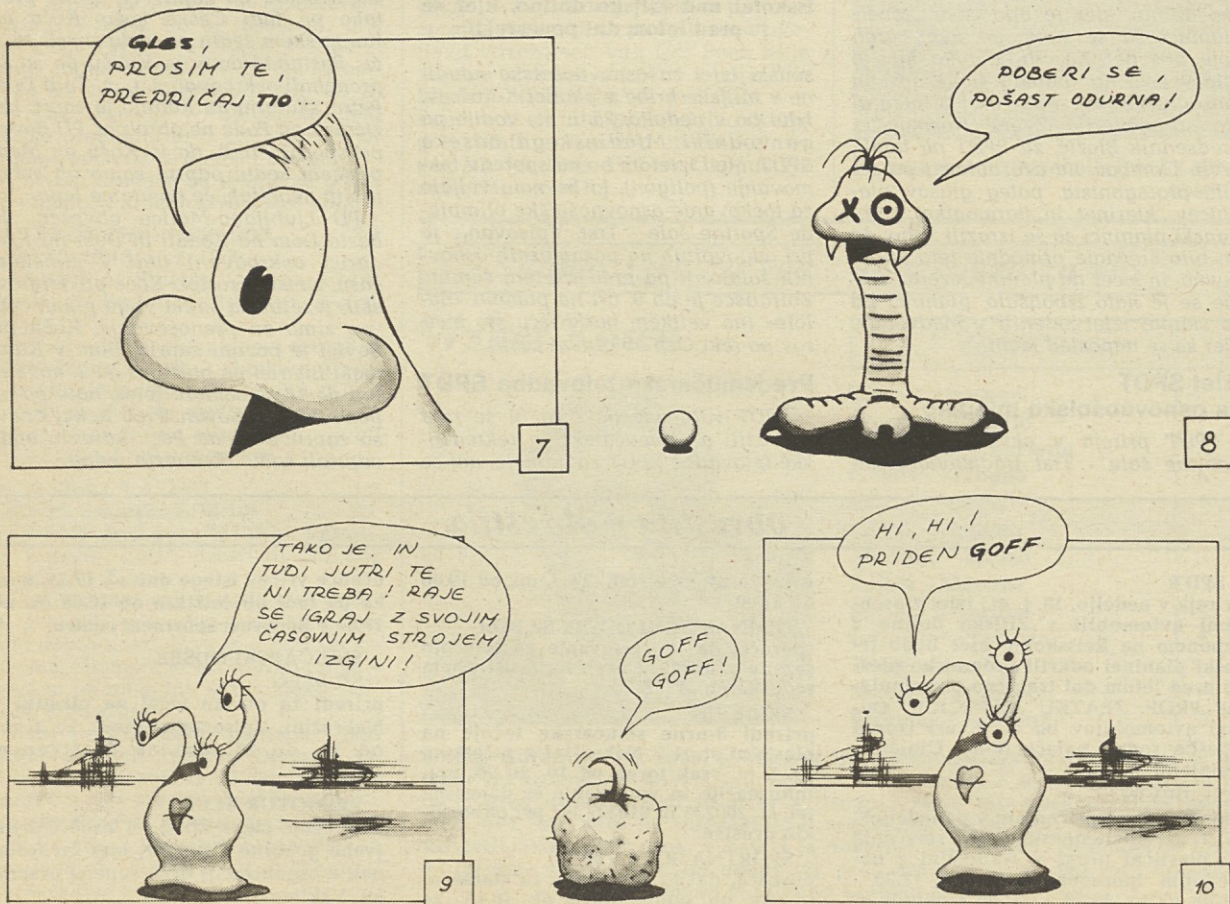
Zaradi sirske podpore mednarodnemu terorizmu je več zahodnih držav pretrgalo diplomatske odnose z Damaskom ali pa je vsililo drugačne sankcije; Italija ni storila ne enega ne drugega. Iz Sirije so sicer naknadno izgnali Abu Nidala, najbolj iskanega palestinskega terorista, Asad pa se je osebno zavzel za osvoboditev zahodnih talcev, ki so bili v rokah libanonskih šiitov. Vendar pa Moše Maoz meni, da so bile to le lepilne poteze, ki pa ne spreminjajo bistva. Pisec Asadove biografije je bil svetnik izraelskega obrambnega ministra Ichaka Rabina in zunanjega ministra Simona Peresa, prepričan pa je, da se Sirija posebno trudi, da bi dosegla »strašno ravnotežje« z Izraelom. Da bi to doseg-

la, bi morala imeti Sirija posebno »orožje« za boj z Izraelom, mogla bi doseči boljši startni položaj na bližnjevzhodni mirovni konferenci, pripravljena pa bi morala biti na novo vojno z Izraelom.

Maoz meni, da se bo Izrael zelo težko pogajal s Sirijo, saj v Izraelu obstaja splošen konsenz proti opustitvi Golanskega višavja, ki so si ga priborili v 6-dnevni vojni. »Po drugi strani,« piše izraelski profesor, »ni mogoče pustiti Sirije izven mirovnega procesa, saj ima Asadov režim možnost veta bodisi pri Palestincih kot tudi pri Jordaniji, Sovjetska zveza pa se ne bo nikoli udeležila konference, na kateri Sirija ne bo prisotna.« V biografiji piše, da je bil Asad leta 1975 pripravljen na podpis mirovnega sporazuma z Izraelom, v zameno je zahteval Golansko višavje in ustanovitev palestinske države.

JO / RAZPRODAJA PRIJATELJEV

Avtor: Matjaž Učakar

Izreden gospodarski razvoj ni odpravil bede v Aziji

HONGKONG — Najbogatejši človek v Aziji je brunejski sultan Bolkiyah, vsaj tako so razglašale vse ankete, ki so se v zadnjih časih ukvarjale s tem »perečim« vprašanjem. Iz teh anket ni prišlo na dan samo to, ampak tudi dejstvo, da je sultan najpremožnejši človek na svetu. Na prvih mestih teh anket je v zadnjih letih vedno več japonskih, južnokorejskih in na splošno azijskih poslovnežev.

Kdo pa je največji siromak na svetu? S tem pa se skorajda nobena anketa ne ukvarja. Po vsej verjetnosti bo to prebivalec azijskega kontinenta.

V Aziji živi več kot polovica človeštva, pripada pa ji manj kot desetina svetovnega bogastva in pridelka. Med najmanj razvite države sveta sodi - od skupnih enaintridesetih - kar osem azijsko-tihooceanskih držav, te pa so: Afganistan, Bangladeš, Butan, Laos, Maldivi, Nepal, Samoa in Vanutau. V teh državah živi 140 milijonov prebivalcev. V sklop nerazvitih držav sodita še Burma in Tuvalu, torej še približno 40 milijonov ljudi.

Kitajska in Indija, ki sta najbolj obljuden azijski državi, pa nista med nerazvitimi, saj povprečno vsak njun prebivalec zasluži 270 oziroma 280 dolarjev na leto. Pred kratkim je podpredsednik Mednarodne banke za Azijo poudaril, da v Afriki mnogo ljudi umira od lakote. Pri vsem tem pa se rado pozablja, da v Aziji živi vsaj

petkrat toliko ljudi v obupnem siromaštvu.

Na zadnjem zasedanju Mednarodne banke se je tudi predsednik Conable dotaknil tega perečega vprašanja. V zadnjih letih smo namreč bili priča pravemu industrijskemu razmahu, ki pa ni premagal siromaštva.

Mnoge so pregrade, ki onemogočajo odpravo siromaštva v Aziji. Predvsem so to ekonomske, socialne in verske zapreke, ki jih je tudi najtežje odpraviti. Poznavalci azijskega političnega in ekonomskega življenja zatrjujejo, da se do konca tega stoletja stanje siromakov na tem delu sveta ne bo bistveno spremenilo. Zato ni nič čudnega, če smo v teh dneh priča, kako v Južni Koreji, na Filipinih in v Indoneziji vedno glasneje zahtevajo bolj pravično porazdelitev narodnega bogastva. Po predvidevanju Mednarodne banke bo tudi prihodnje leto gospodarska rast v teh državah dosegla isto stopnjo kot v preteklem letu. Ta gospodarski razvoj siromakom ne bo kaj prida pomagal, kakor jim tudi prejšnji ni.

Za nekatere države, in sicer Južno Korejo, Singapur in Hongkong, je značilno, da hočejo prodati čim več avtomobilov in računalnikov, medtem ko se vlade Vietnama, Laosa in Sri Lanke vsako leto sprašujejo, kako bodo nahranile svoje državljane.